

Dieefmas,
Stahstu-dieefmas,
Pasakfas ꝛc.

Teem Latweefcheem

par

ieglustefchanu un prahta pecaugfchanu,

farakstias

no

Aleksander Johann Stender,

Schripilles preekfchmahytaja.

Belgawā

drifkhts pee Joh. Friedr. Steffenhagen un dehta.

1805.

Mit Bewilligung der Kaiserl. akademischen Censur zu Dorpat

Teem

augsti = zeeniteem Kungeem,

Tam

Kunnas = Kungam un Keisara padohma = dewejam

von Lüdinghausen = Wolff,

fà arridsan

Tam Wirspilskungam

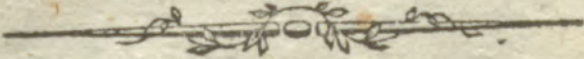
von Bolschwing,

gribbedams farou neaismirfamu firds = pateizibu apleezinagt,

fcho grahmatinnu

ar wiffu zeenisch anu dāhwa

Preekſchrunna.

Schè, mihti Latweefchi, atkal kahda
grahmatinna, juhſu walloda, lihds
kamehr juhſ jeb juhſu behrni, Wahzu-wal-
lodu eemahzaitees, zaur lo ween juhſ jau
weeglaki pee prahta-iſſkaidroſchanaſ peekluht
warrat. Ak, kautſchu mihtais Deewſ mums
to laiku liktu ſadſiſhwoht, ka pa wiſſu Kur-
ſemmi un Bidſemmi, weena paſcha tauta,
weena Wahzu-walloda un weena weeniga
ſkubbinafchana us gohda-buhſchamu buhtu!
Lihds tam, nemmeet ir ſcho maſumu par lab-
bu. Lai ſchè gan rohnahſ kahdi johki un
ſmeeklu-leetas, tatschu teem taſ ſawads lab-
bumſ irr:

1. Tee juhſa ſirdi us laſſiſchamu eekahrſt,
un zaur laſſiſchamu rohnahſ atſiſchana.
2. Tee laſſitajeem un klaufitajeem daſchu
preezas-ſtundixu padarra.
3. Tee mahza muhſ ſawu paſauli un zil-
weku buhſchamu jo labbaki paſiht.
4. Tee zilla muhſu prahtu us augſtaku
apdohmaſchamu.

5. Ir dascha labba mahziba no flahjamahm un ne-flahjamahm leetahm, ko spreddikfôs un pah taru-grahmatas, ta skaidri ne warr preeksch azzim likt, schê apflehpta, ko apdohmigs lassitais lehti nojehgs.
6. Zaur tahdeem johkeem un smeeflu-stahstischanahm, ko no nerrestibas un beskaunibas tohti ja-isfschferr, gudriba un muddigs prahts allaschia peeaug.

Zif nu schi grahmatinna, kas tahda padohma ihpaschi farakstita, dauds jeb mas peeta palihdsehsh, irr ween tam wiss-sinnatajam pasihstams. Manna firds-wehleschana weenumehr irraid, ka Latweeschu tauta no laika us laiku peenemtohs wissada labba gudriba un prahta-isskaidroschana, zaur ko ween winnu laimiba pawairojahs. Un ja tew, mihlais lassitais schi grahmatinna labbi patihk, un tawa firds neffahs wehl wairak tahdas lassihk, tad es tew labbaku padohmu ne sinnu doht, ka scho: Mahzees Wahzu-walodu runnaht un lassihk — jo Wahzu-waloda tuhkstoschas grahmatas dabbujamas, weena par ohtru jaukaka un zittas ar dalahm bildehm puschkotas.

I.

La Keisara ALEXANDERA flatwa.

(Schi tautas-dseefma no tabs Wabzu dseefmas: Dir schallet Jubelsang 10. pahrtullkota un eet pehz tabs Meldejas weenas englistas tautas-dseefmas: God save the King 10.)

I.

Zew augsta pateikshan'
Ar lihgfmu firdi skann,
Zew pasaul' Deems!
Zu mums par swehtibu
Isredsejs waldneeku,
Ar Engels. firfninu;
Muhs aplaimoht.

2.

Ka jauka klahschana
Wissur buht redsama
Zam firdi ruhvj.
Winsch tad ween laimejahs
Kad laudis peenemmahs
Eeksch wiffas prahtibas
Un tikkumeem.

3.

Tew Alexanderam,
 Rà labbam zilwekam,
 Girds atwerrahs.
 Us Tewi skattamees,
 Par Tew no augfchenes
 Meh's fwehtib' luhdsamees
 Pasiabwigu.

4.

Deems usturr wesselu
 Scho Selta-Reisarü,
 Dauds gadsfahrtds!
 Lai nefawihstama
 Un branga gohdiba,
 Tohp winna fawtiba,
 Ir muhschibä.

II.

La behgshana.

(Schi stahstu-dseesma ne ween no Bahzu-walldas
 pahrtulkota, bet arridsan pehz tahs krabfchnas Meldejas
 lihdsinahta, to weens skunstes spehlmannle, Zu mst e g
 wahrda, isdohmajis, ka fcho tapat pee Klawihrehm dsee-
 daht warr, tà to Bahzistü.

Puiſch! fedlo mar to duhkamu
 Un wedd to tuhdaſ klahtu!
 Man jadohdahs us klaijumu
 Apmeerinaht to prahtu.

Tà sauze Kahrts, tas brunneneeks,
Un ismukke tà zeetumneeks.

De biehd's tà firdi ehdahs,
Rà winnam bij' tahs behdas.

Winfch skrehja ta ween putteja.

Bet tik to lehkschu sahze,
Tahs lihganinnas jumprawa
A rè! tam pretti nahze.

No jausmahm wiflin nobihjajs,
To pahrnemm saltas schaufch alas:

Tam trihjin trihj ta meesa,
Rà lohpan, kam irr leesa.

Labdeen, mans jaukais Rungs! Iai Deew's
Dohd preef' un labksahfchanu!

No sawas preiteen's nahku es
Par pehd'gu wehtifchanu.

At! juhfu Behrdes rohjina

No tehwa schodeen fohlita
Ar fwehteem lahsteem, Bungam,
Tam niknam leifchu Rungam.

Welns! pehrkons — willi dewini!

Ja Kahrts tew wehl irr prahta:

Tad zeetumà neschehligi

Tu tapfi paglabbara.

Mans prahts pirms ne buhs norimmis,

Kamehr to buhfschu nosittis,

Un israhwis, wol djirdi!

Tahs sarnas un to firdj.

Nu raud tā šawā kambārī
 Un schnauds tāhs baltas rohtas :
 Tā peefauz nahwes. engeli
 Beigt winnas gruhtas mohkas.
 Kad to ne schehlohs debbes. tehws,
 Proht jaunu mehnes' ne redsehs.
 Pee tā to warrehs manniht,
 Kad pilli dsirdzhs swanniht.

Ak! mannu šuhru deenīnu!
 Šhi kleeedse aff'rahm birstoht :
 Es winnu ne pamettīschu,
 Kaut ruhktā nahwē mirstoht.
 Eij, luhdsams, wehl šcho deenīnu,
 Ness tam to selta. gredsenū
 Ar mannu vafchu gihmi
 Par mihlestības. šihmi.

Ne leddus. kalni Daugawā
 No straujas straumes gahsti,
 To širdi tā ne šabadda
 Kā šehē tāhs meitas stahsti.
 Bet ahtri tā kà weefuls brauz
 Kas juntu. juntōs plehsch un jauz,
 Bet newiltoht nostahjahs,
 Tam prahtīnšch nahje mahjās.

Paldees tu mōmma meitīna!
 Šimts pateizib' tew dohdu.
 Lai Deewīnšch tew to armakša
 Ar wīssu laim' un gohdu.

Ne behdajees, bet pasteidsees
 Us sawas preilleens, falku es,
 Zo ispestiht es skreefschu,
 Pat wellam wirsü eeschu.

Eij, zahlit, drohschi, pasteidsees.
 Es ne bihstohs neneeka;
 Mei wissu burwju pesteles,
 Mei zitta eenaidneeka.
 Sakk: scho nakt, kad spihd swaignites,
 Preefsch winnas lehgu buhschu es:
 Kaut elles·funni reetu
 Un breefmigs gals us·eetu.

Tezz muddigi — Schi aisfkrehja,
 Ka gohws no spahrehm dsihsta.
 Bet winsch apstulbis stahweja,
 Ka meegains agrà rihtà.

Us weenreis schurp turp mehtajahs,
 Ka duhkans elsch un schuhpojahs,
 Kamehr isdohmaj's sinnu
 Isbehgt ar lihgaminnu.

Par brihdi pats winsch taureja
 No jumts wiffaugstahm gallahm.
 Pulks jahneeku tad falkrehja
 No wiffahm mallu·mallahm.
 No scheem winsch zittus islassa
 Un schleppen to peefazzija:
 Kluff! — darrait wiff ar prahstu!
 Kad taure skann, tad klaphu —

Kad tumschas nakts pakrehyfliba
 Apklahje laukus, mahjas,
 Neds pilli swezje spihdeja,
 Neds zilwezinsh kahds kahjās;
 Ir ne weens sans wairs nomohdā,
 Wiff zeetā meegā gulleja:
 Bet Gehrdina wehl wa.da
 Un brunneneeku gaida.
 Klau, klau, tad lehna balfs atfkann,
 Kas eepreeze to firdi:

Schè esmu es, woi gaidi man
 Sirdsmihlaka, woi dsirdi?
 Es, es, taws klaufigs brunneneeks,
 Jel steidsees, mannas dwehfel's preeks!
 Jau treppes us tew gaida
 Un sirgs, kas knaschi skraida.

Ak ne, mans selta. Rahrlights! eij,
 Tas ne irr mannā spehjä.
 Tai meitai, kas ar pulschu skreij
 Tas gohda-wainaks wehjä!
 Wehl pehdigi tew eefkuhpsihht,
 Tad muhscham labba nakt' sazjihht:
 Pirms manni eeliks sahrkā,
 Aptehrptu lihku-swahrkā.

Us mannu gohda-wahrdu, tu
 Ar mees' un dwehfel' laujees.
 Pee Deewa es tew swehreju!
 Jel ilgak ne atraujees.

Lif fo pee mahtes ftuifchi,
 Mehs iudak rapfim laulati.
 Nahz, pamett behdu-mahjas.
 Kas kaisch! Lai tehws tad rahjahs.

Mans tehws, weens Barons, apdohma!
 Iepns, ahtrs kà ugguns-leefmas.
 Jau trihz man firds un meefina
 Iuhf wiinna dufmas-breesmas!
 Lizz, winfch pirms ne buhs uorimmis,
 Kamehr winfch tew buhs nofituis,
 Un israhwis, woi dsirdi?
 Zahs farnas un to firdi.

Ko teepjees, manna firfnina!
 Ko baschijees par neeku.
 Sehdtikkai fircam muggurâ,
 Wiff isdohsees par preeku.
 Klau, klau! kas tur! kas tshabbina!
 Wai Deewin! irr kas nomohdâ?
 Ak, steidsees, wiff wehl wakam;
 Ja ne — tad wiff pagallam.

Za preileen' fchaubahs, apstulbstahs,
 Za nojuht firdi farru.
 Bet winfch fatwere tahs rohjinâs
 Un iswelf to ar warru.

Ak, kahdas preeka-jufchanas!
 Ka karsti tee jau fkuhpsstijahs!
 Bet tas jau ne irr minnams
 Kas ween tahm swaigsnehm sinnams.

Winfch Lihgawinnu ahtrumâ
 Uszêk us rohka-firgu,
 Tad sawam lehziis muggurâ,
 Sahk skreet itt kâ us tirgu.
 Pats preekscha, pakat ta preileen',
 To duhkaniu tee peeschi dsenn,
 Tas ohtrs pats skubbinajahs,
 Jau pirmas bailes stahjahs.

Bet ko ne weens ne wihschoja
 Naktis-widdâ, kad wiff snaude;
 Wehl diwi aufis nomohdâ,
 Kas wiffu to ispaude.
 Tajs preileens Sprantschu-gaspascha
 Us naudas-peluu kahriga,
 Pee Wezza skrehje-eekschâ
 Un winna gûita preekschâ.

Hei, zellees leelstungs! muddigi!
 Par apsmeecku un kaunu!
 Ta preileene isbehgufi,
 To ne nemmeet par kaunu.
 Kahrls, kas tai fenn jau pakkat leen
 Ar to pa wiffu pasaul' skreen.
 Bet luhdsams ahtri darrat;
 Neg tohs wehl panahkt warrat!

Tas Barons leelâ steigfchanâ
 Pats brunnojahs us karru,
 Un safauz bahrgâ brehkschanâ
 To puifch' un kalpu barru:

Tam pakkat — Bungs! nemm sohbinu
 Drihs ehrssetam us mugguru.
 Sapluh; to itt kà spalwu
 Un pahrness man to galwu.

Teem jahjoht aufe deenina,
 Klau, klau! woi pehrkons gaisa?
 Klau, klau! woi spohks tur tahkuma,
 Kas schahdu trohkfni taifa!
 Lad Bungs, kas wisseem preekschfrehjis,
 To plikku sohbin' iswiljis
 Un itt kà ruhkdams lahjis
 Là winnus lammah; sahjis:

Turr sirgu, gohda-sagfis, turr!
 Tu pats un tawa mauka!
 Pirms bauda, kà mans sohbins dure;
 Lad nahcke zittà traufà!
 Turr, pasauls-skraidele! ir tu!
 Ka es jums abbeem maksaju
 Un nifnam wellam dohdu
 Par nopelnih;tu sohdu.

To mello tu, mans jaukais Kungs!
 Kà laupitais tu nahjis!
 No sirga kappj, safohdih;ts Bungs!
 Mans sohbins tew gan mahjih;s.
 Ais sirgeem dohdees mihtafa!
 Schis leelmuttis irr jamah;za:
 Nu Bungs! kà wihrs tu turrees,
 Un wiffà speh;ka durrees.

Rà Gehrdes firds schè trihzeja!
 Pee brunn' un sohbins-skannas.
 Kad tahdi Kungi zihksteja:
 Jau palikke bes mannas.
 Rà spihd tee sohbins-afmini
 Eeksch rihta-starreem bailigi!
 Ta atbalfs zehlahs gaisâ,
 Ko kahju-trohksnis taifa.

Rà sibbins sperdame, Gehrdes Kungs
 Lo drihs pee senimes litke.
 Kas ne zehlahs, tas bija Bungs;
 Un Kahr'am ne kas tikke.
 Bet pasarg Deems! jau klastumâ
 Tas Barons, fawâ bahrsibâ
 Atstreen ar fawu barru,
 Un draud ar jaunû karru.

Trarah, trarah! Ta taure skann,
 Tas sihme winna beedreem.
 Tee ahtri klast, kas flehpahs gan
 Lihds schim eeksch beeseem needreem.

Turr, Baron-Kungs! klaus wahrdinu!
 Luhl schè! moi redsi vulzianu!
 Tee gaid us weenu sihmi
 Tad tuhdat skrees tew gihmi.

Turr, luhdsams turr! klaus wahrdinu!
 Ka pehz tew schehl ne buhtu,
 Un tu pats jaur zeefirdibu
 Ne winnas flepkaws buhtu!

Kam gribbi diwi firdis schkirt?
 Buhs mums preeksch tawahm kahjahm mirt!
 Ja dufmahm gribbi kautees;
 Deews reds! Lad gribbam kautees.
 Ko wehl! Pee Deewa luhdsch's tew,
 Amihk'stini to firdi!
 Es Gehr'dina! nodewe'es few
 Ihd's nahwei, woi tu dsirdi?
 Dohd teht'ht man to meiteni!
 Man muischas irr un semneeki;
 Mans Kunga-gohds un flawa
 Irr thrs, kà meddus drawà.
 Dohd teht'ht man to meiteni!

Bet kahdas behdas, Gehr'dina
 Pahrzeete schahdàs breefmas!
 Das Barons sawà firdibà
 Wehl wehme dufmu-leefmas.

Lad Gehr'de semmè krittufi
 Un tehwa kahjas kampufi,
 Sahk winnu peeluhat, gaudoh't
 Un wiffà firdi raudoh't.

Ak, teht'ht! schehlo behrninu!
 Es sawu wainu prohtu.
 Peedohd man mannu behg'schanu,
 Ka Deews ir tew peedoh'tu!
 Tizz teht'ht, schahda behg'schana
 Ne nahktu mannà prahtinà:
 Bet ihgnums tuhdat nahze
 Kad Bungs man mihleht kahze.

Atgahbaitees to deeninu,
 Kad nehmat man us rohkahm,
 Man fauzat sawu firfninu:
 Tu preeks eeksch dsihwes-mohkahm!

At tehtih! to apdohmajeet,
 Zel mannu fir di ne schnaudseet!
 Tas ween stahw juhfu wallà
 Zahs breefmas west pee galla.

Behl leelskungs galwu krattija,
 Ar kahjahm semmi grubsdams,
 Tad kurlis un meens winksch stahweja,
 Ar mutti tik kai puhsdams.

Bet newilloht firds grohsisjahs,
 Zahs dusmas wiskin no stahjahs,
 Za tehwa-firds pahrspehja.
 No waigu-waigeem aumatam
 Dauds affarinnu skrehja.

Winksch uszell sawu meiteni
 Un to nofkubpsti tehwischki:
 Za firds no preekeem lausta
 Lam wiffas dsihfles rausta.

Nu, mannis pehz, es peedohdu
 Un wiffas dusmas laidu.
 Es tew no jauna peenemmu,
 Rà es no Deewa gaidu.

Preeksch winna waigu fohliju,
 Us Kahrli mesdams aytinu:
 Remm to no mannas rohkas
 Un beidseet wiffas mohkas.

Remm to un effi mihtais shohts
 Tahs raifes wairs ne minnu.
 Lai paleek tawas galwas gohds
 Un preezajees ar winnu.
 Taws tehws tas wezzais brunneneeks
 Bij allaschin mans prettineeks;
 Tam prahts bij manni brihdeht,
 Kà man, to dehlu nihdeht.

Tà tu mans dehls, ne darrifi,
 Ne staiga tehwa pehdàs;
 Tu firmu galwu gohdasi
 Un weeglinasi behdas.
 Lai fwehti Deems, kas wiffu reds,
 Lai ziltu-ziltim juhs apsedf!
 Kur gredseni? — Kur rohka? —
 Saleezeet — nu juhs kohpà —

Mahjiba.

Scho dseefmu-stahstu labbaki saprast, jasinna,
 ka tas weens notikkums no winneem wezzeem lai-
 keem, preeksch kahdeem 3 jeb 400 gaddeem irraid,
 kad schaujami rihti wehl ne bija isdohmati un
 muischneeki un brunnas-kungi kà masi kehni,
 sawà wakkà, weens ohtru aptarroja. Ir kahdas
 mahjibas schè smellamas:

1. Deews allaschia to talsnu un newainigu
glahbj un pehdigi laime zell.
2. Kreetta firfniga mihlesfiba, bes wiltu un
naudas-fahrumu gallà ar gohdu pufchkota
tohp.
3. Wiffceem wiltineekeem ua blehscheem eekam
dohma fauns gals useet, fà pee nifna Banga
redlam.
4. Kad tu kahdu brihdi missijeets un dusmu-
prahtam fahwees — lai tawa firds ne pa-
leek fà akimus zeeto, bet dohd prahtam wee-
tu, un laujees firdi amihkfinahr, fà tas
Barons pee sawas meitas gaudahm un affa-
rahm, tai peedewe un atkal mihligi peenehme.

III.

Sirds = apmeerinaschana.

(Pehz tahs Wahzu d'reefmas: Warum sind der
Thranen ic)

I.

Kam tik daschas behdas
Irraid dschwiba?
Un dasch zilweks ehдахs
Kluffam firfnina.
Nè, tas jums par faunu,
Fà jel ne tohpeet:
Deews nowehrsihs faunu
Eekam dohmajeet.

2.

Skatteet Deewa gohdu
 Deebes-klajumä!
 Sawu behrnu sohdu
 Deews ne wehleja.
 Par fo jums irr raises?
 Deewam usrijzeet:
 Wansch dohs sahls un maifes
 Un juhs pahrtikseet.

3.

Deews mums dewis wallu:
 Lai mehs walkajam
 Prachtigi to dattu
 Ko mehs dabbujam.
 Kad mehs të paliksim
 Datsch wehl pohstà kluchs:
 Tif fo labbat riksim,
 Tuhdat labbat bühs.

4.

Kas lihds sawam gallam
 Passahw taishiba,
 Tam irr allasch wallam
 Deewa firsnua.
 Tahdu ar ne baida
 tauni zilweki,
 Kas no Deewa gaida
 Sawu likteni.

5.

Kam mehs tad no snaudas
 Wehl ne mohjtamees?

Muhfu dsihwes, gaudas
 Lâ kâ nakts pahrees.
 Schi nakts ahtri beidsahs,
 Jauna deena nahk:
 Un kas schein ne beidsahs
 Tur jo labbat sahk.

6.

Kas eeksch wahrgoſchanas
 Wiſſ jau paneffis,
 Sawas wehleſchanas
 Gallâ atraddihs.
 Kad eeksch debbes klufsim,
 Kur wiſſ ſpihguto,
 Ak! kâ ſwehti buhſim!
 Deewam gohds! lihgo!

IV.

Behrnu-dſeeſma
 us Wezz-tehwa peedsimschanas deenu.

Weld. Sey mir gegrüſet ic.

I.

Sanahzeet brahl' un mahſinas
 Wezz-tehwa ſweizinaht.
 Saleezeet mudri rohſinas
 Un rinki lehſajat ;:

2.

Mu preezaites, juhs behrnini,
 La mihta Wezz-tehwa,
 Un esseet winnam klaufigi
 Lai jauna gaddina.

3.

Lai wiss tew schogadd paschkirrahs,
 Lai Deews tew apfwehti
 Un wairo tawas deeninas,
 Lad buhsim laimigi!

V.

S p o h k u = s t a h s t i s c h a n a.

Ves Weldeijas.

Ra spohki teescham irraidas
 To stahsta wezzas mahminas.
 To ne warr leegt — Kas notikke
 Ne fenn wehl pascha Wahzsemme!

2.

Weens Kungs us zellu, frohgâ nahf
 Kur gohda-wihrs ne pahrmist mahf;
 Bet ne tahf pilli eeraugohf,
 Winsch walja: kas tur mahjojohf.

3.

Ar schaufmahm frohdsneeks pastahsta:
 Schi pils fennlaim am astahsta,
 Dehl spohkeem kas schè apkahrt leen
 Un muld un plohsahs nakt' un deen.

4.

Par to tas Kungs ne istrühke,
 Bet trohdsineeku issmehje,
 Kas tahdus neekus daudsina
 Un nogahje pats wakkara.

5.

Tur atrohn spohschu kambari
 Kur eeflehdsahs ar sullaini
 Un apgulstahs bes bailibas
 Eeksch labbas mihtstas gultinas.

6.

Bet tif ko slehdsahs aztinas,
 Nakts-widdü trohksinis pazellahs.
 Jau wiffur aplam rihbeht fahk,
 Un breefmigs spohks zaur durwim nahk.

7.

Tas Kungs kam rohkà pistohle
 Tam usbreh;: Ne nah; tuwak schè!
 Es par ne fo ne behdaschu,
 Un tew kà sunnu noschaufschu.

8.

Bet tatschu kehms wehl tuwak nahk,
 Ar dohbju balsi runnaht fahk:
 Ja eest drohfsch, kà seelijeess,
 Man pakkat eet, tad pasteidsees.

9.

Tas Kungs gan drohfschi, kà tam schkeet,
 Zaur durwu-durwim pakkat eet.
 Us weenreis eekriht pagrabbà
 Kà pelle fahdà flasdina.

10.

Nu Kungam iskriht drohshiba,
 Sirds pukst un trihz kà lappina.
 Nu pahproht winsch nelaimig
 Kas tee par spohkeem effochi.

11.

No tahlenes winsch klaufsja
 Ka laudis sleppen runnaja:
 Ko ar scho weesi darrischohht!
 Woi palaidohht, woi nokauschohht?

12.

Kur bailiba jau samist sahft,
 Zur gudriba wehl lihdseht mahft.
 Winsch tuhda! flehlu isdohma,
 Un tà us winneem runnaja.

13.

Ne aisteezeet man dschwibu,
 Tas buhtu jums par nelaimu:
 Zo pee man irraid grahmatas
 Kas Kehninam irr nessamas.

14.

Bet to es swehti sohliju,
 Kà gohda-wihes, ne wahrdinu
 No wissa ta padaudsinahht,
 Lihds kà juhs paschi wehlejat.

15.

Ead weens no spohkeem atbild tam,
 Mehs tawam wahrdam ustizzam.
 Eij wessels, zektu pasteidji!
 Bet aisflehds sawu muttiti.

16.

Das Kungs aïsbrauze agrà deen',
 Bet prahtà tam bij weenuween
 Das ehrms, fo schè fadsihwojis
 Un apflehpt zeeschi fohlijis.

17.

Pahr gadsfahrtu nahk füllainis
 Kas ahtri atkal aïsfsrehjis
 Kas winnam lihds ar grahmatu
 Nodewe staltu rummaku.

18.

Zai grahmatà winsch lassija:
 Ka tee kas pilli fphokeja
 Un winnu aplam beedajschi,
 Bij wiltus. naudas kalleji.

19.

Nu effoht brihw wiff isstahstih,
 Kas winnam notikke tobrihd:
 Un par to fluffuzeeschanu
 Tee dahwoht tam to kummelu.

20.

Schè jauni laudis mahzajtees
 Par well' un fehmeem ne bihteess.
 Zo fphoki, burwji, ragganas,
 Ier wiffu neru tizzibas.

VI.

K a p p e n u - d o h m a s .

Peh; to Bahju-dseefmu: Wie sie so sanft ruhn ic.

Kà schè duff faldi!
 Wiffi tee mirruschi,
 Us kurru mahjahm
 Tajs dohmas jillajahs;
 Kà schè duff faldi
 Geksch faweem kappeem,
 Kà sehkla ee-arta
 Deewa tihrumà?

2.

Schè ne weens gaustahs,
 Kur wiffas behdas suhd.
 Schè ne fo sajuht,
 Kur preeki norimstahs.
 Kad jautru meegu
 Isduffehs behrni,
 Tad engels mohdihs tohs
 Jaunà spirgtumà.

3.

Zit drihs pee winneem!
 Kad manna stunda nahf,
 Ka pukku-lappas
 Nobirkyu newillkoht.
 Agri jeb wehli —

Kauli pee kauleem,
 Zohs pihschtus fajauks wehjsch
 Itt kà pellowas.

4.

Kad tad mans bahlinsch
 Schè mehnes · frehslibâ,
 Weentuls, nemannihets
 Par mannu floggu kahpj:
 To dwehsels · draugu
 Wehl karsti peeminn,
 Ar smaggu nopuhfchan'
 Ujzis affaras.

5.

Uk, fur palikke
 Za selta · draudsiba!
 No pascha Deewa
 Mums firdi behstita.
 Kà winsch duff selbi!
 Kà mahtes flehpi!
 Tad manna feija tam
 Dsihwa atspihdehs.

VII.

Dsihweš = nodalkas.

Deh3 to Wahzu · dseesmu: Schon haben viel Dichter ic.

Dauds gudri no wezzeem, kas fenn aisgahjuschi
 Echo dsihwibu zelleem kalihdsinajusch

Kur jachtneeki, brauzeji, gabjeji breen.
Prett wakkaru wiffi nafts. kohrteli leen.

2.

Zas pirmais kas eijams irr behrnu, zeksch
sauzams:

Par wiffu scho strehki ar waschinahm brauzams,
Zahs behdas wehl tahtas un neredsamas
Wiff gawile, smeijahs un palustejahs.

3.

Kad greeschahs us ohtru, mehds jaukumi
isjust:

Zà puifchi kà meitas sahk mihtlibu sajust;
Kà burwis schi mahna to wiffgudraku,
Peejaukdama saldumam dauds ruhkrumu.

4.

Us treschu ta braukfchana kratta parleeku.
Dauds ruhpes pasaude to laulibas. preeku.
Irr behrnu pulks zeeschanas pawairoht mehds,
Zee skraida pee ratteem un maisites brehz.

5.

Za zettorta braukfchana bailibas pilna,
Teem firmeem, kam galwinas balta kà wilna.
Za nahwe us bukki par pastneeku deen',
Kas aplam pa leijahm un pakalneem skreen.

6.

Ar minnu dauds zitti kas jauni un prifchi,
Medohmajohht ahtri irr pabraufajuschi
To weetu tahs duffas, to kohrteli sauz,
Kur aiswedd. Kad tà irr, brauz ohrmannin,
brauz!

VIII.

L i h g f m i b a.

Pehz tahs wahzu-dseefmas: Freude, schöner Götter-
sunken ic. no Schiller isdohmata.

Lihgfmiba, no Deewa dsirkste!
Paradihses meitina.
Nè! mehs nahkam waiga spirkste,
Skaissta! tawà fwehtumà.
Spehziggi tu falihgt raugi
Ko ween mahni dallija:
Ubbagi tohp Kungu draugi
Tawu spahrnu wehfumà.

Wiffi dseed.

Skulhpstaites ar brakta-prahtu
Wiffi pasauls zilweki!
Tas par swaigsnehm augstaki
Trr là mihtais tehws jums klastu.

2.

Ta kam liktens to nolehmis
Taisnam draugam pasautees,
Laiptu seewinu apnehmis
Lihds ar n.ums eelihgsmofees.
Teb kam weena dwehyle lahme,
Tawu faukt, wirf semmites
Bet kam newaid, lai ne lawe
Kaudadams schè atklastees.

Wiffi dseed.

Kas ween pasauls rinku-galdà,
Un to juht, lai preezajahs,
Lai lihds swaigsnehm zillajahs,
Kur tas Ne-ismannigs walda.

3.

Kas wesk dwaschu, preeku smellahs
 Dabbas mahtes kruhtinās.
 Labbi tā, kà kauni zellahs,
 Staigahť winnas pehdinās.
 Butschoht, dsert, ne ko parleeku,
 Draugu klahť, schi wehleja.
 Zahrpinsch pihschłōs fajuhť preeku:
 Engels, debbes, gohdibā.

Wissfi dseed.

Pasauls behrni, krihtet kahjās!
 Kadditaju nogeedeet.
 To pahť swaigsnehyn mehlejeet,
 Tur irr winna gohda, mahjas.

4.

Preeku, wissā dabbā mattams,
 Sauzam winnas spendeli.
 Preeks kà dripju rats ueskattams
 Leelā pasauls pulksteni.
 Pukkes winsch isfuhkst no dihgla,
 Saules greeschahs angstibā.
 Zittas tahlas, kà ais migla,
 Lit ko kihkers eeskatta.

Wissfi dseed.

Steidsamees, kà saules staiga
 Debbes, welwes klajumā,
 Un kà muischneeks Zelgawā,
 Zahnōs eebrauj preeku waigā.

5.

Pateesibas selta starri
 Mellejoht tew usfmaida:

Ja pazeesdams rahprees warri,
 Straujà tikkum' pakalnà.
 Wirfù, spohschà tizzibs-pilli
 Winna karrohgs wizzina.
 Sarki plihst, lai buhe ka dsilli,
 Swehti is-eet skaidribà.

Wiffi dseed:

Drohfschi zeereet Milliõni!
 Winnas pafauls preezaitees.
 Tas pahre swaigsnehm augstaks Deems
 Makfahs jums ar debbes-krohni.

6.

Deewam makfahst, kà tas klahjahs?
 Labbak tam tapt lihdsigt.
 Skummibu lai dsennam mahjás
 Wiffà firdi preezigi.
 Aismirstam ta wezza naida,
 Eenaidneekam peedohsim.
 Schehlums lai to ne-nespaida!
 Labbu mehs tam darrisim.

Wiffi dseed:

Parradus mehs aismirfuschi,
 Pafaule faderreta.
 Brahli! tas, kas augstibà,
 Teefahs kà mehs teefajufchi.

7.

Kad pee wihna. glahsehm, dseefmas
 Aetflann muhfu draudsibà,
 Nimstahs dusmu-prahsta leefmas,
 Bailigam nahk drohfschiba.

Lai nu wiffi brahki zellahs,
 Rinki dferroht prahrigi!
 Lai tahs puttas augfchup wellahs
 Dewejam par uppuri.

Wiffi dseed:

Tam ko flawe swaigsnu pulki
 Nessam fchahdu uppuri:
 Un ko apdseed engeki
 Wiffi winna gohda tulki.

8.

Drohfschu firdi, gruhstâ deenâ,
 Paligu newainigam.
 Sohlfichanas augstâ zeenâ!
 Teefu draugam, nedraugam!
 Drohfschprahriba kungu preefschâ
 Zilwezibas teefas dehl!
 Prahtibai lai gohds nahk eekfschâ,
 Pohstu, kam tihk lischkeht wehl.

Wiffi dseed:

Slehdsheet rinki! Tuwak eekfschâ!
 Pee schih's glahses swehrejeet,
 Sohlfichanu peepildeet,
 Augstâ swaigsnu - Kunga preefschâ.

9.

Glahbschana no affins - rohkahm,
 Blehdneekem wehl schehlofchan,
 Zerriba eekfch nahwes - mohkahm,
 Karratawâs, peedohfchan!
 Mirruscheem buhs dschwofchanas!
 Dseedait augstâ Meldejâ:
 Wisseem grehkeem peedohfchanas!
 Un ta elle pohstita!

Wiffi dseed:

Schirfchanu lai irraid falda.
 Jautrais meedsinsch fchirstina!
 Lehna teesa nospreesta,
 Preeksch ta Teefas - Kunga galda.

IX.

Preezas = dseejma, gohda = deena.

Pehj tabs Wahju-dseejmas: Im Anfang wars auf Erden re.

(Weens dseed.)

No ka tee jaukuminni,
 Kas dabbà fhattami?
 No ka nahk leetutinni
 Ar filtu fauliti?

(Wiffi dseed.)

Wiffas labbas leetas no mihka Deewa nahk,
 No wiina augstas debbes pee mums.

(Un tà ar weenu pamihfchu, tad weens, tad
 wiffi dseed.)

2.

No jickahrt Deews nolizzis
 Zaur wahrda spehziibu,
 Tas wehl lihds fchim notizzis
 Ar katru deeninu.

Wiffas labbas leetas no re.

3.

Kas rahda putneem weetu,
 Kur pahrimist sweschumà?

Kas atverr semmi zeetu,
Kas seemà duffeja.

Wiffas labbas 10.

4.

Mehs arram un apfehjam
Zahs mihtas druwinas ;
Un wairak jau ne spehjam,
Bet Deews dàrr' augligas.

Wiffas labbas 10.

5.

Kas flazzina to lauku
Zaur miglu, raffinu?
Kas dohd mums deenu jauku
Un mehnes - spihdumu?

Wiffas labbas 10.

6.

Kas dohd bes leelahm mohkahm
Zkdeenas maiffiti?
Zas dohd ar mihtahm rohkahm,
Kas gahda tehwiichki.

Wiffas labbas 10.

7.

No Decwa wiff irr nahjis.
Za tabta swaigsnite,
Zas bambals kà tas lahjis,
Ohsols, kà noreetne.

Wiffas labbas 11.

8.

Deews lohpus dohd un feenu,
Mehs tohs ween apkohpam.
Zee dohd mums faldu peenu,
Ka jauki pahrmihtram.

Wiffas labbas 10.

9.

Kad meh's bes wiltus • prahtu
 Us labbu dsennamees,
 Kad Deewinsch allasch klahu
 Un leek to isdohtees.

Wiffas labbas 2c.

10.

Winsch glahbis dahschahm breefmahm
 No dascha truhkuma.
 Winsch ne tauj ugguns • leesmahm
 Muhs pohstihk naksninà.

Wiffas labbas 2c.

11.

Winsch swehti muhs parleeku
 Un wehl gribb dahwinahk.
 Winsch dewe daschu preeku
 Scho lustes • deenu klahk.

Wiffas labbas 2c.

12.

Par schahdu Deewa • laimi
 Tobms schodeen lustejahs
 Un kaimini ar faimi
 Un behrneem preezajahs.

Wiffas labbas 2c.

13.

Tobms fliktu fehwi jahje
 Rà stahsta wezzaki.
 Kad pohsta-weetà gahje,
 Det nu tam sirdsini!

Wiffas labbas 2c.

14.

Deems dewe Tohmam feewu
 Ko wiffi zeenâ turr,
 Un meitas: Lihfi, Ceewu
 Un dehlus: Anf un Jurr.
 Wiffas labbas 1c.

15.

Tad lai ar skannahm spehlehnm
 Meh's Deewu flawejam:
 Ar firdim un ar mehlehnm
 Kamehr meh's dsühwojam.
 Wiffas labbas 1c.

(To 12, 13, un 14. dseefmas - gabbalixnu warr ar-
 ridsan pamest, jeb zittus wahrduš weetâ list.)

X.

Pehz tahs Wahzu-dseefmas: Rosen pflücke, Rosen blühn 1c.

Pluhzeet roh'ses, roh'ses seed,
 Schodeen ne irr riht.
 Schodeen firfnin deij un dseed,
 Laiks skreen katrubrihd!

2.

Butschoht, dsert, un lihgfimotees
 Schodeen laimejahs.
 Kas sinn kur dasch riht aisees!
 Laiks drihs nobeidsahs.

3.

Wiff kas labs tew wehlejs Deems,
 Baud ne kawedams.

Mudri dshwoht pasteidsees :
 Łaits ne atgreeschams.

 XI.

Dsihrees = dseeema.

Pehz tahs Bahzu - dseeemas: Bekranzt mit Laub :c.

Łai dseedam, brahti, schè pee gohda - galda

Un glahses tukshojam :,:

Łai lihgsinojam pee allutinna falda

Un ruhpes aismirstam :,:

2.

Łai Augstmanni to wihnu teiz parleeku

Mehs allu slawejam :,:

Łas dohd mums spirtumun un wairak preeku

Łihds firmam wezzumam :,:

3.

Ło medbu, fo pa wisseem tirgu - tirgeem,

Us pahrdohschanu ness :,:

Łai Bahzi dserr, kad peekrahpjahs ar sirgeem,

Winsch slahpes ne nodseff :,:

4.

Łas brandwihns irr tas krahpneeks wissu tauschu,

Kas sawu draugu kauj :,:

Winsch pohsta wihns, darra dshwu gauschu,

Pehz wellam rihkle rauj :,:

5.

Ne wissur Kursemmé tas allus sweizams,

Wisswairak Augschsemmé :,:

Kas deemschehl ruhfts, par pattakahm wiufsch
teizams

Meds firdi eepreeze :;

6.

To Zergels . allu, jeb kâ fauz ar wahrdu,

Ir to eeksch Zelgawas :;

Mehs pasihstam par wisseem jizteem gahrdu,

Bet kas to ismakfahs :;

7.

To allu dsert no muhsu pascheem meescheem

Mums labbi peeklahjahs :;

Lai Deews tohs audsina us muhsu reescheem,

Tad ne truhfts preezibas :;

8.

Lai dserram tad ar gauifu un ar sahtu

Scho meeschu . dsehrenu :;

Un buhtu taggad gohdigs fmeschneeks klahu,

Kas winnam ne dohtu :;

XII.

Zaunibas preeki.

Pehz tahs Wahzu . dseefmas : Hoch vom Olymp herab
ward uns ic.

Apzeemotees pee mihleem semmes . draugeem

Noliddinajahs preeziba.

Aplaimoht jaunektus, par spihsti fkaugeem,

Kas ar teem muhsch'ga eenaidâ.

Wiffi dseed:

Augstakahm dseefmahm lai lihgojamees!
 Brahti, pee glahsehm, un preezajamees!

2.

Zahs dsihwes pukku, mehnes weenreis smeijahs;
 lai fweiki winnu walfajam!
 Un kad buhs jadohdahs us nahwes-leijas,
 lai drohschi tehweem pee-eijam.

Wiffi dseed:

Augstakahm dseefmahm lai lihgojamees,
 Brahti! pee glasehm, un preezajamees.

3.

Un kad no muhsu widdus paleef kluffu
 Kahds draugs, fo nahwes-engels kere:
 Kad raudadami wehlejam tam duffu,
 Kas winnam wehfa bedre derr.

Wiffi dseed:

Kaudait un atduffu wehlejeet,
 Kad muhsu brahtam bedre ja-eet.

XIII.

Jahna-walkara dseefma.

Weld. Freu't euch des Lebens ic.

(Wiffi dseed.)

Schurp Jahna-behrni! Deems tautas aplaimo.
 lai dseedam skanni: lihgo! lihgo!

(Weens jeb diwi dseed.)

Ea mihta Jahna-naknina,
 Mums jaunus lustes fataisa.

Łai jaunas puķes sapluhjam
Un mahjās pahrnessam.

(Wiffi dseed.)

Schurp Jahna • behrni! Deews tautas aplaimo!
Łai dseedam skanni: lihgo! lihgo!
(Weens jeb diwi dseed, un tā jo prohjam.)

2.

Ar tahm un sahleh̄m daschadah̄m
Mehs teh̄w' un mah̄ti mehtajam,
Un wainakus teem usleekam
No ohsta lappinah̄m.

Schurp Jahna • behrni! Deews 1c.

3.

At, kah̄di gahr̄di kummofi!
Seers, peeninsch, rauschi, pihragi!
Ko Jahna • behr̄neem isdalla
Un tohs apgoh̄dina.

Schurp Jahna • behrni 1c.

4.

Apdseedait teh̄w' un mah̄minu,
Kà faim̄neezi un faim̄neeku!
Ar puischeem, meitah̄m, behr̄nineem
Un mihteem faim̄ineem.

Schurp Jahna • behrni 1c.

5.

Łai dsih̄wo laimes • klah̄schanà
Iz zeenigs Kungs un gaspascha!
Łai jaunkungi un preileenes
Seed kà tee maggoni!

Schurp Jahna • behrni 1c.

6.

Kur Kungi irr, kas semmneekus
Uskatta tà kà behrninus!

Pee ka ikweens ar broschibu
Jett kà pee tehwa eet.

Schurp Jahna • behrni :c.

7.

Mu pütschi! mihtas meitenes!

Us dantscheem lai meh's steidsamees.

Schis Jahna • wakkars mums irr dohts
Par faldu lihgoschan'!

Schurp Jahna • behrni :c.

XIV.

Gohda - dseesma.

Ta wezza Stendera 82trà peedsimfcha-
nas-deenà, kas winna pehdiga bija,
un no Wahrenbrokes Skohlas • behr-
neem nodseedata tappe.

Weld. Tew jauku rihta • gaismiyu.

Tew, gohdigs wezzais mahzitais,

Un latweefchu isflaidrotais!

Scho gohda • dseesmu nessam.

Un ohtrà dsimtu • deeninà

Par astondefmit pahrakà

Jau wissi lihgfmi essam.

Kungi — Tehwi —

lihds ar jauneem — Skohlas • behrneem

Preeksch tew lohkahs :
 Un us debbes pazell rohkas.

2.

Par wiffahm tamahm grahmatahm
 Ur labbu sinnu rakstitahm
 Lai Deews un gan tew peeteef.
 Zik eeksch tahm rohnahs mahjibas
 Us ihstas fwehtas gudribas
 Lai Deews tew deenas peeleeef.
 Gahrđi — wahrđi —
 Ko tu stahstijs — un farakstijs,
 Tautas skaidrohs :
 Un tew debbes . laimi wairohs.

3.

Un kad pat gruhtâ wezzumâ
 Taws gars wairs ne rimst meesinâ,
 Det apnihkst wezzas mahjas.
 Tad lai ta dahrga dwehsele
 Uslez; kâ jauna swaigsnite
 Un staiga weeglâs kahjâs.
 Wiffi — Swehti —
 Tehw' un mahtes — Brah' un mahses —
 Kas tur preekschâ
 Tew ar gohdu weddihs eekschâ.

XV.

Tee mahjas = lohpi.

Meld. Zu den Lebensfreunden 2c.

(Mildenheims dseefmi grahmatâ atrohnams.)

Kad pirmas mahtes kahriba,
 No pohsta ahbol' ehhdama
 Ir Ahdamu eewillaja:
 Rohst bija wiffa laimiba.

2.

No Paradihses dahrsina
 Isdsihts, par pasaul' malbija.
 Moskummis, kur ween skattijahs,
 Ne kur bij drumas baggatas.

3.

At, mannu suhru deeninu!
 Kur nemschu maifes, aisleiju!
 Kas gruhtu arflu pawilks man?
 Kas dohs man drehbes arridsan!

4.

Tad sirgs tam preezigs us - sweedse
 Ja patihk, manni jahdele:
 Es wilkschu arflu, wesumu,
 Pee wiffa darba klauvischu.

5.

Zau wehrsis ruhhdams atskrehja
 Zel rimstees, Ahdam! apdohma:
 Jo es tapat tew strahdaschu
 Un sawu galku dahwaju.

6.

Un es: Zà btahtwe gohtina,
 Tew peenu dohschu pilnumâ.
 Kad faimneeze ween peespeeschahs
 Buh's seer' un sweesta swehtibas.

7.

Ka glahbtees seemas, faltumâ,
 Za aita Gewai mahzija:
 Ka wilnu warroht aust un wehrpt
 Ar swahrkeem sawu meesu gehrpt.

8.

Za tauka zuhka urkscheja:
 Za gribbees swehdeens-zeppefcha,
 Kauj man. Ko geld ta dsihwiba
 Ar tikkumeem ne puschkota!

9.

Par zittu labbu dahwanu
 Un daschu gahrdu aisleiju,
 Za wisi-pautu nodehja
 Un kladsedama aisstrehja.

10.

Mu sunnihts winna kahjahm klah't,
 Sah't reet, ar asti wehdinaht:
 Ka drohschi warroht pahrgulleht
 Winsch dsihrahs mahjas apwakteht.

11.

Kurnau! tas runzis leelijahs:
 Un asti zeldams, apfohlahs,
 Lai schurku dehl ne behdajahs
 Zahs apkarroht winsch usnemmahs.

12.

Ahdams un Gewe preezigi
 To dsirdeht: jau pateizigi
 Peenehme lohpu kalposchan'
 Ar schahdu pretti sohlisthan':

13.

Ka tee par wiranu kohpschanu
 Peeruhpeschoht ikdeeninu;
 Ka katram, kas tam waijag, ktuhs,
 Ne weenam winnus bendeht buhs.

St. — — pagasts, sawam dsimts, Kun-
 gam B. par gohdu, Jahnu-deenā
 1804.

Weld. Auf auf ihr Brüder ic.

Keds, tahda irr ta derriba
 Starp Kung' un semneekem!
 Teem semneekem irr jaklausa,
 Teem Kungeem labbi jagahda
 Par saweem lautineem :,:

2.

Zahds tehws tas leelskungs B — — irr
 Par saweem behrnineem!
 Zik winsch mums labbu darrijis!
 Kad teefas-kungus eezehlis
 No muhsu brahlischeem! :,:

3.

Ka prahtiba ar laimibu
 Ka gaisma isplafchahs,
 Winsch mahzifchanu skubbina:
 Lai lassä, raksta, rehkina
 Zahs jaunäs tautinas ;,:

4.

Ka wesseliba, tikkums, gohds
 Apmahjo pagastu;
 Weens Dakters gahda prahtigi.
 Dauds gohda mahjas redsami
 Zaur tarwu paligu ;,:

5.

Weens naudäs, schirfts un maifes, kliehts
 Muhs glahbj no truhkuma,
 To galwas, naudü makfatu
 Un zil dauds labbu dahwanu
 Winsch Jahnds isdalla ;,:

6.

Wehl prohjam effi muhsu Zehws,
 Lai Deews tew apfwehti!
 Lai ziltu - ziltim redsama
 No fwehtibahm ta labbaka:
 Lad buhstim laimigi ;,:

XVI.

Z o h t s.

Eij alyran tu neschkihsts gars! tä tappe ne fenn
 wehl wiffi mihti behrnini kristiti — prahmeeki par

to smeedamees, eeschehloja wiffus tohs, kas no
wella un winna spehka bihdamees, ar behrninu
kristifchanas wiffai steidsahs: bet kad ta atsif-
fchana jo deenas fkaidrejahs, bailes no wella sud-
din suhd, un wehl no muhsu prahtigas waldis-
fchanas ta ahtra steigfchana us kristifchanu ais-
leegta — tad jau wiff zittadi rahdahs. Weens
gudrineeks no wella isdsifsfchanas fchohs wahr-
dus isdohmajis:

No behrna isdsifht kristidams
To wellu, kas tur ne rohnams,
Irr prahta, laudim isfmeijams.
Bet ja tas tatschu isdsinnams,
Tad laulineekeem noteekams:
Jo fche winsch daudfreif nomannams.

XVII.

M i h k l a s.

Brehkis bes muttes, mehdtais bes launas firds.

2.

Skaisis un balts es atnahzu:
Nefchkihstis atkal aisbehdsu.

3.

Kas meital truhkst, tas bruhtei nahf;
Kad feewa tohp, jau suddin sahft.
To welti mekle Widsfemme
Kas rohnahs widdu Kursfemme.

4.

Jo wairak ehb, jo wairak atleef.

5.

Machte manni salku gehrbe,
 Zehws man dewe dseltumu.
 Schaurt wahrte nobaltaja.
 Ugguns manni skaidroja.
 Zauka manna ahrapuffe —
 Eekschâ pohsta · ugguns flehpts.

6.

Jo wairak sneega, jo labbaka plauschana.

7.

Ekkur ehms! kas dimgalwains,
 Diwi rohlahm, feschahm kahjahm!
 Ahdams to ne redsejis, Noas schk:rsti ne mannijs.

8.

Kad irr tas ahksts (gekks) gudrs fauzams!

9.

Kursch irr tas weeglakais darbs?

10.

Kad tohs us kahjahm leef, tee eet us galwahm.

11.

Kad diwi stahrki weená ligsdâ kohpâ parkschkina,
 pee ka warr to mahctiti ischfirt?

XVIII.

Pakahrts Saldats.

Didschis, weena baggata kohymanna dehs, Amsterdam-pilfatà, Ollanderu-semme, no sawas mihtas mahminas jaunumà wiffai luttinahts, tappe jo deenas sawalneeks, un ne gribbedams, kohymannu ammatu, ko winsch bija ismahzijeas, neapnizzis wehra nemt, neds zittu darbu strahdaht, padewahs ar saweem neganteem beedrem, kas tahdà leelà pilfatà, kur no wiffahm pasauls-semmehm sweschineeki fanahk, ne kad ne truhkst, us lustigu dsihwofchanu un plihtheschanu pee kahrtehm wihtna un maukahm. Zik naudas winsch tehwaam maksaja! Zik mahte winnam fleppeni bahse! — Un tatschu winsch wehl aplam parradus darrija. Zittu naudu winsch no tehwa ar wiltu iswillinaja. Kad jau parradneeki winnam wiffur kà tee sunni pakkat rehje un ne sinnadams kahdà wihtse no teem glahbtees, afsagge winsch pehdigi sawu tehwa un gahje par pasauli. Sweschumà winnam neweens ar gattawahm zeppeescheem pretti nahze. Sawalneeks buhdams un aplam tehredams, naudinà kà puttin-isputteja. Kas winnam wehl no glihtumeem lihds bija, selta-pulkstinsch, tabaka dohse, sprehdses, gredseni un drehbes, tappe jeb par puffnaudu kihlā likti jeb schihdeem isandelehti, un kad winnam jau dauds parradi bija, un ne weens winnam wairak ko doht atraddahs, usgahje winnam, kas ne ko labbu strahdaht ne gribbeja, tahds truhkums un nelaimē, ko winsch par saldatu

liffahs derretees. Labbu rohkas • naudu dabbujs,
 dsihwoja winsch atkal kahdas deenas lustigs un bes
 behdahm. Bet fur nu nems naudas? Salda-
 tam knappa alga — un us wahrdu jafklausa, ir
 ikdeenas glihschi un riktigi wiffa buhschanâ jatur-
 rahs; un kad Didschis kas to ne eeraddis daudsreis
 maldijahs un kohks brihscham par mugguru nahje
 — un faprasdams no saldатеem lehti wakkam ne
 warram kluht, dohmaja winsch us behgschanu,
 bet — wai Deewin! winsch tappe panahrts un
 zeete bahrgu behgla-fohdu, tas irr, winnaam wai-
 jadseja 10 reis spizrihksies, zaur garru eelu starp
 300 Saldateem skreet, kas winnu neganti sakap-
 paja un to ahdu par wiffu mugguru nodrahse. Bet
 tik so par kahdu laiku schi atkal bija apdsijusi un
 sawu pirmu dsihwoschanu wehl ne pamesdams,
 behdse winsch ohtureisi, un kautschu winnaam lif-
 fahs schim brihscham gudraki wiff isdohmajis,
 tatschu tappe winsch ir ohtre reisi sakerts — un
 bes shehlastibas pakahrts. Tas bija Didscha
 breesmigs gals, wiffееm sawalkeekееm breesmas-
 sismi! Winna lihkis tappe pehz pahru stundahm
 no bendes • kalpa no karratawahm nonemts un
 weena Daktara nammâ, fur mirronu-lihki fa-
 graisiti, un zilweka eeksch-buhschana jauneem ahr-
 steem parahdica un isteikta tohp, nowests un lih-
 ku-kambari eeflehts.

Kad jau tumfch mettahs, bija tam Dakta-
 ram kahdas waijadfibas dehl schi lihku-kambari
 ja-eet. To atflehdjis, winsch tohti istruhzahs
 weenâ fakti so baltu redseht. Zumak peegahjis
 redseja winsch plikku zilweku trihzedamu un wai-

dedannu. To, schà un tà iswaizajis, isbsirdeja wünsch no ta, tas pakahres saldats effam, kas pars ne sinnaja, fà wünsch schè rohnahs. Tas Dak-tars gan nomannija fà schis prohti ne wiffai fasschnaages, wehl apflehtu dschwibu siwi tur-rejs, schè atmohdees; un kad-tas nabbadsunsch to pee Deema apswehreja un gauschi luhdsahs, to ohtru-reisi nahwè ne nodohr — dohmaja wünsch pee fewim: es scho zilweku, fà weenu mirronu par sawu naudu pirzis — ne weens man ne warr leegt ar to darriht fà patihk — tad wünsch par to apschehlojahs, un stehpe to tai paschà kambari lihds nafts-widdü. Tad nesse wünsch tam fullainadrehkes, apgehrbe to, dewe winnam wehja-luk-teri rohka un isgahje ar winnu zaur pilsata rahrteem. Ne weena wafis, kas wiffi scho Dakteru pasinne, winnam ne leedse eet kur patihkscham. No pilsata isktuis, dabbuja Dakters par sawu lihdsibu tuhdat sirgus un dewahs ahtri us weenu fahdschu pee pascha rohbescha. Schè, Didscham labbu zella-naudu eeschkinfojs, rahdija wünsch tam to ihstenu stiggu par rohbeschu un rahrnahje ohtrà rihtà, un neweens zilweks no wiffa ta ne manniht manniija.

Didschis nu drohfschà weetà ktuis, Deewam par sawu brishnischku ispestischanu sirsniigt pateizis un sawu pirmeju pohsta-dschwoschanu nolahdejs, apnehmahs pateesi labbotees. Sawu zellu paskubbinadams, pahrnahje wünsch, fà gruhiti winnam, fà zaur daschu likteni nomehrdetam zilwekam tas gan nahje, raktu zellu kahjam eet, Amsterdam-pilsatà. Kà pasuddis dehs, ar

fatreektu firdi, kas sawas wainas juht un no-
schello, aahje winsch pee saweem wezzakeem,
stahstija teem sawu litstu un brihnischku isglahb-
schanu un sohlijahs pee gohdigas buhschanas pa-
stahwigs buht. Wezzaki preezajahs winnit ar
pahrwehrstu firdi redseht, un palihdseja tam jif
pafchi spehje, jo tee nu wairs ne bija ta baggati.
Bet Didschis sahze nu peespeestees un us wissadu
andelefchanu dohtees. No laika us laiku winna
labba slawa peenehmahs un fa gohdigas puissis wis-
seem taggad pasihstams, laimejahs winnam ne
ween eefohptees bet arridsan baggata kohpmanna
meitu par seewu dabbuht. Ka laimigs winsch
nu bija! Ka laimejahs winsch ar weenu sawas
pirmejas dschwoschanas! Ka firsnigi pateize
winsch Deewam! Ka mannija winsch nu us Deewa
balli firdi! Ka rahdijahs winsch allaschin labs
un labdarrigs wiffa sawa darvischanà!

Pehz feschcheem gaddeem gaddijahs tam Dak-
teram leelas waijadfibas dehl us Amsterdam. pil-
fatu no.eet Zur sweschineeks buhdams un ween-
reis pilns dohmahm us eelu staigadams, usrunna
winnu newilloht weens brangs Kungs wahzu-
walloda: ja juhfu feija man ne will, juhs tas
pats effat, kas man schelloja, kad es pakahrets
juhfu mahjas ardsijohs un juhs man wehl par roh-
beschu kluht, palihdsejat.

Tad tas Dakteris, kas scho ehrmu fenn jau
bija aismirfiss, winnu arridsan pasinne un is-
dsirdejs ka winnam nu labbi flahjotees preezajahs
winsch lohti, itt fa par wezzu pasihstamu draugu.
Bet Didschis ar to ne meerà, to luhgdams luhdse

ſawâ nammâ kohrteli doſtees. Zur tappe tam Daktaram jauki kambari ar leeleeem avſeltoteem ſpeegeleem, jaukahm bildehm, dahrgeem auteem, ſtalceem trankeem, kur jaukums, ſkunſte un ſpohdriba wiſſâs maſlâs mirdſeja, eerahditi un ikdeenâs no Didscha miſhligas gaſpaſchas ar labbu meelohts, lihds pehdigai deenai kad Daktars ſawas waijadſibas iſdarrinâjis, ſawu zekku atpakt nehme. Ar aſſarahm no abbejas puſſes un kâ ſirſnigi draugi tee ſchlihrahs, un ko no dahrgahm drehbehm un glihtumeem Dakteris ne gribbeja nemt, to winnam Didschis un wiinna gaſpaſcha, pateizigâ prahâ, kâ ſpeedin uſſpeede.

Mahziba.

ſauneem darbeem aſlaſchin ſauna alga — tas pee wiſſahm zilweeku fahrtahm, agri jeb wehli noteekams. Za ſohdiba, lai klibbodama pakkawelkâhs, eekam dohina to blehdi panahk un ſchnauds. Pee Wahzeſcheem tas ſakkams wahrds: Kas teh' un mah'el ne klaufa, lai tell'ahdai klaufa, tas irr bungahm. Lai ſchehligs Deews katru labbu puifi par nebehdibu paſarga! Zo ſtarp ſimts tuhſtoſcheem retti weenam ſaimefeſs tâ brihniſchki iſglahtam tape un gallâ wehl gohdâ tift, kâ Didscham iſdewahs. Das teefcham gudrs ſauzams un likſtâ ne tiks, kâs zaur zitta ſlahdi leekâhs nobeedinatees un pee ſaika mahzâhs klaufiht un fahru ſirdi ſawaldiht. Kas to ne mahzijeſs, pee wiſſas zittas gudribas gekkis ſauzams, un gals buhs behdu pilns.

XIX.

S c h e e r s t i n s c h.

Na brihscham arridsan labs puisis, kad lehnprah-
tigi wezzaki tahdam par agri wiffas wallas lauj-
pehz patihkschanas dschwöht, samaitahs, blehds
un palaidneeks tohp, rahdihs mums tee stahsti
no Schkehrstina, fo es patlabban wiffseem jaune-
kleem par nobaidu isteikschu.

Winnös gaddös, Leelungu = waldischanas
laikā, bija appaksch weenas muishas Augschsemme
weens semneeks, Schkehrstinsch währdā. Schis
gan no gohdigeem wezzakeem audsrahs, stohlā
labbi mahzihts, tatschu us preekschu leels palaid-
neeks, dschreis un saglis tappe. Wiffas mahzi-
bas, draufmas un kuhlens nespehje winnu lohziht.
Gan winna wezzaki un patti winna labba seewina
to ar assarahm luhdse par winneem apschelotees
— ir paschu behrnu gaudas dehl maifes ne palih-
dseja ne neeka. Un kad pats basnizkungs to kahdu
reisi preekschnehme, winna negantibu norahdams,
tam gruhtru likteni un behdigu dschwes gallu paslud-
dinaja, ja tā palikschöht un wiffwairak weenreiß
preeksch Deewa teefas jo gruhrtaku fohdu — tad
simaja winsch wiffadi isruunatees un wallodu
grohsiht. Brihscham leedsahs winsch, brihscham
fohlijahs winsch labbotees — bet mugguru greeßis
wiff bija aismirsts. Rahds bijis tahds winsch
palikke: ja winsch wehl wiffas blehdibās peeneh-
mahs, tā, ka pa wiffu pagastu un par rohbeschā,
tik fo weens bija atrohnamis, fo winsch ne buhtu

apkrähpis jeb arv apfadsis. Wisseem winsch bija parradà, frohdsineekeem kà semneekeem, Schihdeem kà Bahzescheem. Winna wiltibas un ftrahlas ir to wissgudraku mahniht, bija neismannijamas. Zurklatht bija winsch seels runnatais im daudsreis leelijahs ar saweem lahsteem warram isputtinahf kurru gribbedams. Bahbas un mulki to turreja par burwi un wissi winnu bihsteja, un dewe tam, fur ween ar to fastappahs, dsert zil gribbeja, ka winneem tiffai ne faitehtu. Bet kad jau winna mehrs pilns bija, kad no winna wiltibahm un blehau-darbeem ne weens ne warreja glahbrees, un pats zeenigs Kungs apnikke to ar weenu graisihf, likke winsch to, Zeligawas zeetumà pee pilsdarba us weenu gaddu nodohf. Tas patikke wissam pagastam — un wissi pateize tam Kungam, ka winsch tohs no tahda Sachtnera arpesijis.

Bet kas notikke us preekschu! Tas ne bija ne pufsgads, kad tas Muischas-fungs, stark rudsu laukeem jahdams un apfahrt-skattidamees, wehrà nehme ka weenà weetà, rudsu-wahrpas wairak fustejahs. Zaur grahwi ahtri peeskrehjis, eewehrahs winsch weena sadrikkata un nomehrdeta zilweka, kas zits ne fahds ne bija kà tas fahohdihfs Schkehrstinsch. Darbineekus fahauzis likke winsch to grahbt un eeslehgt, dohmadams to arpattak fuhtht; bet isfahzis un bes fpehka buhdams, likke winsch to pamafam ar berribu arspirdsuahf. Pehz no teemwaktneekeem isdsirdejis, ka Schkehrstinsch, fawu wezzu dsihwofchanu noraudoht, un jau brandwihnu wairs fawà mutte ne nemmoht, eeschehlojahs winsch par to, laide to wallam un dewe

to pee weena fainneeka, pee ka dehl winna firdibas
 ne weens kalps ilgi ne rimme nedf labbà prahtà
 gahje. Neg winsch nu labbofees, dohmaja tas
 Muischas-kungs! un tas pateefi notikke. No
 laika us laiku klauschinajahs Muischas-kungs, bet
 dsirdeja wiffu labbu: ka winsch ne-apnizzis strah-
 dajohht un ne fur wairs ne staigajohht, nedf dferroht,
 nedf launi wahrdi no winna muttes dsirdami.
 Pats nitns fainneeks winnam ne tik fo ne war-
 reja pahrmest. Tas bija Muischas-kungam un
 wiffieem laudim brihnums. Weenreis to starp
 darbineekeem eeraudsibams, waizaja winsch to,
 fazzidams: falki man jel Schlehrstin, kà tu nu
 wairs, kà es dsirdu, tahds leels schkelmis ne effi?
 Woi tad pufsgabba zeetums gruhstaks bijis ne kà
 dasch stiprs kuhlens un rihtschu-strahpi, par fo
 tu ne behdaji. Ak! mihtais Muischas-kungs at-
 bildeja Schlehrstinsch, azzis affaras un winna
 kahjas aptampdams. Zeefa irr, kuhlens fahp,
 un rihtstes firdi zaurgreesch, bes wiff tas pahre-
 eet; bet Zeligawas zeetumà man zitta sohndiba bija,
 kas breefmigaka par wiffu zittu, un kas ne pahre-
 eet. Nu, kas tad tahda wehl gruhstaka warr
 buht! to es ne prohtu. Ak, tahs uttes, tahs
 affinsdsehrejas uttes! fazzija Schlehrstinsch — ak
 to nedohma, kas tas par mohlahm — wiffa zee-
 tuma-istaba ar tahm pilna. Lai deenà arridsan
 kas sinn kahds gruhsts darbs darrams, bet nakri dehl
 uttehm ne warr glahbtees, kas zeetumneeka wee-
 nigu preeku, to faldu meegu attrauj. Tahdà
 wihsè sawu dschwibu apnizzis, es raudsiju, kad
 weenà nakri, wakts eedsehrufi, ne wiffai nomohdà

bija, isfprukt — un paldees juhfu fehlastibai, ka juh's manni peenehmat un wairs atpakkat ne fuhrijat: muhscham juh's pee man blehna-dar-bus wairaf ne redsefeet. Un wateefi! winsch pee-pildija sawu apfohlishanu un dsihwoja wehl daschu gaddu gehdigi un pilna maisé.

Mahziba.

Bet kas warr ta waina buht, ka dasch ta palaidahs un ne zaur fo ne lohzijams? Tahdas irr dauds un daschadas. Slikta behrnuaudsinafchana, kaunas preekschshimes, kaunu kaufchu usskub-binafchana, un fo kas jaunumà eerohnahs, tas winnam pehz ka dsimts paleek. Schkehrstina audsinafchana gan ne bija ta sliktaka un wezzaku preekschshime ne ka kauna. Tee winnu pa diwi seemahm skohlà turreja un us labbu gan muddinaja. Bet tas bija winna nelaimé. Kad Schkehrstinsch kà muddigs puifis labbi mahzijahs un gudribà peenehmahs, parikke tas ne ween wezzakeem bet tee wehl sawu dehlinu par to glaude un parleeku isflaweja. Zaur to tappe winsch lepns, un few pahrgudru turredams, dewe winsch pehz ne tehwan ne mahtei labbu wahrdu; un tee bija tà lehnprachtigi, winnam wiffu wallu kaut, eet un darriht, kas winnam prachta nahze. Grammatneeks buhdams un labbas balks dehl, tappe winsch us wiffahm behrehn luhgrs. Sché tappe winsch us dserschanu skubbinahs, un no lepnibas gribbedams teem wezzeem wiff lihdsdarriht, eenehmahs winsch scho un daschu zittu nerahnumu. Tehwan un mahtei ne labbu wahrdu ne dohdams,

gahje winsch, kà ar milsu-wihra sohteem, no weenas blehdibas us ohtru un tappe tahds, kà meh's dsirdejufchi. Ak, wezzaki! kà labbi tas gan irr sawus behrnus agri pee mahzifchanas west, tatschu tas ne geld, tohs wissai slaweht, ka tee lepni ne tohp — neds laujeet teem, kamehr wehl jauni, wallu un patgribbeschanu. No ka tas nahk, ka pee meltischkahn tif dauds nerahnumus ne reds kà pee puischeem? Tas nahk no ta: labbas mahtes un gohdigas fainneezes tahm ne laujeet un skraideleht kur patihk, un pee tahm ir to mafaku wainu tuhdat norahj. Pateesi, puischus tappat un jo wairak appaksch labbas usraudsifchanas wajjadsehtu turreht, kamehr pilnam prahitigi tappufchi un fahrumus waldirht, eemahzijufchees. Kà labbi tas buhtu, kad paschi wezzaki to brand-wihnu masak dsertu, un pirms jaunam puischam to ne mas ne lautu, kamehr jau seewu apnemt, taifahs. Tapat ta tabaka-fmeekeschana sehneem un knaukeem ne mas ne laujama. Kà tad dschreji un negantneeki masumâ eetu! un prahitika, pahrtifschana, wissi tiklumi un laimes, buhschana semmt un pilfatus pahrluhstu. Tad Deewa fwehtiba pee Rungeem un semneekem peenemfees. Wehl weentreif, wezzaki! puischus waldeet kà trakkus kummetus, un wiss buhs labbi. Kahdu skahdi tas us preekschu darta, kad wezzaki jeb fainneeki puischeem wehle eet un sehrsteht us tirgeem un dsihrehm un daschu deenu nowasahk, jeb sawas bandas pahrdohk un istehreht kà pascheem patihk. Tas irr ne labbi. Zik dasch weenteefigs un labs puisis dschreju un wiltneeku naggos eefriht,

un zaur leeku gohdu mahnihts, dserschanu eeroh-
 nahs un darbu apnihtst. Un tas jau irr wiffu
 pakkaf nahkamun blehdibu eefahkums. Ka labba
 leeta gan ta brihwiba irraid, tatschu teem, kas
 ne irr mahzijufchees no masahm deenahm klaufiht
 un kahru firdi walbiht un jauni buhdami to wil-
 tigu pasauli wehl ne pasihst, tà kà aff nasis behrna
 rohka irraid. Ak, wezzaki! Effeet luhkotaji us
 puischeem, ir tas labbakais warr palaištees un
 weens Schkehrstinsch tapt. Dasch tahds taggad
 Siberijas semmé kauz, un sawus audsinatajus no-
 lahd, kas winnu jaunumà ne nowaldija un tam
 preeksch laika, brihwibu dewe. Tas irr ihsti
 brihwineeks un laimigs rurrans, ne tas kas weenani
 Kungam dsimts ne peederr — bet tas kas mahzijeess
 sawus kahrumus walbiht. Jo agraki to eefahk,
 jo labbak tas irr un jo wairak laimes tas atness.

 XX.

Das freetns Gedderts.

Tee preekschaji stahsti mums rahda, ka no lee-
 leem blehdneekem, kad tee daschu gruhtu likteni
 pahrzeerufchi, wehl labbi zilweki tappufchi; bet
 tas reschaf redsams, ka tauns, paschà prahà,
 bes kahdu sohdbu zeetis, labbojees un pee labba
 pastahwigs palizzis. To mehss taggad no ta
 freerna Gedderta dsirdefim.

Schis bij no slikteem un wiltigeem wezzakeem
 dsimmis un nesinnaschanà un wiffà blehdibà audsi-

nahts. Muddigs no prahta, tee to no masahm
 deenahm us melleem, wiltu un sagschanu skubbi-
 naja, un winsch tappe ganna drihs leels meisteris
 tahdas skohlàs, par fo tee wezzaki preezajahs un
 to lohti slaweja. No Deewa wahrdeem winsch
 tif fo wahrdinu dsirdeja. Usaudsis, wezzaki
 winnam tif fo wehleja kahdubrihd us basnizu eet.
 Schè weenreis nahzis un ar apdohmu tahm mah-
 zibahm spreddikfi klaufidams, dsirdeja winsch,
 mellus, wiltu un sagschanu norahjam un ka tah-
 deem darbeem launi augfi un sohdiva paffak-eijohr
 — tas gahje winnam zaur firds. Lis weetas ap-
 nehmahs winsch tahdu buhschanu vamest un mah-
 jàs pahrnahzis un wezzakeem us wiltu un sag-
 schanu wairs ne gribbedams klaufigh, sahze tee
 to eenihst un tà kehfigh, fo Gedderts ihst apdohma-
 jahs un us tahlas weetas, fur ne weens winnu ne
 pasinne, aisbehge. Schè winsch kahdam sem-
 neekam par kalpu derrejahs, un turrejahs gohdigs,
 klaufigs, ustizzigs un pastahwigs pee darba —
 un tas ne ween kahdas deenas un neddetas, bet
 zaur wissu gadskahrtu, ka pascham saimneekam
 tas brihnums bija. Tahdu kalpu winsch wehl ne
 bija redsejis. Saimneeks winnu tadeht glaude
 uu slaweja winnu un maksaja tam, kad tas gads
 pagallam bija, to norunnahtu algu un peemette
 winnam wehl fo klahr, fazzidams: Pateesi tah-
 du labbu kalpu es wehl ne biju redsejis. Ged-
 derts isfohlijahs wehl us ohtru gaddu un palikke
 labbà buhschanà, kà eefahzis ar weenu us preek-
 schu, par fo wissu laudis brihniyahs, ka pee scha wee-
 niga wissu labbi tikfumi sanahkufchi. Wissi winnu

tadehl zeenija, un tas toppe fakkams wahrds wiffa tanni pagasta, kad kahda leeta labbi isdewahs: Tas irr pehz Gedderca tizzibas darrichts. Bet winsch no wiffas labbas slawas ne mas ne uspuhschahs neds sawa kreetniba atlaidahs. Ta tikkschi sawus rohka-darbus strahdadams, ne ais-mirse winsch ir sawu sirdi apkohpt un wiffwairak fatru kahrumu ko pee seewim nomannija, tuhda! apslahpt. Us basnizu, pee Deewa-wahrdu klauksichanas eet, winnam ar weenu lustes bija, un zaur teem stiprinajahs winsch te lohti wiffa kreetniba, ka winsch ne ween to ohtru bet arridsan treschu gaddu bes wiffas wainas saimneekam klauksija. Zaur winnu tappe saimneeks kas papreeksch jau kahze nihzin jo deenas jo turriks un sapratte, zil weens ustizzigs kalps mehrtts irraid un pawairoja no gaddu ns gaddu winna algu. Bet Gedderts likkchs par to apfaunehts un schi sarunnaschana starp winneem zehlahs:

Gedderts. Mikhais saimneeks, par fo juhs man ta slawejeet un algu wairojeet? Tas man no jums ne patihk. Ko es tad wairak darrijs ka kreetam kalpam peenahkchs.

Saimneeks. Zeescham Geddert, ta ka tu prett mannim labbi turrees, ta ir man tewim sawu labbu sirdi jarahda. Zaur sawu darboschannu en peegahdaschannu, wiffa buhschana peenem-mahs. Manni sirgi, gan strahdati, tomehr tukli, manni lauki ar gaddeem jo auzligi.

Gedd. Par to, Deewam wiffa pateikschana!

Saimn. Gan teefa! Bet Deews ne zittabi fà zaur gohdigu strahdneeku rohtshim, swehti. Tu effi tas, zaur fo Deews man wiff dewis. Ut tu ne sunni, zil dauds raises un skahdes man jau zaur negantas faines notikkuschas. Zaur tew es gohds Deewam atspirgstu, zaur tew swehtiba wiffas mallas. Sakk man jel tu gohda-wihrs: Kur irr tawa dsimtene? Rahda ta semme, kas tahdus gohdigus augtus ness? Rahdi labbi wez-zaki tew audsinajuschi un tahdus tikkumus tawa firdi speeduschchi?

Gedd. Kobuhs no ta runnaht! Ka es labs esmu, es ne tehvam ne mahtei pateizu, nei zittam kam — bet Deewa wahrdeem, kas mannu firdi lohziija.

Saimn. Tas man brishnums. Ir pee mums irr Deewa wahrdi un skohlas un grahmatas un tomeht dauds blehschi un nebehdneeki!

Geddert. Es to ne prohtu. Manni wez-zaki irr wiltigi un tauni fà es prohtu — es tappu eeksch wiffahm blehnu - skohlahm audsinahrs — un no Deewa wahrdeem man ne fo ne mahziija. Eeksch sagschanas jau ne weens par man gudraks te bija — un leegtees, isrunnatees, ne weens labbak ne sapratte fà es. Bet es pateizu tai mihtai basulzai, tur Deewa-wahrdi mannu dwehfeli pahraehme — tur es pirmureisi apnehmohs labs tapt un palikt. Un kad tehws un mahte man nihdeja — es isbehgu.

Saimn. Ne, to tu man ne pahrunnafi, fa tu tahds blijs. Niknam krauktam allasch nikni beheni!

Gedd. Tu man ne tizzi — un tatschu tà irr. To wördu ta gohdiga mahzitaja, kas mannu firdi greese, es muhscham ne aismirfischu. Tam labbam gribberajam wiff eespehjams: Tad es apnehmohs wiffu labbu gribbeht, un ar weenu us labbu dohrees — un ar Deewa paligu es to lihds schim paspehju.

Teem tà runnajoht eenahze tai sehta meefneeks no tuwakaja meesta, tas mekleja weenu dischu aunu dabbuht pirkt. Par laimi schim fainneekam tahds bija un ar to meefneeku faderrejs un fawu naudu dabbujs, nehme schis to aunu us plezzeem un gahje fawu zellu. Smeeklam fazzija Gedderts us fainneeku: Tam to aunu no sagt, wol tu dohma, ka tas man masa leeta buhtu!

Saimn. Ho, ho, tas buhtu ar wellu — ne, ne, tas puisis man ne isfkattahs, ka to tà lehti peekrahps. Es derru dahlderu, tas par welti!

Gedd. Redsefim!

Tuhdat winsch aiskfrehja, un tas ne bija ne pufstunda, tad winsch ar to aunu pahrnahze. — Patam, ka tas fainneeks Geddertam to dahlderu gribbeja usspeest un Gedderts ar weenu leedsahs, nahze tas meefneeks skummigs atrakkat, noschehloja fawu likteni, ka tas auns winnam nosagts, un luhdsahs, arrig fainneekam zits tahds effam, winnam pahrdoht — jo bes auna winsch ne drihstoht fawam meisteram preeksch azzim nahkt. Wehl man weens tahds pars kuhri irraid, fo es gan labpraht ne pahrdohtu — bet fo buhs darriht! es tew to tuhdat atneffischu. Tas slakteris, to par zittu tur-

redams, aismakfaja puffedu, nodeemadamees tam wairak naudas ne effam un sohlijahs eeksch pahru neddelahm aismakfah — nehme to aunu, fahsehje to zeeschi un gahje prohjam. Zik ko aigahjis, fazzija Gedderts — tas wiff neeki — bet winnam to ohtrureisi nosagt, ko tu tad fazzisi? Zuhdat aishedse Gedderts, un par stundi pahrnahje tas elshdams ar to paschu aunu. Ne, fazzija fainneeks, tas eet par mannu prahstu. Wan drihs es tew par leelu burwi turretu, ja man tiz ziba us tahdeem neekeem buhtu. Patlabban ar tas meefneeks raudadams sehta eegahje, to aunu par apburtu turredams, jo tas arkal effam pee wella. Tad isfnehje winnu tas fainneeks, kahds winsch meefneeks, kas ne prohchoht fawus lohpus dihdih — jo tas auns abbâs reises pats stalli pahrnahjis effus, un atnessfe winnam to un ardewe winnam to naudu, ko pahrahi nehmis. Nu ne sin naja tas meefneeks ko dohmahst ko fazzihst, un gahje treschu reisi fawu zellu.

Par kahdu brihdi fazzija tas fainneeks us Geddertu: Râ welnam! fakki man, effi tu to isdarrijis? Ra tu winnu wehl ohtrureisi peekrahpe? Nu, kahda leela gudriba tad schè waijadseja! un fahze winnam wiffu notikkumu isstahstihst ar scheem wahrdeem:

Pirmureisi skrehju es winnam preekschâ zaur krummeem us to zellu, kur winnam blijaeet un ismettu weenu kurpju, un kur tas zeksch tahstak lohziyahs, ismettu es to ohtru, un pats es beesumôs gluhneju ko winsch darrischohst. Ko es dohmaju, notikke. Pee pirmas kurpjas tizzis, to apskatti.

jis un ohtru ne reösedams, spehre winsch to ar
 fahju pee massas — dohmadams: fo warr weena
 kurpe lihdscht. Bet pehz tahs ohtras eewehrda-
 mees, tappe winnam schehl to pirmu ne uszehlis —
 bet tatschu ne gribbedams atrastu mantu të pa-
 mest, nozehle winsch to aunu, lifke to pee sem-
 mes, un gahje tai kurpei pakkat. Es knätschi pee
 ta auna, nehmu to us plezzeem, un nahju par
 zittu stiggu mahjäs. Ohtru reisi es to të peekrah-
 pu: Es atkal labbu gabbalu winnam preeksch
 ftrehju, un fahju beesumös blaut kà auns, beh!
 beh! To dsirdoht, apstahjahs meefneeks, klau-
 fijahs pehz tahs bals, es atkal: beh! beh! Nu
 winsch tizzeja, tas ta bals-fawa pasudduscha au-
 na effam, nozehle fawu no kammescheem, un
 gahje tai balsi pakkat. Es ar weenu, beh! beh!
 winsch pakkat. Tà willinaju es winnu tahkal
 beesumös. Ahtri es winnu pamettu, nehmu tad,
 ar rinku eedams to aunu ohtru reis, un pahnessu
 to par sinnamu zellu. Tas irr wiff.

Nu waidseja fainneekam wiffu tizzeht, fo
 Gedderts no fawas zirkahrtigas blehnu dschw-
 fchanas stahstija un brihniyahs par pasauls-wiltu.
 Bet Gedderts palifke tizzigs un strahdneeks kà
 papreeksch, fawa fainneeka labbumu wiffur pee-
 ruhpinadams. Zettortà gaddà winna kalpöfcha-
 nas, prett gallu, fainneeks nomannija, ka winna
 wezzakai meital labs prahts us Geddertu effam, un
 pee Gedderta winsch nomannija, ka ir winsch
 tai dauds par labbu darroht, kas ween winnas
 azzim patihkams. Tad tas fainneeks, jau us
 wezzumu eedams un fawà prahtà apdohmadams,

ka winsch fewim labbaku snohti un fehtas. wald-
neeku ne warroht wehletees, winnu firds kahro-
fchanai pats pretti gahje un tohs faderreja. Kà
laimigs tappe nu Gedderts, kà swehtija winsch
to stundi, ka us labbu zellu greesees, kà pateize
winsch Deewam, kas to pee labba prahta ustur-
rejs! Kà mihloja winsch sawu feewinu. Kà
jeenija tas tehwa' un mahti! Kà kohpe winsch nu
to fehtu! Winsch, kam firds us stalgalafchanu,
tirgeem, frohgeem un dsihreem ne neffahs, ne kad
ne bija dihts un wallas ne truhke daschu labbu
darbu pafkubbinahst. Kahdas labbas ehkas, kah-
das zeetas wijas! Kahdi ahbofu un faknu-dahrsi!
Wissur fehta kà lauka bija glihtums un labba
eedallifchana (Ordnung) redsama. Kà jauki dsih-
woja winsch sawa istaba ar teem sawejeem! Wis-
feem bija spilwenu-gultas un tihri palagi. Pee
galda bija spohdriba un baltums. Zik daschureif
Kungi pee winna eebrauze un nakti ar drohschibu
pahrgulleja.

Zà dsihwoja winsch ilgu laiku. Winna lab-
klahfchana ar weenu peenehmahs. Winsch re-
dseja behrnus un behrnu-behrnus, kurreem winsch
sawa firmà wezzumà us mirfchanas-gultu to mah-
zibu atjaunoja un eespeede, fazzidams: Behrni,
es eemu pee Deewu — es preezajohs tur jo aug-
staku laimi fadsihwoht. Paleezeet Deewa zellòs
— lai wissa juhfu gribbeschana us labbu weenu-
mehr neffahs — tad Deews palkhdsehs — jo lab-
bam gribbetajam wiff eespehjams. Es jau pats,
to tizzeet sawam tehwa, zaur labbu apnem-
fchanu ween tappu no pohsta isglahbts. Turretees

pee sawas tizzibas tikluschi un peeminneet Jesus wahrdu: Matt. 17, 20. Lai juhsu tizziba ir masu buhtu, kà finnepes-graudinsch — tatschu juhs wissu eespehfeet, ko gribbedami. Ar scheenu wahrdeem eemigge winsch un ta dwehsele pee Deewa greesahs.

M a h z i b a.

Ikweenam zilwekam spehls irr labbotees un laime tikt — ja pascham gribbahs un Deewa wahrdam un gudram prahtam klausa — un pats Deews irr teem wahjeem par paligu. Wiffas istrunnaschanas, ka scho jeb to ne spehjoht, teescham neezigas un grehzigas irraid. Ko apdohmiga Deewa-wahrdu klausischana eespehj, mehshklaidri pee Gedberta redsam. Tshws un mahthe bija launi — us launu ween eeraddis un launu redsejs, kas buhtu winnu paspehjis us labbu zellu greest. Bet to darrija Deewa wahrbi — bet tee ween ne — ta labba apnemshana pehz wissu isdarrija. Tas irr muhscham teesa un paleef pateef wahrds: Tam labbam gribbetajam wiff eespehjams.

XXI.

Trihs dehli us trim sawadeem zekkeem.

Tà, kà wiffi prahtneeki eesch weenu weenigu Deewu tizz, kas weens tshws un aplaimotais

wiffu jilweku irraid, tà teefcham arridsan weena weeniga tizziba irraid, eefch ka wiffi, lai roh nahs kaurkadhà basnizas. jeb tizzibas. beedribà, winnam patihk un fwehti tohp, prohti firds freet niba. Echi irr tas ihstais weenigais zeffch us wiffu laimibu, tà fchinni kà tai nahkofchà dshwofchanà. Bet nebehdiba un pahretizziba, kas leeka. un mulku-tizziba fawzama, irr diwi fahnzelli, us fo dauds laudis maldahs un nelaimigi tohp. Echohs leekus zellus pasihk un fapraft, no teem isfargatees, irr ihsta gudriba. Tee stahsti, kas taggad nahk, muhs mahzihs tohs jo labbaki isfchirt.

Weenam gohdigam fainneekam, labrenz wahrda, bija trihs dehli, Kaspar, Balzers un Melkerts. Pats ne fpehdams wiffus trihs tà audsinahk, kà winna tehwa. firds wehleja, preezajahs winsch lohti, ka winna meefigi brahti, kas no tahlenes to mihligi apmetleht weenreis nahze, tohs wezzakus Kasparu un Balzaru, par faweem audfekneem peenehme un par winnu gohdigu audsinafchanu gahdaht apnehmahs. To jaunaku dehlu, Melkertu, audsinaja winsch pats, tam no jaunahm deenahm wiffwairak klaufifchanu, luftes us darbu un wiffseem labbeem tikku-meem eefpeesdams un eeraddinadams. Jo tas tehws firdi pahreleezinahkts bija, ka tas wehl gan ne effam, faweem behrneem fo labbu mahziht, bet winnus arridsan peeturrecht un eeraddinahk, katru mahzibu isdarriht, tad, fo jauns eerohnahs, tas winnam lihds wezzumam kà dshims peelihp. Ir fuhrtija winsch to daschu seemu ffohlà,

un ne schesloja naudu, wissadas labbas grahmatas sapirke, ne ween tahdas, kur Deewa-wahrde eefschä, bet arridsan zirtas, kas par islasjeschanu un prahta isfkaidroschanu rakstītas. Ir maggeniht rakstīht un rehkeneht Melkerts eenehmahs. Spreddiku un behrnu-mahzibu klausihc winsch ne kad ne alsmirse. Bet ta labbaka mahzishana tatschu bija ta daudsfahrtiga farunnaschana ta tehwa ar to dehlu, un ta neapnizziga usluhschana us dehla tikkumeem. Tā tappe Melkerts weens lahga puisis, prahtigs, labs un muddigs pee wisseem darbeem, kas tehwa sehstu un wissu buhschana neapnizzigs peekohpe, un zaur ko sehstas-labklahschana peeauge; un tas tehws to mihsloja un tam daschas labbas leetas nopirke — staltu kummetu, fedlus, sabbakus un gohda-drahnas. Kad Melkerts jau pahr par 20 gaddeem bija un prahts pilnam eenahzīs, winsch tehvam ne leedse ka wiinam weena meita par wissahm zittahm patihohc, tizziga un labba strahdneeze; un ka winsch gan wehletohs to par seewu apnemt, ja tehvam pa prahtam efforti. Labrentscham schimeita, no tahs labbas slawas, kas tai pee wisseem laudim bija, gan pasihstama bija, un sawam dehsam labbu laimi wehlejis, gahje winsch pats us prezhibu pee tahs meitas wezzakeem: un kad tee arridsan ar meeru bija un paschai meitai puisis labbi patikke, tappe dehl kahsahm norunnahs. Us schahm aizinaja Labrenzis ir sawus wezzakus dehslus, ko winsch fenn laikam ne redsejs un lifke teem zaur Melkertu grahmatas rakstīht, ka tee nahktu un pee sawa brahta laimi dallibu

nemtu. Tee arridsan nahje weens pehz ohtru. Kà lohti preezajahs tehws tohs redseht, kà no-
 skuhpsitija winsch tohs, pee sawahm kruhtim
 speesdams. Wet kad tee sahje stahstihht wissu to,
 kas ar winneem pa wisseem teem gaddeem notizzis,
 ko tee redsejuschi, mahzijuschees un darrijuschi,
 istruhkajs labrenzis lohti, nomannidams, ka
 tas wezzakais, Kaspers, gluhshi nebehdneeks
 un leels sawalneeks tappis. Wet Walzers tur
 pretti tahds pahrtizzigs, ka winsch par wisseem
 neekeem bihsiejahs un drohschibu ne turreja, nakti
 kautkahda tumshà weera weens pats dohteess.
 Kaspers, kas pee weena jauna. Kunga 5 gaddus
 par fullaini deenejis, bija daschas smeektu-runnas
 no Kungeem un fullaineem noklausijis, un tahs
 ar prahthu ne apdohmajis, sahje wissa tikkuma
 smeetees, ne gahje wairs basnizà neds pee Deewa-
 galda. Kapehz ne? J, to gan warr saprast —
 jo, ne ko wehra ne nemt, irr dauds weeglaki, ne
 kà sawu prahthu peespeest, mahzitees, un pee sa-
 was sirds sirahdht, tas irr, kahrumus sawal-
 diht. Wiff tas Kasperam par gruhti littahs —
 bet ehst, dsert, plihtheht, gulleht, tabaku smeek-
 teht, kahrtes spehleht, ar meitischahm jaktetees
 ar plinti isfehrstees — tas irr weeglaki. Tahdi
 darbi, fur kauli ja peespeesch, fur pastahwigi ja
 paleef, winnam pawissam reebe: jo tas, ka
 winsch Kungam sawbakus puzzeja, uhdeni eenesse,
 jeb pee galda ar tallerku ais krehsla stahweja, jo
 ne irr darbs sawzams. Tà dihkums winnu mai-
 taja, un perrekle wissu negantibu pee winna tappe.
 Winna tizziba ihsti bija, ne ko ne tizzehht, par ne

fo ne behdatees un fahrumeem lautees. Rà greh-
 zigi un aplam winsch runnaja, rahda schee wahrdi,
 fo daschreis no winna muttes dsirdeja: Kas man
 par Deemu behdas? fazzija winsch daschureisi, fur
 winsch irr? kas winnu redsejs! Un ja tahds buh-
 tu, kas winnam ar mannim! Wiff fo telz no deb-
 bes, no elles, no pastaras teefas, irr mahni, labb
 behrnus baideht. Par fo buhs sawai firdi fo
 leegt? Zik ilgi, tad jamirst, tad wiff pagallam,
 pehz nahwes naw ne kas. Kautschu tehws un zitti
 prahntneeki, tahdu nerahntibu norahdami, winnu
 gribbeja pahrleezinah: winnam buhschoht us
 Deewa darbeem tikkai skattitees — kahda jankà
 faderreschanà wiff rohnahs, kas Deewa apgahda-
 schanu ganna skaidri rahda — un ka tahdi raddi-
 jumi ka zilweki, ar augstu, Deewam lihdsigu
 prahntu puschfoti, ne warroht eefsch nahwes lohpeem
 lihdsigi buht — un ka Deewam pehz sawas taisni-
 bas wajjadsoht wisseem tahdu algu doht, fà katrs
 dsihwojsoht pelnijs. Bet us wiffu to Kaspers ne
 aufi ne greese, tapehz ka par ne fo ne behdatees
 apnehmees bija. Wan tehws winnu eeschel-
 dams, wiffadi mehginaja winna firdi lohziht, ir
 to gauschi luhgdams, sawu nabbagu dwehseli
 tihfchi ne faudeht — sahje winnam kreetnibu un
 wiffus tikkumus, kas istekkas weenas taisnas
 Deewa-tizzibas effoschas, lihds ar wisseem pakkat
 nahkameem gohdigeem augteem isflaweht — bet
 neneeka! Zik fo tahs gohda-deenas pagallam bija,
 kurràs Kaspers weenà muldeschanà tikkai ehde,
 dschre, beije, ar meitahm plohsijahs, un weefi
 schlihras, gahje winsch fleppeni nohft. Bal-

gers atkal, kas weens pahrtizzigs bija, tizzeja wiffus neefus un bahbu-pasakkas, kà Ewangetijumu. Ar gudru prahtu ir winnam ne gribbejahs ischhirt, arrig weena leeta tà jeb tà warroht buht jeb ne buht. Ne — tas winnam likkajs grubta leeta. Weeglak bij winnam tizzeht un par pateefibu peenemt, ko kaut kahds mahns jeb mulkis daudsinaja. Kad tahds winnam fazzija, tas un tas nelabb effus, winsch to tuhdat nelabb turreja — fazzija winnam schahds tahds: scho jeb to ne buhschoht darriht — tuhdat winsch to ne darrija. Kadehl tas labb ne effoht, un kadehl ne darrams, to winsch ne kad ar prahtu ne ischhibre, bet bailigs, ka skahde ne tiktu, winsch jau wiffa spehka fargajahs. Prahts un dohmas pee winna ar weenu bija peepildetas ar schahdeem tahdeem neekeem, jaufmahm, sapneem un bailehm no wella un burwekteem. Wiffas massas gaisa kà pa semmes wirsu winnam bija ar welneem pilnas, katru leeku ugguntinnu winsch par puhki, un katru maitaskaulu winsch par pesteli turreja. Ne wiffas deenas un stundas bija labbas. Wiff ko winsch darrija, ehfdams, gehrbdamees jeb kur noeedams, notikke ar frusta-sihmehm un sawadeem wahrdeem, ko sleppeni preeksch fewim tà kà burbeleja; weetahm starp drehbehm, ka burshana par winnu ne ko ne spehtu, bija dascha apshwehtita leeta, maisse, kahls, fwehtinni, fehres, wellafuhdi (dimeldref) apshlehta, tà, ka winnu jau us 10 un 20 sohsteem warreja sa-ohst, un wiffa istaba tà smirdeja, ka tik ko warreja pazestees. Preeksch wella winnam allaschin fwehtas

bailes bija pee deenas kà pee nakts. Pee durwim, pee gultas, un daschà zittà weetà, simeja winsch ar krihti jeb ohgli daschu krusta-sihmi. Bella-wahrdu minneht dsirdedams, ispslahwe winsch allaschn, ka wels zaurumu ne atrastu, fur eelihst. Wellu jeb wilku winsch ne sauze pee wahrda, bet tai weetà: tas launs, tas swehrs. Un tatschu winsch dauds sinnaja no wella, jeb kà winsch to sauze, no ta launa, stahstih, ko winsch kà pasistamu sinnaja aprakstih. Tas effoht melns, spurrains par wissu meesu, ar plattu galwu, stahwu-raggeem, farkanahm deggofschahm azzim: tam effoht kuprains deggons, lihki naggi, gohwaaste. Winna fwahrki effoht farkani, us wahzu-wihses taifiti. Tas staigajoh, wissur apfahet un pinnotees ar burwjeem un ragganahm, teem nau-das, labbibu un zittas mantas nesdams. Tas war-roht azzumirkli pahrwehrstees, kurrà meesà un feijà gribbedams: tas rahpoht kà kehms pa kap-sehtahm, baldejoht kà spohks zilwekus tumsibà — ja winsch faklu apgreeshoht teem, kas ne proh-toht no winna spehka fargatees. Un wiss, ko winsch ir pats ne redsejs, effoht pateef un tam no tizziqahm mahminahm stahstih, kas wissu to un wehl wairak sinnajoh, kas paschas to daudfreif ar azzim redsejuschas. Ir no kapneem sahze winsch runnah. See ne effoht par welti, bet zilwekeem, kas tohs apdohma, wissu to papreek-schu fakka, kas winneem notikshoht. Un gals ne buhtu wissu to isteikt, ko winsch tizzeja no puh-keem, wilkateem, apflehtahm mantahm, fur brihscham sils ugguns wirsi deggoht. Kur mulki

raddahs winnu klausihht, sinnaja winsch bes galla tahdus ehrmus stahstihht. No wiffa ta winsch pats ta bailigs tappis un wiffa winna dschwiba bija behdiga un mohku-pilna, pee ka ne kas zits wainigs ne bija, ka winna pahrtizziba, kas bes prahta un apdohma wiffus neekus klausa un aplam tizz. Daschreis winsch jau, par neeku noblhjees, gruhà flimmibà peegullejis. Tehws ir winnu gribbeja us ihstu drohschu tizzibu, us to weenigu Deewu atgreest, kam spehka ne truhkst, wellus sawaldiht, un mihlestibas prett zilwekeem gan, wellam, ja tahds ir buhtu, wallas ne laut, tohs beedeht jeb teem skahdeht — un ka tas leels grehks effam, zittadi no Deewa dohmaht. Ar-ridsan rahdija winsch to us sawu paschu un sawa dehla Melkerta preekschshimi, kas no wiffa ta ne ko ne prohtohht, un tatschu no wella un burschana nas lihds schim paglahbti, laimigi dschwoojohht, un Deewa swehtiba pee lohpeem, us laukcem, un pa wiffu sehtu, ganna redsama. Tee ne skattoht us deenahm un stundahm, nedf us mehnesi un winnas mainischahanahm jeb us Kalendera sishmehm, un tomehr pee winneem wiff labb isdohrotees. Luhdsams, fazzija Labrenzis, ar firds zenschanu, us scho nabbagu apmaldiru dehtu: Tizz man tawam tehnam, wiff tas irr tihri neeki un mahni, par ko tu wolti bishstees un sawu firdi nomohzi. Paleez labbak pee man. Mehs ar Melkertu gribbam ruhpetees, tawu paschkeebtu prahtu atlohziht un tew wiffas neezigas bailes noraddinahht; un tu pehy preezasees, kad tawa dschwe jo laimiga isdohsees. No Deewa puffes, jel ne greesees at-

pakkat us tawas pirmejas weetas, kas leekahs mulku-kaufchu tehwa-semme buht, kur tu tahdas nerrestibas eenehmees. Apdohma mihlais dehs, ka jo behdigs buhs taws likrens us preekfchu, kad tu tawa pahrtizziba paleezi, jeb, lai Deews farga, wehl peenemmees. Effi jel gudrs, klaufi mannam wahrdam, ne bihstees itneneeka, ka ween augstu Deewu, kad tu kaunu darri — labs buhdams ir pars Deews ne irr bihstams, bet ar behrnigu firdi ustizzams. Winsch irr tas wissu spehzigais — winsch walda weensweenigi, un sawu waldifchanu ar welleem ne dallihis. Deewam padohdees eefsch swehtahm luhgfchanahm — dohdees us gohdigeem darbeem un lai welli paleef fur palikdami — tu us teem ne dohmaht ne dohma. Turklahht dohma un dsennees us wissadu labdarri-fchanu sawam tuwakam. Tas irr ta labbaka tizziba. Tahda dohd maises un preezigu firdi.

Bet Balzers, tehwu un brahli sawa firdi par paganeem turredams, tapeh3 ka wellu ne tizz un no winna ne bihstahs un pee kurreem, ka winsch leelijahs, wels gan sawu spehku parahdischoht, eedufmojahs ihsti par tehwu, un dsihrahhs tahdas besdeewigās mahjās wairs sawu kahju ne spert. Tuhdat winsch raifijahs sawu zellu atpakkat eet un wissas tehwa luhgfchanas bija ka wehja runnatas. Tehwam rohku butfchojis un brahlam un wisseem raddeem labbu laimi wehlejis, gahje winsch ohtra rihta faulltei lezzohht prohjam — daschu krunstu pakkat fewim wehl mesdams un fleepenus wahrduf runnadams. Wet ne bija ne pufstunda, tad jau elshdams un par wissu meesu

trihzedams atkal pahrnahje. Ko nu dsirdefim!
 Wiffi jau istruhkajs, Deews sinn kahdu nelaimi
 jauvdami. Tad schis, tik ko wehl runnaht spehje,
 fazzija: Ak tu Deewa sohndiba! Sakkis man
 par zellu skrehje. Ak, es to biju aismirsis, ka
 schodeen peekdeena un jauns mehnes irraid. Tas
 ne kad ne irr labb, tad us zellu dohteas. Iai
 Deews riht labbaku stundi peeschkurr! un tuhdat
 winsch mettajs us benki, un tik ko starpa ehdis
 snaudeja winsch zauru deenu, ne gribbedams ne
 kahdas peemahzischanas ne sinnaht ne dsirdeht.
 Nahkoshà rihtà, wiffieem gultohht, zehlehs winsch
 agri, un isgahje preeksch faules lehkschanu.
 Melkerts ween, to nomannidams, gahje ahtri
 winnam pakkat, gribbedams to pehdigu nofkubp-
 stiht un tam labbu laimi us zellu wehleht. Bet
 Balzers no winna nowehrsdamees un ahtri fawu
 zellu stelgdams, fazzija schohs wahrduis tikkai:
 Eita labbat un glahbeet fawas mantas un labba-
 kas drehbes — schè teescham deas — jo es scho-
 naht sapni lah;schineetus redseju, kas sehstas-widdu
 plohsijahs. Melkerts smehjahs, gribbedams wehl
 kahdu wahrdu no sapnu-neejibas runnaht, bet
 schis jau kà behdsin isbehge. Pa diwi gaddeem
 no winna ne ko ne mannija neds dsirdeja, kamehr
 ta wehsts nahje, ka winsch par weenu masu mel-
 nu kakkli, kas winnam nakti peepefschi us gultu
 lehjis, tà nobihjees, ka winsch tuhdat apfirdsis,
 un ne weens winnam ne warredams to isrunnaht,
 ka wels us winna dwehfseli gluhnejoht, leelàs firds-
 breefmàs mirris. Gan tas gohdigs tehws Balzaru
 apraudaja, bet tatschu drihs prahtà apmeerinajahs,

fazzidams: Sai Deews winna dwehfeli scheshlo! Winsch ne bija tà tauns. Tahs fahohditas leekas tizzibas, fo mahni winnam eerunnajufchi, winnam tahdu gallu darrijufchas. Ak, dasch weenteefigs puists, aplam tahdeem klausidams, gudram prahtam un Deewa wahrdeem waktas ne laudams, sawu dsihwibu par mohku-dsihwofchanu darrijis! Bet wai teem! un Deewa-fohdiba par teem, kas zaur neeku-stahstifchanahm nabbadsinnu mahna un pee winna pasufchanas wainigi irr!

No Kaspera par defmit gaddeem wehstihsts tappe; ka winsch pa wissu scho laiku, dascham Kungam deenejis, daschu schkelmibu padarrijs, un daschu sohdu pahrzeetis, pehdigi flimneeku nammà gallu nehmis, kad tahs tohti nejaukas sprantschu-wahrtis, kas ar maukofchanu mehds beedrotees, wiffas winna dsihfles un kaulus tà zaur-ehduschas, ka glahbschana un wiffas sahles westi un par wehlu bija. Zur pretti dsihwoja Melkerts ar mihtu seewinu, kas winnam 12 behrnus, kas wiffi leeli usauge, dsendinaja, faldà meerà un labbà laime. Sawu tehwu to wezzu labrenzi zeeniga un kohpe winsch lihds firmam wezzumam. Mirstohc fazzija schis sawam dehlam un weddeflei pateizibu par wissu mihtu kohpschenu un dewe wisseem behrnu-behrneem to

M a h j i b u :

Pee weenteefigas labbas tizzibas weenumehr curretees, un no teem diwi leekeem zelleem tahs netizzibas un pahrtizzibas fargatees, teem to likteni sawu wezzaku dehlu par baidu-sihmi preeksch

azzim stahbidams. Za irr, fazzija winsch pehdigi, jau mirdams un sawus behrnus swehtidams: Za irr un paleef ta labbaka tizziba, kas rahdahs behrniqa Deewa-bihjaschanâ, taisnâ is. darrischanâ sawu peenahkumu un freetâ brahtumihloschanâ. Scho widdu-zelku stary netizzibas un pahrtizzibas, mahza tee Deewa wahrdi jo skaidri; to staigajeet, ne pa labbu, ne pa kreifu rohku. Zo fazzijis un Jesum sawu dwehfeli pawehlejis — eemigge winsch us augshamzelschanu tahs jaunus pafauls. Melkeris, kas ar saweem behrneem labrentscha pehdâs staigaja un us to zelku freetas tizzibas allaschin palikke, tappe arridsan firms un lohri wezss, un redseja tohs sawejus us ziltis ziltim gohdâ paleefam.

Zas irr ras zelsch tahs laimibas:
 Eelsch labbas freetas tizzibas,
 Un taisnas brahtu mihlibas
 Zo darriht, kas tew peenahkâhs,
 Wes wiltus un bes blehdibas.

XXII.

Mihflu isteifschana, kas XVIIâ nodalliſchanâ usdohtas.

1.	—	—	—	atb	—	ifs
2.	—	—	—	fn	—	gs
3.	—	—	—	Zas	bohfstabs	—
4.	—	—	—	reef	—	tschau — li.

5.	—	—	—	br	—	nd	.	w	—	—	ns
6.	—	—	—	b	—	rf	—	a.			
7.	—	—	—	ja	—	t	—	fs.			
8.	—	—	—	kad	mutt	—	—				re.
9.	—	—	—	zitta	darbu			fm	—		t.
10.	—	—	—	paſ	—	as	—	n	—		gli.
11.	—	—	—	kaſ	itg	—		parſſch	—		a.

XXIII.

Kurſch laimigſ jeb nelaimigſ biſa?

Laine, prohti tà iſta, prahtiga un pateſiga, kurras gals ne irr behdigſ, kà pee leekas laimes redſams, ne irr augſta zilts, nedſ manca, nedſ wiſſu preeku baudifſhana — bet ſirds-meeriba pee pahrtiſſchanas ar to, ko Deews dohd un mehſ gohdigi pelnam. Daudſ laudiſ ſuhdſahſ par nelaimi un gruhteem laiſeem: bet tahdi man leekahſ kà behrni, kaſ daudſ grihbahſ un gan drihſ paſchi ne ſinn, ko tee luhdſahſ. Kam no mihta Deewa prahtſ un weſſelas rohkaſ dohtas, taſ grehko kad ſuhdſahſ. Wiſſwairak muhſu ſemme, kur pilſaròſ kà zeemòſ ſtrahdneeki truhkſt, un kattrſ kaſ us darbu dſennahſ, gan warr pelniteeſ un ar ſeew' un behrneem pahrtiſt, kad us plihteſchanu ne dohdahſ. Bet kaſ darbu, kà nelaimi un gruhtibu uſſkatta, kam labbaſ tiht dſert, ſtaigaleht, bſohditeeſ, kahrreſ ſpehleht, meddiht, ſirgus andeleht — tam eſ ne ſinnu kà lihðſeht.

Zahdam jau paschkeebts prahts leekahs un ne
 proht laimi eefnehgt. Neq zits tahds nesinna,
 dohmadams, laime kahds liktens effam, kas bes
 muhsu ruhpefchanas iet kà meegà nahk. Tu fakkiz
 Kà laimigs mans kaiminsch! Tas no tehwu-teh-
 weem naudu un mantas fanehmiz — un kas sinn
 zik puhkis winnam faness! Ko gribbi tu ar to
 fazzicht? Woi ne teesa, tu winnu apfkaudi. Wè
 — kaunees! skaidiga firds irr wella-prahts. Wet
 kam nauda un baggatiba irr, kà dauds labbaki tas
 warr dsihwoht! kà sawu firdi meeloht! Ar to
 mihsu brandwihnu! Woi tas ta leela laime! Af
 tu jo effi lohps un ne mas ne prahtigs zilweks, ka
 tama firds us labbu ehfchanu un dserschanu kriht!
 Wet ar naudu warr krahschnas drehbes un dauds
 labbas leetas fapirkt! Wet es falku: Tas irr
 lepniba tà runnajohk. Par ko tew tahdas brangas
 dahrgas leetas tà waijaga! Woi tew ne irr swahr-
 fi kà peenahkaks, kas filtuimu dohd un tew nait-
 das ne makfa? Un zittas dsihwes waijadfibas tew
 ne truhkst. Ko waitak gribbi? Effi jel meerigs
 ar to ko tu gohdigi pelnijis — un pelnees wehl,
 un tu wehl daschu labbu leetu spehfi sagahdatees.
 Woi tu ne sinni Deewa wahrduz: Kad tew irr
 fahls un maifes — Taws apgehrbs arridsan —
 Tad ne turr zittas raifes — Tad tew irr Deems
 un gan. Luhdsams jel ne mohzees pats, wihsu
 to gribbedams, ko pee zitteem redsi. Zahda ee-
 kahroschana irr ta nikna wella skohla, tew nelaimè
 eeraut. Jel ustizz Deewam, strahda gohdigi un
 neapnizzis un ne baschjees par to kas tawà spehkà
 ne stahw. Un ja tew nu baggatiba nahktu! Kas

tad buhs! Woi nu laimigs buhfi: Bet woi tu arr prohti baggatibu panest, un tà walfahé, fa ne tohp par walgu tamu dwehsfeli saudeht! Tas irr zitta leeta. Tapeh3 jel effi prahneeks — ir ma sumâ tas Deewa-tizzigs, un meerfirdigs pahrtizzis un laimigaks irr ne fâ tas wiffgribbis un negausis, kas pee wiffa pilnuma pats ehdahs un to pehdigu dshwes-laimi saude. To mums tee nahkamt stahsti itt skaidri rahdih3.

Attis un Gusts bija meefigi brahfi, abbi weena gan baggata Kophmanna dehli, kahda pilfatâ pee juhvas-krasta. Attis palikke pee Kophmanna buhschanas; tas jaunakais, Gusts, to apnikke un mahzijahs remmescha jeb snikkera ammatu. Tas wezzakais brahfi, Tennis wahrda, bija jau preeksch 10 un wairak gaddeem, schaubuls tehrmannis buhvams, wiffu sawu pehdigu mantu lihds ar to tehwischku daktu salassijis un ar fuggu us tahlahm sweschahm semmehm aisingh3is, tur labbakas laimes meklecees; un lihds schim no winna dshwes jeb mirschanas ne kahda sinna ne bija nahkufi, tapeh3 arr ne weens us winnu wairs ne dohmaja un wiffi turreja to par nomirruschu. Attis fâ Gusts, usanguschi apnehme seewas. Attis, pats kophmannis tappis, prezzeja weenu kofschu Kophmanna meitu ar labbu puhru. Gustam patikke weena qohdiga kurfneeka meita, laipniga un muddiga strahdneeze, tà pee rattina fâ pee mahjas-un fuknas-buhschanas, bet bes wiffu puhru. Kad winnu tehws mirre, dallijahs tee diwi brahfi eeksch tehwa mantas, kas wiffai leela arr ne bija, un tas wezzakais, Attis, kophman-

nis un pilns wistigas gudribas buhdams, pee-
 krahpe sawu weenteefigu jaunaku brahli, un at-
 rahwe tam dirvi dallas. Gusts no sawa meefiga
 brahla tahdu krahpschanu ne dohmadams, nehme
 ko winnam dewe un palikke meerà. Pastahwigs
 pee darba un peh; sawas kahrtas turredamees,
 dsihwoja winsch ar sawas seewas, kas kophiga
 fainneeze bija, lihds ar mihteem behrnineem,
 pilnigà pahritkschanà. Utis, ar sawu gaspaschu,
 kas gresnotaija bija, weefibas, isbraukaschanas,
 danischus un augstmannigu dsihwofchanu mihlo-
 dama, behdajahs apstehptà firdi, nomannidams
 ka wiff schfihbi eiseht, pats jo deenas leelakòs
 parradòs frihtocht un gals fauna un behdi pilns
 buhscheht. Un pee wiffa ahriega frohschuma
 winna gòspascha tarschu ne kad meeriga ne bija
 — ar weenu wehl wairak wehledamees. Tik ko
 kahdu glihtumu pee zirtas gaspaschas keraudsijsi,
 kas paschai ne bija, schi firdi nokammojahs un
 par gruhtu likenti kuhdsedama sawu wihtu tamehr
 mohzija, kamehr winsch to pirke, un wiffas ap-
 dehmigas runnas un wihtà luhgschanas, kahdu
 gallu tahda leppeschana nemfchoht un kà winnu
 behrni weenreis par teem raudaschoht, kad tee
 tuffchi paleef, ne paspehja pee tahs neneeka. Ta-
 peh; aridsan starp winneem un Gusta, ne bija
 ne kahda beedriba neds sadraudseschana, ja tee jo
 deenas no Gusta atrahwahs, to wairs ne
 apmekleja, tik no winna ko gribbeja sinnaht.
 Gusts par to ne behdajahs. Winsch semmejà
 kahrtà dsihwodams, winnus sawà brangumà ne
 apfkaudeja un palikke ar to meerà, ko gohdigi ar

fweedreem fawâ waigâ pelnija. Bet fchis, kas
 lihds fchim labbâ klahfchanâ un wesselibâ dschwos-
 jis, fahje newillkoht apfirgt. Weenreis earstâ
 faule stipri strahdajs, tohti eefahrsees, un par
 ahtri faktu malku dschris, bij winfch fawus plau-
 fchus eemaitajis, un dellama fehriga ta pahrneh-
 mahs, kâ glahbschanas ne bija. Zauru gaddu
 wahrgdams, un ne spehdams wairs strahdacht un
 pelnitees, ja to pehdigu no fawas mantas preeksch
 fahlehm un Daktareem isdewis, mirre winfch kâ
 nabbags wihrs fawâ puff muhschâ. Tâ, bes
 mantas un ar trim behrnineem bija winna feewa
 teefcham nabbaga atraitne fauzama. Sawam
 snohtem Attam un wianna gaspaschai gan gribbe-
 dama fawu likteni isteikt un kahdu paligu pee
 winneem luhgtees, wiff wolti bija — jo tee to ne
 likte preeksch fawahm azzim nahkt. Tatschu ta
 atraitne prahtâ ne famiffahs. Deewam ustizze-
 dama, ar daschadu feewifchku darbu ko pelnida-
 mees un pamaggam dschwodama, winna few un
 behrnius iswilke un firdi norimmahs.

Ap scho laiku, ko ne weens ne buhtu dohma-
 jis, pahrnahje Tennis, kas 20 gaddus fwefchu-
 mâ maldijeess. Bet nu jau ne mas wairs tas pir-
 mejais wehja-sprigguls, bet pehz daschu pahrzee-
 stu fuhru likteni, fawâ pawezzumâ rahmprahtrigs
 un no neschaubigas kreernibas. Wiffpirmak us-
 mekleja winfch fawu brahli Attu, un kahdu wez-
 zifchku uswalku apgehrbis, gahje tas eefchâ, tik
 ko fullaini to wehl gribbeja eelaist. Sew par
 Atta brahli sinnantu dewees un tam stahstijis,
 kurrâ pasauls mallâ un kahdâs semmu-semmès bi-

jis, un jau tikdauds eekrahjees, no ka wezzumà dohmajis pahrtikt, un jau ne taht no tehwa-semmes rohbescheem buhdams, stipra wehtra to fuggu ar wiffahm mantahm un prezzehm pee apflehtas flints tà fadraggajusi, ka winsch tik ko zaur pel-deschanu fawu dsihwibu isglahbis, un par wiffu zeltu us fawas dsimts weetas eedams, fawu maisi preeksch labbu fawschu durwim meklejis. Winsch tatschu Deewam pateikfchoht dsihws palizzis un preezajahs tohti fawus raddus labbà flahfchanà atrohoht. Bet Attis ar fawu gaspaschu, kas flahstu bija un Tennis stahstus klaufijusees, un pehz winna apgehrtija to par gattawu ubbagu turreja, liffahs winnu ne pasiht — tik ko wehl atgahdajahs, fà winneem brahkis, Tennis wahrda, bijis. Un kad Tennis brahkam daschu leetu un notikkumu no behnu deenahm, no tehwa namma un buhschanas stahstija un zaur to winnu pahrlieezinaja ka winsch pateesi tas pats Tennis effoht, kas preeksch 20 gaddeem fweeschumà dewees, un winnu luhdse to par brahli peenemt un winnam taggad nebuhschanà, brahtsirsnigi flahst stahweht, famehr Deews par winnu zittà wihsè gahdahs, fazzija Attis: Ak tu mans Deews! fà taggad pee mums wiff zittadi! wiff tohti dahrgi, tahs no-dohfchanas gruhetas, pahrtikichana knappa — un nabbagi parleeku wairojahs. Un nu fahze Atta gaspascha jo wairak to apstiprinaht, fà gruhsti winneem pascheem nahfoht istikt: kam effoht winsch pa pasauli muldejis, kam tur ne palizzis fur mantu eekrahjees, kam us to negantu juhru dewees! Tà, fà winsch ar weenu aplam darrijis,

tà winnam ir taggad notizzis. Bet Tennis
 sahze luhdsin luhgtees, winnam, par to, kas jau
 notizzis, wairs ne ko ne pahrmest, winsch foh-
 dihts gan effam, bet par winna nelaini eescheh-
 lotees. — Kad Atta gaspascha par winna droh-
 schibu apskaitusi, sahk to kehst — un ka winsch
 weli zerrejohht no winneem weenu schillingu ee-
 dabbuht. Ze Attis likkabs tahds pats zeets.
 Tennis prettiszazija: mihta mahfina, ko juhs
 man weli kehstjeet — es ar gohdu pasauli pah-
 staigaju un biju wiff gohdigi pelnijis — bet kas
 warr sawam liktenam pretti. Bet schi ka sekkis
 winnam wirsu, ar skannu balki roedama: lai
 wels tawa mahfina irraid, ne es; gohds Dee-
 wam, wehl starp manneem raddeem ne kahds
 ubbags un pasauls staigulis rohnabs. Nu, kluff,
 zeeniga gaspascha — kad juhs man par brahti ne
 peenemmeet, tatschu Attis to ne nolees un brah-
 ta. ir di turrehs — un ja ne — tatschu man no
 tehwa mantoschanas kahda dalka nahkfees. Nu
 zehlahs stridinsch. Gusts sahze arridsan brahti
 funniht — ka winsch tahds beskauna warroht
 buht, no tehwa mantas ko prassihht, pats sinna-
 dams, zif naudas winsch tehwaam maksajs! ko
 aplam isplihstejs, un zaur ko tehws, tik ko pas
 par ubbagu ne tappis, kad mirre, gan mas ariz-
 zis, un to paschu kas wehl bijis, leelaku dalku
 Gusts panehmis, kurra atraitne taggad plikkus
 faulus krimstohht. — Un nu luhdse winsch to ar
 labbu no istabas iseet, eekam winsch fullainus af-
 zinafchoht kas winnam to zellu zaur durwim rah-
 dischoht. Zahdu kaunu un zeestirdibu winsch no

meesiga brahla ne buhtu dohmajs. Kluff un
 skummigs gabje winsch prohjam — un kautschu
 isdsirdejis kà winna brahli's Gusts wairs ne dsih-
 wojoht, winnam prahta schahwahs, to attraitni
 apmekleht, un winnas si: di arridsan pahrbaudiht.
 Bet tik fo schurp turp mekledams un pehz tahs
 jautadams, isdsirdeja winsch ka winna ar saweem
 behrneem no pasauls trohkfni atrahwees, flussi
 kahda istabinna dsihwojoht. Wehl wairak waiza-
 jis, bija winsch pehdigi ta laimigs weenu zilweku
 atrast, kas winnam to eelu un nammu sunaja
 parahdiht. Trihs treppes us augschu kahpis,
 attradde winsch sawu mahrschu, pee rattina seh-
 scham un diwi behrnus apkahrt tahs, no kurreem
 weens grahmatà bohstaweereja un ohtrs mahrei
 peeglaudahs. Biff tai istabà rahdija nabbadsibu,
 bet tatschu wiffàs mallàs tihriba bija redsama.
 Ta attraitne fweeschneeku eeraudsijusi, to waiza,
 fo schè meklejoht — neg winsch maldisees, grib-
 bedams pee zitta eet. Ne, fazzija Tennis, es
 mekleju sawu brahli Gustu — un dsirdejs, ka tas
 wairs ne dsihwo, gribbeju es winna gaspaschu
 un behrnus redseht. Rahds preeks bija tai attrait-
 nei sawu suohtu redseht, fo fenn nomirruschu
 wiffi daudsinaja. Tad sahze Tennis tai sawu
 kuhru likreni ar teem pascheem wahrdeem stahstihht,
 kà papreeksch Attam. Bet schi, azzis affaras,
 to apkampe un mihligi pahrscheshloja — un no-
 mannidama ka winsch wehl ne fo ne ehdis un
 asaida laiks fenn pahrgahjis — zehle schi winnam
 kahls un maifes un feera-gabbalinnu preekschà —
 likte kappejas taifihht un par mahrfku kringeles nest

un meeloja winnu zif spehdama. Tas Tennisam
 liffahs pee firds eet, itt ka fenn ne buhtu ko labbu
 redsejs. Winnam ta ehdoht, farunnajahs tee
 no saweem likteneem un daschadeem notikkumeem ;
 un kad Tennis wajaja, no ka winna pahreihkoht,
 bes galwas buhdama, un arrig Attis winnai nohte
 un truhkumà ne stahwoht klahr, fazzija winna ar
 meerigu firdi ; Wehl Deems man lihds schim
 palihdsejis, lai ir pamafam bijis — man ne grib-
 bejahs brahtam gruhtibu darriht, kamehr wehl ar
 paschahm rohkahm spehju sawu maisi nopelniht,
 Bes tam, winnam, pehz sawas wihses turretees,
 proht aruhti gan nahkajs. Lai Deems winnam
 palihds! Bet tu, mihtais Tennis, fazzija winna
 no firds-dibbena — ko tu nu eefahksi! Woi dsirdi
 ja manna istabinna tewim ne irr parflikta un tu
 par labbu gribbi nemt, ka es spehju — tad nahz
 schepat dsihwoht, lihds tam kad Deems tew buhs
 palihdsejis — un ahtri pee sawas lahdes gahjufi,
 ta atnesse weenu wezzu dahlderu, ko fenn glabba-
 jufi. Schè, Mihtakais, nemm to no labbas
 firds, tas irr manna pehdiga manta — nemm to
 un eepreeze sawu dwehsheli — jeb pirzees, kas tew
 wehl kohti wajajaga un nahz tad schurp — un mehsh
 gribbam Deewam ustizzedami, abbi strahdaht.
 Kas sunn, ko Deems darra, neg tawa laime wehl
 warr zeltees. Tad Tennis, lihds firdsdibbenam
 satreektis, tai ap faklu krisdams, schnukschedams
 issauze — Mè! tas irr par dauds. Tahdu firdi
 es-pafaulè wehl ne atraddu. Attis, mans baagats
 brahtis man issuhme, bet nabbaga mahrscha,
 sawu nabhadribu ar man dalliht sohlahs. Nu tad

Klausees, tu gohdiga bwehfele — tas wiff melki
 irr fo es tew stahstiju — es ne esmu tahds nab-
 bags wahrgulis, fa es likfchs tew pahrmahniht.
 Ne, gohds Deewam, wiffa manna baggatiba irr
 wessela. Peedohd man selta-mahfina schahdu
 wiltibu, fo es isdohmaju sawus raddus un winnu
 firdis ismanniht. Tew es tihru fa seltu atraddis.
 Tew un taweem behrneem buhs mantineekeem
 mannu baggatibu buht, un fa tu mannam wahr-
 dam piinam tizzeht warri, schè tew par eesahfumu
 500 dahlderi papihru-naudas — pirzees tuhdat
 gohda-drahnas un zittas waijadfibas. Tu grib-
 beji man sawa istabinna usnemt. Ak tu gohdiga!
 Mahz labbak pee man dsihwoht uti effi gaspascha
 un waldneeze manna nammâ un ja tu man ir
 tawu firdi gribbi doht, tad es tew muhscham par
 to pateilfschu. Ar Deewu taggad! Pariht tu
 waitak no man dsirdefi. Schi no preeka pah-
 nemta to ween atbildeja: Tam kas man gohdâ zell
 un mannus behrnus aplaimo peederr arridsan
 wiffa manna firds. Preezigs gahje nu iffatrs
 sawai waijadfibai pakkal — schi sew un behrneem
 jaunus swahrkus nopirkt — winsch atkal labbu
 nammu mekledams — un par sawu lihdsibu un
 gattawu naudu rohka turredams, winsch tahdu
 atradde un pirke to ar wisseem rihkeem un dsih-
 wes-waijadfibahm. Ohtra rihâ winnam tas jau
 eerahdihts tappe, un tuhdat litke winsch sawas
 mantas no fugga schè eenest. Pa tam tappe
 Tennisa nejanscha pahrnahkfschana wiffa pilfatâ
 daudsinata. Un kad Altis, pee weena kohpmanna
 weefibâ buhdams, arridsan dsirdeja no ta runna.

jam, fazzija winsch mehdidams: Kam tas pin-
 tikkis schè atnahzis, woi winsch dohma, kà schè
 tee zeppefchi winnam gattawi mutte nahfs! Lad
 usbildinaja winnam weens no teem weeseem: Ko
 fakkait juhs — winsch pintikkis! winsch gattawus
 zeppefchus schè zerrejoh. — Ja teescham, par
 fawu lihdsibu — schodeen pat winsch to wisslab-
 baku nanunu pilfatà nopirzis un ar 10,000 dukka-
 teem us reisi aismaksajis. Es winnu labbat
 pasihstu — winsch weens Millionm-kungs, kas to
 wiss baggataku kohpmannu schinni pilfatà spehji
 usfwehret. Kà sibbins tas Attam us firds schahwe.
 Kahds es Antinsch, fur stabbulite! fazzija winsch
 pee fewis — tahdu, es nelga, apfmehju un no
 istabas istrenzu! Ko fazzih's manna gaspascha!
 Ka mums tahds tauks kummofis no muttes is-
 rauts! Tuhdat, tik ko weesi no galda zehlahs,
 fkrehja Attis kà traks us mahjahm un wehstija
 feewai, wissu ko winsch no Zennisa baggatibas
 isdsirdejis. Ak, fur bija wissa tawa gudriba tai
 azzumirkli, to ne nojehadama, ka winsch muhs
 tikkai nerrojis! Nu winna manta zitteem rihtle!
 Bet ta gaspascha fazzija: wehl ta mums ne ire
 nohst — neg wehl to warrehs apmeerinah. — Kad
 mehs us to swehrejiam, kà mehs winna wiltibu
 gan mannijufchi, ar winnu tikkai smehjuschees.
 Tuhdat likke schi rattus eejuhgt un brauze preefsch
 tahs atraitnes nammu, it kà gribbetu to apmekleht.
 Schi, fawu eetalu daschu gaddu ne ar azzim
 redsejusi, brihniyahs tohti, kà tas winnai taggad
 prahtà nahfoht. Bet Atta gaspascha, fmaidi-
 dama to apfkuhpstija, fazzidama schohs salbus

wahrdus: Kà tew lihds schim klahjees, selta-mah-
 fina, woi wessela bijusi? ak, kà labpraht es tewi
 apmeklehtu! bet tahs treppes — tahs treppes!
 ak kà mannas kahjas nogurruschas, tahs uskah-
 poht. Sakk man jel firfain, woi muhsu brachtis
 Tennis ne irr arridsan pee tewim bijis? tas soh-
 bu-gals — leekahs behdigs un plikka-dihdis un irr
 tatschu parleeku baggats wihrs. Bet mehs to
 nojehgdami winnam smeektu ar smeekteem makfa-
 jam un gan aschi rahdijamees; kauschu muhsu
 firds winnam padohra. Luhdsama, mahsin, ar
 winnu satikdama, sakk winnam ka tas wiss smeek-
 tti bijusch. Ak, kà mehs winnu mihtojam! un
 dehl winna atnahkchanas wissi lustigi! Wakkar
 par mehs wehl us winna dahrgu wesselibu wihsu
 dsehrum. Ta plukfcheja winna wehl labbu brighdi
 — un pehdigi sawu eetatu no Deewa puffes luh-
 gusi, Tennis prahtu apmeerinaht un winnu no
 sawas nenoseedjibas un firsnigas mihtofchanas
 pahrrunnah, aisbrauze ta. Trefcha deenà nahze
 ir Tennis pilnà brangumà ar spohscheem ratteem
 un pahrwedde to atraini sawà jaunà nammà. Bet
 tahs arrainnes grabbaschas un peederrigas leetas,
 litte winsch zaur fullaineem panemt un nabba-
 geem isdalliht. Kahds preeks bija tai, scho nam-
 mu un wissas istabas un kambarus zaurstaigah,
 fur winnai wissur glihtumi un skunstes leetas
 prettinahze. Ta dohmaja debbesis buht, tahdu
 gohdibu sawà muhschà ne redsejusi. Ta apfahrt
 staigajoh, stahstija schi Tennisam, ka Atta gaspa-
 scha to wakkar apmeklejusi, un kà lohti preeziga
 ir winna dehl Tennis pahruahkchanas effoti —

un kahdu smeeklu tam darrijusi, tihfchi bahrga
 likdamees, gribbedama winnu tapat brihdinacht
 kà winsch tohs brihdinajis — bet ka abbi ar sawu
 fungu to augstà zeenà turroht un ka sawu dweh-
 feli mihlejoht. Dennis likkachs us wissu to ne
 dsirdeht, bet pehdigi fazzija winsch: Es sinnu,
 ko es sinnu un darrifchu, ko es apnehmees. Ne
 ilgi pehz ta, brauze skaisa karreete preefch ta
 namma, un fullainis dewe sinnu, kà zeenigs Atte-
 fungs ar sawu gaspaschu to gribboht apmekleht.
 Brihtinu peeri farahwis un kluffu zeetis, fazzija
 winsch us fullaini: Lai nahk eekschà — ir fley-
 peni winsch tam wehl ko aufis mussinaja. Ar
 kahdeem laipnigeem wahrdeem un weizigas mehles
 abbi Dennifam labbu laimi pee sawas pahrnach-
 fchanas no fweeschuma wehleja — kà firsniigi tee
 preezajahs! Rà isflaweja tee Dennifa gudribu,
 kas tahdu nammu pirzis! kà brihniyahs tee par
 wisseem jaukumeem ko schè redseja! Zurflacht tee
 arr daschadi isrunnajahs, dehl sawas leckas bahr-
 fibas, un smehjahs ka winneem tas tà laimejees,
 tahdu gudru fungu ar weenadu makfu lihdsinacht
 — nodeewadamees ka tee to kà sawu wissdahrgaku
 draugu usfkattoht un tam ne ween wissu sawu
 mantu, bet wehl to sirdi dohschoht. Bet Dennis
 us wissu to ar ihseem wahrdeem atbildeja: warr
 buht, warr buht! Wissfadi wehl tehrsejuschi, ee-
 nahk basniizkungs, ko Dennis sleppen lizzis aizinacht,
 un brihtinu pehz tam, eenahk kahdi kohpmanni
 no Dennifa pasihstameem. Pehz beigtahm fwei-
 zinafchanahm un apjantafchanahm, un jau wissi
 apsehdufchees, kahze Dennis us wisseem weeseem

fchohs währdus runnaht: Es preezajohs, manni
 mihtli draugi, juhs wiffus taggad pee man redseht,
 wiffwairak, kad man sawada firds-waijadfiba ir-
 raid, fo es wehl fchodeen wehleju isdarriht. Wiffi
 brihniyahs par tahdahm runnahm, wiffwairak
 Attis un winna gaspascha azzis isplehte. Kas
 nu buhs! Kahdu wehsti nu dsirdefim! Tad Ten-
 nis jo prohjam runnadams, fazzija: Es sawâ
 muhschâ daschu gruhstu likteni esmu pahrzeetis —
 bet neapnizzigi puhledamees, Deems man fweh-
 tija ka es dauds baggatibas sakrahju. Taggad,
 kad mannas deenas us wezzumu steidsahs, es ne
 fo wairak wehlejohs, kâ ar tizzigu draugu, labbâ
 meerâ tohs auglus sawu fweedru baudiht — tahdu
 draugu — bet fo fakku es — tahdu engeli esmu
 es sawâ tehwu-pilfarâ atraddis. Un nu us tahs
 attraitnes greefis, fakka winsch: Juhs, miht-
 laka, esseet man no Deewa isredseta mannas dee-
 nas aplaimoht. Es juhsu firdi esmu pahrbaudi-
 jis, juhs man to atwehrat, kad es no meefiga
 brahta un raddeem atstahts tappu. — Juhs sawu
 nabbadsibu ar man gribbejat dalliht — juhs, kad
 es likkohs no wiffas pasauls atstahts, man sawâ
 istabinnâ weetu, fur sawu galwu nolikt, eerahdi-
 jat. — Kâ ne peenahkajs man, jums pretti wiffu
 sawu baggatibu nodohht! Redseet, draugi! fcho
 dahlderî, winnas pehdiga manta, ta man ee-
 fchpinkoja, manni schehlodama. Scho paschu es
 kâ weenu fwehtumu muhscham glabbaschu. Jums
 es arridsan sawu firdi nodohmu — woi gribbeet
 juhs tapatt arridsan, man ar sawu rohku aplai-
 moht. Runnajeet, mihta, kâ juhsu firds to juht.

Tad fchi: Rà wàrretu es tam fo leegt, kas mans
 glahbejs un labdarritais, ja mannu behrnu tehws
 un schehlotais tappis. Schè jums ne ween ta
 rohka, bet arridsan wiffa manna firds. Tuhdat
 Tennis us basnijkunga greefahs, tam weenu pa-
 pihru fnehgdam: Schè mihlais mahjitalis! irr
 jums arridsan ta wehleschana ho basnijzas-teefas,
 fo es wehl wakkardeen ismekleju, fawa nelaika
 brahla attraitni prezzeht, un bes usfaukschanu,
 laulafchanu luhgrees. Tad atkal us Atti greefda-
 mees: Tuhhs un juhfu gaspascha, kà es zerreju,
 man tapàtt arridsan labbu laimi wehlejeet pee tah-
 das mihlejamas feewinas. Wet Attis, kam tik-
 kai Tennisfa manta prahtà bija, nomannidams,
 kà tas preeksch winna wehjà, sahje wahrduš
 grahbsiht — ka tahda prezzešchana labbi neap-
 dohmata — wiffai ahtri norunnahsta — ka wez-
 zeem tas ne klahjoht, un wiffi laudis par to sme-
 schotees, un fo winsch ne sinnaja runnahst — run-
 naja winna gaspascha, un kà tas netaisn'ba effam
 winnas behrneem wiffu mantu nowehleht — un
 ka tee pee semmeswàlditaja gan fawu teefu mekle-
 schoht. — Tad Tennis wiffu neeku-wallodu is-
 klaufigis, pehdigi ar bals-zillafchanu pretti faz-
 zija: Tas man tohti schehl, ka tas jums ne irr pa
 prahtam. Wet fo buhs man darriht. Tuhhs
 ween par wiffu reisi man smahdejat, man isstuh-
 mat — wiffas juhfu mihkstas runnas man ne pee-
 wils. Mehs effam schkirti. — Manna manta
 paleef winnas behrneem, us fawu bruhti rahdi-
 dams — tà tas jau teefas-grahmatà eerakstihst.
 — To dsirdedami Attis ar fawu gaspaschu tà ee-

flaitahs, ka tee zits zittam sahze pahrmestees, ka tee zaur sawu zeetfirdibu, lepnibu un neapdohmi-geem wahrdeem pee wiffa ta wainigi, un gahje ar kaunu sawu jellu atpakkaf. Un tuhdat notikke ta laulafchana bes wiffas runnafchanas un zittas kawefchanas. Ta tappe ta gohdiga atraitne par sawu labbu firdi no Deewa ar gohdu un baggatibu apfwehtita! Tennis dsihwoja wehl daschu gaddu ar sawu gaspaschu laimiga faderrefchanà un pilnà baudifchanà tahs Deewa fwehtibas. Uttam pehz divi gaddeem parradneeki nammu un wiffas mantas panehme, un winnam wehl waijadseja Deewam pateikt, ka tee tam no schehlastibas kahdas drehbes pamette — un ka to paschu istabinnu wehl warreja dabbuht, fur winna mahtscha pãpreeksch dsihwoja. No leela kauna un behdahm winsch wehl tai paschà gaddà sawu dsihwibu beidse. Tennis, pastahwigs wihrs pee sawas apnemfchanas buhdams, ne sawam brahlam ne winna atraitnei ko par labbu darrija — bet tatschu winsch sawai gaspaschai ne leedse, fleppeni itt kà winsch no ta ne sinnoht, tai atraitnei jo wairak labbu darriht, ta ka winna ne kahdu truhkumu ne zeete.

M a h j i b a.

Kas nu schinnì stahsti tas laimigais sawzams? Neg Tennis? Us qallu winsch wehl laime tikke, tas irr teefa. Bet kà grohfiga, behdu un breefmu-pilna ne bija winna preekschdsihwofchana bijusi! Kà wiffi raudaja! un firds dibbeni lausti tappe, kad winsch pabrihschu no saweem breefmas likte

neem tà juhrâ, tà wîrs semmes, starp melneem paganeem kas zilweku-gallas ehd, tà smilkschu tulfneschds starp plehfigeem, nifneem un nahwi-geem swehreem, runnaht sahje. Neg Attis bija tas laimigais? Iai Deews pasarga par tahdit lalmi! Ta bija tikkai ahriġa spihguloschana. Eekschâ winsch no dauds bailehm un nemeerâ gart grausts tappe, un winna gals bija tohti behdigs. Woi Gusts tad tas laimes-behrns bijis? Winsch jo fuhru gruhthu maiji ehde un agri mirre. Bet es falku un, lihds ar man, wissi prahzneeki: teescham Gusts bija laimigs un dauds laimigaks ne tà winna brahli: jo winnam bija meeriga firds un ustizziba us Deewu. Ka gruhthi bija jastrahda, woi tas kahda nelaima? tas jau pascha Deewa likkums — darbs aisdseenn leekus kahrumus un pasarga no grehkeem un kas darbu eeraddis, tam tas ne leekahs ne kahda gruhthiba — bes zitcu labbumu, fo gohdigi darbi padarra, jo tee dohd maises, si-prina to wesselibu un darra katru kummosu jo smekkgu un to meegu jo saldaku — un tee preeki fo resthi un pehz pabeigta darba baudam irr jo gahrdaki. Pee ne-apnizzigas strahdaschanas, pelna un pahrtikschana muhscham ne warr truhkt. Zapatt arridsan Gusta gaspascha sawâ gruhthâ atraitnu-buhfschana ne bija nelaimiga. Iai tai are dauds puhleschanas bijuchas sawu flimmi wihru wesselu gaddu kohpt, un atraitnu-deenâs ar sawahm rohkahm maises preeksch few un behrneem nopelniht. Bet winna firdi apmeerinajahs, ne kurneja prett Deewu un sawu likteni, un sawratte un mahzjahs ar masumu istikt, un to fo Deews

ne dohd, ne wehleht, ne us to dohmaht. Zau no masahm deenahm pee darboschanas un knappas dsihwes eeraddinata, ta ne fuhdseja par ne kahdu gruhtribu; pascha truhkumâ ta tizziba us Deemu to allasch tâ stiprinaja, ka no winnas muttes ne kahds nemeerigs wahrds ne tappe dsirdehts. Vehdigi baggata gaspascha tappufi, ta ne zehlahs lepnibâ — bet palikke weenlihdfigâ meera, prahtâ lihds gallam. Kursch nu irr tas ihsti laimigs? Tas, kurrâ firdi meeriba mahjo. Bet schahda manta, par pasauls-selta un preekeem dahrgata, ween zaur kreetu ustizzibu us Deemu un gohdigâ darboschanâ eedabbujama.

XXIV.

Tee desmit Tehli.

Weena Austruma-semmes pasakka.

(Tehli, tas irr bildes jeb lihdsibas, no kohka jeb atmina iszirilas, kur zilweka meesa ar wisseem lohzekeem, dsihflehm un zipflahm redsama — zitti no warra, fudraba un selta leeti, un jo skunstigi isdarrinati jo dahrgati tee irr. Tahdi tehli arridsan tee elka-deewi pee paganeem ttraid.)

Austruma-semmê waldbija preeksch dauds simts gaddeem weens Rehninsch Kosers wahrda. Tas bija tohti prahtigs, no labbas firds un weens tehws

jawu kauschu. Meeru turredams ar kaiminu tau-
 tahm, dsinnahs winsch us to ween, taifnu teefu
 kohpt un wiffas kauschu-fahrtas laime zelt. Winsch
 zehle weenlihdfigus littumus, winsch stahdija
 augstas un semmejas skohlas, zaur ko sinnaſchanas,
 skunstes, semmeskohpſchana un derrigi ammati
 peerehmahs un labba klahſchana wiſſur isplatti-
 jahs. Bet ne gan to gribbedams winsch arridsan
 ſapratte, ka wiſſ ne buhſchoht neneeka, kad us
 kauschu tikkumeem ne luhko un teem wallas us
 plihreſchanu un gekkigu gresnoſchanu tauj, zaur
 ko paſchi baggati pohſtahs, nabbagi tohp, wahrgſt
 un bes galla ſuhdsahs, un semmes-labklahſchana
 suddin-ſuhd. Tahdai ſkahdigai buhſchanai pee
 wiſſahm kauschu kahrtahm pretti turretees, dewe
 Koſers ne ween ſawadas pawehleſchanas bet ee-
 zehle arridsan wiſſur ſawadus tikkuma-usraugus,
 kam zits ammati ne bija, ka wiſſa buhſchana us
 kauschu tikkumeem luhkoht, ka tee eekſch ne wee-
 nas leetas ko parleeku ne darrihtu, lai buhtu eekſch
 ehſchanas jeb dſerſchanas, eekſch drehbju-walka-
 ſchanas jeb eekſch luſteſchanahm. Wiſſa leppo-
 ſchana un augſtmanniga buhſchana, no ka rahs
 daſchadas teefas-ſchkeebſchanas un ſpaidiſchanas
 to ſemmaju un wahju kauschu rohnahs, winnam
 ta tohti reebe, ka winsch prett tahdeem aſch un
 bahrgs rahdijahs un tohs gruhti kohdija. Zik
 daſchu no ſaweem runnas-kungeem un augſteem
 wirſneekem winsch tadehl ween aisdſinne, kad tee
 wairak iſtehreja ne ka winnu padohms ſnehdſe un
 ta alga, ko tee no Rehnina dabbuta. No ta ras
 pehz notikke ka wiſſi ar to dattu, ko teem Reh-

ninſch makſaja, jeb ko tee gohdigi pelnijahs, pratte
 iſtikt un wiſſur turriga buhſchana un gohdigi
 preeki redſami bija. Kas tas irraid, parradòs
 eekriſt, jeb ne ſpeht makſaht, tai walſti daubſ
 gaddeem ne bija dſirdehts, tà kà tu tur welti wee-
 nu plihneeku jeb dſehreju mekletu. Tahs no-
 ſpreetas deenas, kad Kehninam teefas bija ja
 makſa, bija pee ſchahs tautas iſhti preejas-deenas
 — jo wiſſi bija turrigi un miſloja ſawu waldis-
 taju. Maſ-fakkoht ſchè bija ta jaukaka ſaderre-
 ſchana ſtarp galwas un lohjekteem. Weenreif
 winna waldischanas laika tas notikke, ka weens
 warrens no kaimina kehneem, kas jau dſachu
 zittu walſti bija pohſtijis, ir ſchinni walſti ar leelu
 karka-ſpehku eekritte. Wet tik ko tas tappe ſin-
 nams un pirms wehl ſawadas Kehnina pawehle-
 ſchanas nahze, gif ſaldatus ſtelleht un kur jaſa-
 pulzejahs — wiſſa tauta kà weens wihrs un pa-
 ſchà prahta ſanahze, un ar neisſkaitamu pulku,
 eekam eenaidneeki to dohmaja, tohs apwehrſe, ka
 tee Deewam pateize, ka wallam kluè, un ſawu
 dſihwibu isglahte. Un no ta laika bailiba usgahje
 wiſſeem, tahdu tautu aiſkahrt, kur wiſſi, weens
 preekſch ohtra ſtahwedami, preekſch Kehnina un
 tehwu-ſemmes nahwè eet. Schim Kehninam
 bija weens weenigs dehts Sappors wahrda, ſkaists
 no ghmja, muddigs no prahta un no labbas ſirds.
 Wes tahs mahziſchanas no ſkohlmeiſtereem un
 augſteem mahzitajeem augſtàs ſkohlàs, pars tehws
 winnu mahzija, kà gohdam waldisht un tautas
 aplaimoht buhs. Kad Sappors jau pilnigs jau-
 neklis bija un tehws us to dohmaja, winnam

pee waldifchanas dallibu doht, ka winsch scho wiff-
 augstaku gudribu pee laika mahjitohs, notikke kas
 wiffu zilweku liktens irr, Kosers ahtri apfirge ar
 tahdu flimmibu kas winnam to wakkodas spehku
 panehme — un gribbedams wehl daschu sinnu deh-
 lam doht, fo pee waiga simehm nomanniht war-
 reja, usgahje winnam sawa stundina. Kas tas
 par breefahm bija! ta Kehnina pilli, ka wiffa
 Semme. Ka istruhjahs wiffi laudis! Ka ap-
 raudaje tee scho labbu Kehninu! Jan tappe Sap-
 pors sawa tehwa weeta par Kehninu isfaukts —
 un wiffi zerrejahs, ja ne labbaku, tatschu ween-
 lihdsigu waldifchanu no winna, faprasdami, ka
 labba tehwa labbi audsinahs dehs ne warroht zit-
 tadi ka arridsan labs walditais buht. Bet kas
 notikke. Sappors, tohti jauns wehl buhdams,
 padewahs lustefchanahm wairak ne ka Kehninam
 klahjahs. Starp jauneem muischneekem sawa
 pilli tahdus atrasdams, kas winnam lischku-prah-
 ta peeglaudahs un us wiffu to skubbinaja kas jaunu-
 mam patihk, sahje winsch kahrumeem lautees,
 un jo deenas jo wairak eeksch dsihrehm un wiffu
 preeku muldefchanas dsihwoht, tehwa atstah-
 tu mantu ischkehrdeht un par waldifchanu mas ruh-
 petees. Tapatt arridsan sahje wiffa tauta pa-
 masam pehz Kehnina preekschihmi palaištees, us
 lustefchanahm un augstmannigas dsihwofchanas
 dohtees un par teem tikuma-usraugeem mas beh-
 daht. Kad nu ta deena nahje, Kehninam teefas-
 naudu makfahk, zehlahs wiffur kuhdsefchanas par
 grubteem laikeem. Tik fo puffnauda wehl ee-
 nahje. Tas tappe Kehninam fazzihk, ja winna

mahste ta wezza Rehnineene sawam dehlam to
 mihligi preekschturreja, ka winsch tehwa mahzi-
 bas aismirsis, un ta few paschu ka wissu sawu
 walsti pohsta gruhdschoht. Wiff tas, bet winsch
 sinnaja gan isrunnatees. Wiff tas nu gan ne
 nahze no launas firds, bet no neapdohima un
 preeku paktadsichchanas. Beenu prahtigu
 gaspaschu prezzeht winsch few wehl par jaunu tur-
 reja, un tahdu, ka winna firds wehlejahs, wehl
 ne fur ne bija atraddis. Ta bija winnam tas
 pirmais waldischanas gads isgahjis un wissa teh-
 wa-manta gluschi pa gallam, lihds ar to dalku, ko
 no sawas walsts eenehme. Sameem pawalstnee-
 keem leelakas teefas, nohmu un jaunas nodohscha-
 nas uslift, ne tahwe winna labba firds, kautschu
 lischki ne truhke, kas winnu gribbeja pahrun-
 naht, ka Rehnineem no Deewa wissa walla effohti
 dohta, un ka par to ne kas ne kaiteschocht un ka
 laudis par welsti sühdsocht, tee ta tulschi ne effam
 ka leekahs. Zitti no wiltigas gudribas zittu pa-
 dohmu dewe, ka pee naudas-pilnibas klucht,
 munitu pa-augstinahht, jeb deschu waijadribu un
 brihwibu aisleegt un bes naudas-makku ne laut.
 Wet ir tas Sapporam ne patikke. Pilns no tah-
 dahm behdahm un daschadahm dohmahm, fur
 naudu nemt, un ka no kauna glahbschotees, winsch
 weena wakkara apgulstahs, bet meegs azzis ne
 nahze. Prett rihta eemidsis parahdijahs winnam
 sapni weens wezzais wihrs ar garru baltu bahrsdu,
 kas winnam lihds johstu snehdsse, garrà baltà ap-
 gehrbja. Schis, kas winnam wvirak ka zilweks
 likkahs, fazzija us winnu: Kam effi ta behdigis

un nemeerigs firdi? tu Kosera dehls Sappers!
 Eij, steidsees paligu mekleht, pee tawa nelaika
 tehwa ustizzigu kalpu, Egiptes·semmè. Tur
 tawa laime sell. No sapna atmohdees, ta wezza
 wihra wahrdi winnu jo nemeerigu darrija, to
 par kahdu deewischku parahdischanu turredams.
 Uszehlees un apgehrbees gahje winsch wiß pirmaf
 pee sawas mahres, tai sawu parahdischanu sapnî
 isteikdams. Schi par to brihnidamees fazzija:
 Tas irr diwaini! ta nelaika Rehnina ustizzigs kalps,
 Cenoks wahrda, man wehl labbi atgahdajams,
 tas sawas ustizzibas un freetnibas dehl brihw-
 laists, Egiptes·semmè labbâ laimè rohnahs, ka ne
 fenn wehl dsirdeju. Bet apdohma mihtais dehls
 to tah tumu no simts un wairak juhdsceem. Woi
 ne atrassi starp taweem beedreem tahdu ustizzigu,
 kas tawâ weeta tur noetu! Ne, zeeniga Reh-
 ninenne, fazzija Sappers — tas wezzais wihrs
 man peefazzija pascham eet. Un tuhdat sahze
 winsch us scho zellu taificees. Saweem runnas-
 lungeem wißu waldischanas wallu, kamehr pats
 zellâ rohnahs, uswehlejis, un mahtei ar asfarahm
 ar Deewu fazzijis, nehme winsch tikkai weenu
 ustizzigu fullaini lihds — un abbi isgahje us
 Egiptes zellu. Daschu deenu un nakti, daschu
 neddetu jahjuschî, faules·karstumu un nakts·sal-
 tumu, puttektus un slahpes pa smilkschu·tuffne-
 scheem pahrzeetuschî, nahje winsch jau pehdigâ
 nakts·kohrteli, zerredams riht par Cenoku eerau-
 dsiht, un no winna to sinnu dabubht, kas tam
 jadarroht ka winna laime seltu. Ar tahdahm
 dohmahm us ziffahm mettees, eenstigge winsch —

bet redsi! tas pats wezzais, kas winnam sawá pissi rahdijahs, atspihdeja winnam ohtru reisi, faz-
 zidams: Es esmu ar tavu paklausischanu ar mee-
 ru, dohdees tikkai atpakkat us to paschu zellu un
 steidsees us mahjahm. Tawa nelaika tehwa rakstu-
 kambari meklebams, tu wissu atraddisi, kas tew
 waijaga. Atmohdees brihnijahs Sappors jo wai-
 rak, kam tas wezzais winnu krahpis un tahdu
 zella-puhlinu darrijis — tatschu ta wezza wahr-
 dam paklausigs, dewehs winsch atpakkat. Wis-
 kas pirmejas un wehl wairak zella-gruhribas pee
 nokammoteem sirgeem uswarrejs, pahrnahze winsch
 agrak ne ka wissi dohmaja, mahtei un wisseem
 saweem ustizzigeem pawalstineekeem par preeku
 mahjas. Mahtei sawu zella-ehrmu un ko tas wez-
 zais winnam sawni eeteizis, stabstijis, gahje abbi
 tai nosazzita rakstu-kambari mekleht. Bet kas
 dohd? Mallu mallas ismeklejuschi un ne ko ne
 atraddusch, fazzija Sappors, sawu likteni no-
 schehlobams: Ko buhs man nabbagam nu ee-
 fahkt? Ak es prett sawu tehwa lohtri apgrehfo-
 jees! Es scho sohdu teescham pelniju! Kas
 to dohmaru, ka schis wezzais, kas man ta zeeni-
 jams un ka weens Deews isfkattijahs, man tikkai
 gribbejs nerroht. Ne, fazzija mahte, tas ne warr
 buht. — Meklesim wehl — lai mehs grihdi
 leekam atplehst — neg appakshà kas rassees.
 Zuhliht tappe tahdi ammatneeki aijinahci, kas
 pee tahda darba derrigi. Un redsi! tik ko tee mas
 femmes bija usschlippelejuschi, eewehrabs tee
 kahdas durwtinas. Zahs atwehrusch, bija trep-
 pes us dsikummu redsamas. Tik ko swezzes bija

eededsinatás, nokahpe Rehninsch ar pahru fullainu
 lihds gallam. Schè zletas durwis rahdijahs, zaur
 tahm tee klüe muhru-welwjà, fur leels pulks selta-
 un sudraba-naudas, leelàs schkirstis, atraddahs.
 Rà brihrijahs, kà preezajahs Sappors, kà no-
 luhdse winsch sawà firdi tahs launas dohmas, ka
 winsch to firmu wihru sapni, par krahpneeku lam-
 majis. Zik ko winsch ne us zelleem kritte un to
 kà Deemu apzeenija. Us kahdu galdinu tai wel-
 wi azzis mettis, eewehrahs winsch kahdas raksts
 no sawa tehwa rohkas, fur schohs wahrduš lassija:
 Mihlais dehls! ko es bihstejohs, tas deemschehl
 notizjis. Kad es mirru, tu wiffai jauns biji —
 es mirdams, tew ne warreju isfazziht, kas man
 wiff us firds bija. Tu effi slikti mannas mahzi-
 bas isdarrijis — wiffa walsts irr šajufšchanà.
 Za manta ischkehrdeta, gruhtas deenas un beh-
 das tewim usgahjuschas. Schè tu wehl labbu
 krahjumu atrohni, ko es ar apdohmu us gruhtahm
 deenahm biju pataupijs. Walka to wessels un ar
 peeklahjamu labbu sinnu. Schkirrees no taweem
 wilctiaeem un liščku-draugeem un peenemmes ar
 wiffu firdi tawu lauschu un winnu aplaimošča-
 nas; tad tew tee desmit tehli arr peederrehs, ko
 tas spehzijs garru-kehnišch, kas mans leels
 draugs bija, man pa daschu lahgu eeschkinkoja un
 kas no augstas wehrtibas irraid. To rakstu pa-
 butšchojs isfauze Sappors: Zeefa, mihlais tehws!
 manna pascha waina! bet schè pat es swehreju,
 tawam wahrdam jo prohjam labbaki paklausihet.
 Wiffus liščkus un blohdetajus sawà pilli es pee-
 wella dsihšču. Tad skattijahs winsch wiffà wel-

wi apkahrt, woi tohs tehls ne eeraudsifchoht — bet tai weeta eewebrahs winsch weenas fleppenas durwtinas welwja galla, ar selta-atslehgu un selta-spallinu pee feenas karram. Tajs muddigi atwehris, kute winsch zitta bet dauds masakà welwi. Schè tappe winna azzis no tehlu spohschuma, kà apfibuschas. Kahdi glihtumi! kahdi dahrgi almintinni! kahds skuntes-darbs! ko mirstamas rohkas tà ne spehj isdarrinaht. Labbu brihdi tohs apbrihnojs, sahje winsch tohs skaitihe, bet tiklai dewinus isfkaita. Kas tas irr? Winsch skaita wehl — ohtru un treschu reisi — un dewini irr un dewini paleef, un ne mas wairaf. Wissur pehz ta desmita luhkodams, eeraudsifjohs winsch atkal kahdas raksts ar scho sinnu: Ja tewim, dehs, ta desmita tehla, kas ta jaukaka un par wisseem scheem dahrgaka irraid, eegribbahs, tad tew to no pascha garru-kehina ja-isluhdsahs. Winsch tew to ne leegs — un sinnu dabbusi, pee Eenoka, Kajihras-pilkata, Egipte. Schohs wahrbus lassijis, winsch us weetas apnehmahs to desmitu tehlu eedabbuht. Gan mahre winnam fazzija: buhchoht ar meeru palikt ar tahm leelahm baggatibahm un teem 9 tehleem, kas winnam jau rohkà. Bet Sappora firds jau pehz ta desmita tà tohti kahrojahs, ka ne kas ne spehje winna apnemshanu paschkeebt. Taggad sawu waldishanu labbafem Rungeem uswehlejis, un wissus leekus draugus atlaidis, isgahje winsch pehz kahdahm deenahm us tahdu paschu wihs kà winnu-reis ar weenu fullaini, wissas zella grubtumus ne behdadams, pilns ar tahm dohmahm us to des-

mitu tehlu un winna jaukumu. Tai besgalla
 leelà Kajihres-pilfatà pehdigi nahjis, un Eenoka
 nammu iswaizajis, atradde winsch to patlabban
 ar weeseem pee galda fehsham. Tik fo sinnamu
 dewees, fritte Eenoks preeksch winna us zelleem,
 un fazzija us wisseem weeseem, kas par tahdu ap-
 gohdafchanu brishnijahs: tas irr mans Kungs
 un Dsimu fehniensch. To isdsirdejuschi zehlahs
 wissi weesi no galda un dewe winnam arridsan to
 Kehninam peeklahjanu gohdu. Det Sappors
 fazzija us weetas un us wisseem fchohs wahrdu:
 Ne, mihti draugi, tas irr par dauds, nei es juhfu
 Kehniensch esmu, nei es schurp kà Kehniensch at-
 nahjis. Luhdsami apsehdeetes wissi atkal, un
 wehlejeet mannim, ar jums, kà ar labbeem drau-
 geem kahdu kummosi nokohst. Jau wissi tad
 fehдахs lihds ar Sapporu — Eenoks ween lee-
 dsahs paklausicht un palikke us zelleem, gribbe-
 dams wiannu kà kasps apdeeneht, fazzidams:
 Man ne klahjahs ar sawu dsimts-kehniu kohpà
 fehdeht. Ne, fazzija Sappors, tu ne effi wairs
 mans kasps bet mans draugs, to es schè preeksch
 wisseem weeseem apleezinaju — luhdsams, fehdees!
 Tad paklausija Eenoks un apsehдахs un farunna-
 jahs ar Sapporu no winna nelaita tehwa un no-
 tikkumeem tanni laika un no tahs klahshanas wis-
 kas walsts scha kehniina waldishanas-laika. Pehz
 maltites, kad wissi weesi bija schtikhruischees,
 sahje Sappors no ta desmita tehla runnaht, fo
 garru-kehniensch winna tehwan sohlijis effoht un
 winsch zerrejohht un Eenoku luhdsohht, winnam labbu
 padohmu doht un to zellu us garru-kehniina pilli

rahdiht. Labpraht fazzija Cenoks — tas man peenahkaks — bet to isdarrifim riht. Schodeen zeenigs Kehninsch jums peeklahjahs isdusseht mans nàs mahjàs no gruhta zella. Tuhdat eerahdija winsch tohs wisslabbakus kambarus, gahdaja winnam par a spirigschanu list wehsu pirti fataisiht. Za no puttekteem schkihstihst, wakkara labbi meelohts un jauki par nakti isdussejs, isgahje Sappors ar Cenoku ehtrà rihtrà no pilfata ahtrà, to zellu us garru kehninu eedami. Labbu strehki pa klojumeem, mescheem un kalneem klichduschji, nahze tee pee weenas juhvas, kas breefmigi ruhze un aplam wilnus ar puttehm mette. Par scho juhru jums ja pahrbrau; — bet ne bihstetees — wiss buhs labb. Rahdus sweschus wahrdu runnais, tappe ta juhva newillohht rahma un kà speegelis spohscha, un laiwa kà Elewants buèta pahrnahze no ohtra krasta. Rahpeet schè wirfu un turretees drohski — us winnas puffes kluüschji juhstuhdat to spohschu pilli eeraudsiiseet, kur tas garrukehninsch mahjo. Stahsteet winnam wissas juhfu waijadfibas un juhst redsefeet kas buhs, es tamehr schèpat us juhfu atnahkshyanu gaidischu. Za laiwa pahrskrehje kà putnis. Jau rahdijahs ta branga pils. — Tur nogahjis, preeksh ta Kehnina nowefts, kas tas pats wezzais wihrs ar garru baltu bahrsdu bija, ko winsch jau diwreis sapni redseja, winnam to peeklahjamu gohdu dewis, isluhdsahs Sappors drohski to desmitu tehlu, ko tas winna tehnam sohlijis. Teef irraid, atbildeja winsch: es to ne leedsohs, winsch bija mans labs draugs, jo winna firds bija kreeta, un ko es

tehwam fohliju, es dehlam ne atraufchu, bet mehs papreeksch riktigi par to gribbam norunna-tees: jo schis tehliis, kas no leelafas wehrtibas ir-raid ne ka wiffi preekschaji dewini, ne irr wolti dabbujams. Eij Sappors, ar schahm paschahm pehdahm, mau tahdu meitu usmekleht, kas buhtu newainiga, daila un no labbas tizzibas. Tahdu atraddis un man peeweddis, tas fohlihts desmitais tehliis tawâ rohka kkuhs, tik teescham, kâ es tas warrens garru-kehniensch un taws labs draugs esmu. Un ka tu wiffâ pasaulê tahdu meitu mekle-dams no ahriга gihmja ne tohpi krahpts un launu prezzi ne eedabbujees, tad tew schê spee-gelis eedahwahs, ko tu katrai preeksch waiga turri; pee kurras tas speegels spohdrs paleek un ne apmahzahs, ta irr bes wainas, tahdu manna firds eewehlejahs. Eij nu weffels, mekle to neapnizzis un pasaujees us mannu wahrdu. Skum-migs un pilns dohmahm us kurrenes greestees un arrig winnam drihs woi wehli laimesees tahdu mantu atrast, gahje winsch atpakkal, kkie pee tahs juhvas, pahrbrauze knaschi un atradde Fe-noku winnu gaidam. Schim tahs norunnas ar garru-kehniina isteizis, fazzija tas: J, tas jau ne buhs tahda gruhsta leeta! Paleezeet schê wehl fahdas deenas — tas buhtu flikti, ka mehs ne pat schinni pilkatâ starp to neisfkaitamu meitu-pulku tahdu atrastum, kâ jums waijaga. Lai mehs tikkai pa wiffahm eelahm, tirgu-weetahm, pa Deewa-nammeem un wiffos dahrsos staigajam un wiffur dohdamees, fur ween jaunus skaitas meitas sapulzejahs. Bes tam leeli fwehtki tu-

wumâ, fur no mallu-mallahm, no wiffahm mui-
 schahm un meesteem tahs dailakas meitischkas us
 pilfatu nahf. Meflejeet un juhs gan atraffeet.
 Par tahdu sinnu Sappors preezigs bija un sahze
 ikdeeninâs isstaigatees, wiffahm dailahm meitahm
 pakkaldsichtees un peeglaudetees. Daschu no tah-
 lenes eeraudsijis, fur firds no preeka lehze, bet
 tumaf peegahjis un tahdai to speegeli preeksch-
 turrejis, tas tuhdat tumfch mettahs, itt kâ faule
 kad mahfuti preekschâ. Ir us fwehtku-deenahm
 pee fweeschahm meitahm to paschu mehginadams,
 winnam labbak ne isdewahs. Eenokam par sawu
 labbu firdi un wiffu mihtigu kohpschannu pateizis,
 dewahs winsch us wiffseem pasauls-zelkeem, wis-
 fâs pasauls-semmes to waijadsigu meitu mefleht.
 Bet kas dohd? Wiffur fur nahze, Kehninu pil-
 lis, jeb muischâs, jeb pilfatôs, jeb zeemôs, wiffur
 winsch gan skaishtumu un laipnibu pee feewisch-
 fahm atradde, bet speegels allaschin aptumfchojahs.
 Tas irr dihwainigi ar to speegeli! Kur nu wehl
 eet, fur mefleht? Tatschu winsch ne apnikke,
 kautschu weffels gads jau pagahjis, kad us zellu
 dewahs. Winsch fapratte arridsan kâ tohti mahte
 un wiffa walsts to gaidohht un dehl winna aiskawe-
 schanas behdigi buhschoht. Bet ko darriht? To
 desmitu tehlu ne warredams no prahta ismest, ee-
 fahrsahs winna firds jo deenas jo wairak, turklaht
 apdohmadams, ka ar tahdu kungu, kâ tas garru-
 kehniensch, ne effam smeijama leeta, un ka win-
 nam pascham leels kauns buhschoht, ar tuffchu
 rohku pahreet. Weenâ wakkarâ, kad jau tumfch
 mettahs, pa leelu meschu maldidams un winnam

baif bija nakts-kohrteli ne eefnehgt, atspihdeja
 winnam par laimi kahda gaismina meschgalla.
 Taisni us tahs eedams, tikke winsch pee weenas
 masas muischinas, kas widdu weena jauka dahrsa
 stahweja. Schè pee durwim klaudsinajs, isnahze
 weena meitina kà puklíte seedadama un to waija-
 dama: Kà winsch schè nomaldijees un ja win-
 nam patihkocht winsch schè warroht pahrgulleht.
 Tahs meitas dailums un winnas balf jaukums un
 wissa winnas feija bija Sapporam tã patihkama,
 ka winsch kà apburts tappe un pirms wehl wahr-
 dinu runnaja, iswilke tas to speegeli un turreja
 to tai preekshã. Bet kahds neredsehts brihnums!
 Tas speegels jo spohschaf spihdeja. No preeka
 pahrnemts dewe winsch tai sawu rohku, un schi
 to pee tehwa eewedde. Schis bija weens tohti
 gohdigs un prahstigs firmais, kas zittahrt Keh-
 nina runnas-kungs bijis, bet tahs walschkibas
 dehl, kas Kehninu pillis mahjoht mehds, bija winsch
 wissu aug²u brangumu pamettis un ar sawu wee-
 nigu mihtu meiteni, schinni weentuliba padewees.
 Sapporu eeraudsijis un dehl zella. Iikeneem wai-
 zajis, likke winsch tam preekshzelt, ko Deews de-
 wis, maifes, peenu un maggeniht gallas, kà
 arridsan labbu dsehrenu atspirgshanaï. Un kas
 Sapporam jo wairak pee firds un zaur firdi gabje
 — ta daila meitene winnam wissas schahs dahwa-
 nas ar paschahm rohkahm snehdse. Jo wairak to
 usskattija, jo wairak ta winnam patikke. Ar tahs
 starpã sarunnadamees brihniyahs winsch arridsan
 par winnas prahstibu un samannishanu. Ka win-
 nai labba firds essoti, nojehdse winsch pee ta, ka

ta sawu wezzu tehnu mihsigi kohpe un wiffas leetas mahjäs ar laipnibu padarrrija. Labbi scho nakti isdussejs, runnaja Sappors ohtrå rihtå ar to wezzu tehnu tahs meitas dehl, tam wiffu to stahstidams, kahdå derribå ar garru-kehnninu stahwoht. Bet ko Sappors ne dohmaja tå ahtri notikshoht un ka tas tehws tå lehti sawu meiti garru-kehnninam ne dohshoht, darrrija tas wezzais, fazzidams: Kas warr tahdam spehzigam fungam ko leegt! Dehl mannim juhs to meitu warrat nemt, kå gruhti man ir nahksees bes winnas kohpschanas sawas deenas wezzumå nodshwoht. Sawu meitu aizinajis un tai Sappora uswehshchanu uo garru-kehnnina isteizis, winna arridsan bes ilgas apdohmaschanas fazzija: Ne weens ne warr sawam liktenam pretti stahweht — tad man jau buhs jaeret. Un nu taifijahs abbi us garru-kehnninu noet. Jo ilgak Sappors ar tahs us zellu kohpå bija, jo wairak winsch eefsch tahs eemihlejahs, un pirms winni tur tikke, Sappors neissakkamas firds breešmas jutte, tahdu engeli, ko winsch par wiffu pasauli augstak turreja, weenam swešham fungam, ko pats wehl labbi ne pasinne un winna warrå nodoht. Jo tuwak nahzis jo leelakas tappe winna mohkas. Deems! kahds liktens neg nabbagu jehru pee winna gaida — un kas buhs ar mannim — woi spehshu bes winnas dshwoht, woi tahs behdas par winnu man ne nomohzihs! Woi redseschu wairs sawu mahci un wiffus mihsus sawå walsti? Tå behdigs nahze winsch pee tahs juhros, kas schim brihscham lohti rahma un ta laiwa jau flahthu bija, itt kå us teem

buhtu gaidajufi. Ahtri pahrbraufufchi un preefsch
 garru. fehnina nahkufchi, fchis fazzija: Tu effi
 gohda-wihrs, kas fawu apfohlfchanu pareifi pee-
 pildejs. Za meita irr pehz mannas patifschana-
 nas. Tu warri ar labbu us fawu pilli atpakkat
 greestees, to defmitu tehlu tu jau gattawu tai
 pafchà welwì atraffi, fur tee dewini rohnahs. —
 Jau manni fullaini to tur noneffufchi. To fazzijs
 nehme tas to meitu pee rohkàs un aiswedde to —
 un Sappors apftulbis aisgahje no tahs weetas, pats
 ne finnadam's kà par juhru un kà pee fawa drauga
 Cenofa nahjis. Tam fawu fuhru likteni ftahsti-
 jis, un kà lohti winfch to meitinu mihlojis, kà
 fchehl winnam effoht to fwefehàs rohkàs finnaht,
 fur Deems finn kahda nestunda tai usgahjufi,
 gribbeja winfch to wiffadi apmeerinaht, bet ne pa-
 fpehje neneeka. Nu Sappors ne deen' ne naktis
 meerigs ne bija — fawu likteni lihds ar to garru-
 fehninu fawà firdi nolahdedams, fteidsahs winfch,
 itt kà wiffas eefschas winnam degtu. us mahjahm.
 Sawu walfti, fawu mahti, un wiffus uftrizzigus
 draugus eeraudfidams, ne kas winnam ne fpehje
 wairs preeku darriht. Raudadams kritte winfch
 mahtei ap faklu tai fawas firds-fahpes teikdams,
 un ka winna mihla meitina garru. fehnina warrà
 rohnotees. Mahte to tahdà prahtà ne kad wehl
 ne redsejufi, to lohti fchehloja, fazzidama: zeetees
 mihlais dehls, apmeerina fawu firdi — effi wihrs,
 neg Deems tew wehl zittu tahdu jeb wehl labbaku
 isredsejis! Bet fur irr tas defmitais tehls! Ak,
 fo es kahrojohs to brihnumu redseht! luhdsams,
 fur tas irr, ka es to redsu! Bet Sappors pretti:

Ak mahmin schehliga, kas man par to behdas!
 es winnu un wissus pohsta-tehklus, ne ar azzim
 wairs ne gribbu redseht! Ko lihds man wissa pa-
 faule, kad manna selta-meitina man suddusi! Bet
 ta Kehnineene winnam tamehr wirsu stahweja un
 bes mittechanas luhdse, to tatschu weenreis ap-
 luhkoht, ka winsch jau ilgak ne warreja leegtees.
 Winni eegahse welwi — tas desmitais, ka jau
 no garru-kehina sazsihts, eefschà raddahs —
 bet kahds brihnums! tas runnaja schohs wahrdus:
 Woi tu manni wairs ne pasihsti, Sappors, es
 esmu tawa meitina, ko tu garru-kehnam glabba-
 schana nodewi. Preeksch tewim ween winsch
 manni pataupija — tew pascham un ne weenam
 zittam winsch to jau no eefahkuma nowehleja. Es
 esmu tas desmitais tehlis, ko winsch tawam teh-
 wam fohlija. Arrig es labbaka un wairak zee-
 niga esmu ne ka tee zitti dewini, to lai tawa
 firds nospreesch. Tad Sappors ka no augsta
 sapna armohdahs, us zelleem kritte un winnas
 kahjas apkampis, pilna preekà isfauze: Ak tu
 engets, ka preezajohs es temi redseht! tew par
 sawu draugu dabbut. Teescham garru-kehinsch
 man ne warreja augstaki aplaimoht neds dahrgaku
 mantu eefschinkoht. Tu effi man dahrgaka ne ka
 wissa pafaule — manna laime leelaka ne ka es to
 esmu pelnijas. Muhscham es winnam par tahdu
 dahwanu pateifschu! muhscham es tew wairak ne
 ka sawu dwehfeldi mihtofschu. Un zehlees, to sa-
 was rohtas flehdsis, dewahs tee us augfchu. Za
 sinna no jaunus Kehnineenes atnahkchanas ka
 sibbins ahtri pa wissu pilfatu un semmi schahwahs.

Kahdi preeki, kahdas gawilefchanas, kahdas lustefchanas nu wiffa walsti isplattijahs. Tuh-
 dai ir kahsas tappe turretas — bet kahdas kahsas,
 kahdas wehl ne bija redsetas, jo tur ne bija ne
 weens behrus kas ne preezatohs, ta wiffi to Keh-
 ninu mihtoja un ta slawa no tahs Kehnineenes
 labbas firds un laipnibas peepildija wiffu lauschu
 firdis ar pateizibu prett Deemu un wiffas laimas
 wehlefchanu. Nu sahje Sappors ka no jauna
 dsihwoht, eeksch sawas mihtas Kehnineenes wif-
 fas parauls mantas turredams. Itgadskahrtu
 winsch to garru-kehniu apmekleja un tam par
 tahdu dahwanu pateize. Ir tahs Kehnineenes
 tehnu nehme winsch sawa pilli un turreja to ne
 ween augsta zeena, bet mahzijahs wehl no winna
 daschu gudru sinnu pee semmes-waldifchanas us
 sawu lauschu aplaimofchanas. Nu winsch ar jo
 leelakas lustes waldifchanas kohpfchanai padewahs,
 un wiffu to, kas lihds schim paschlihti gabjis,
 mekleja winsch atkal atlabboht. Wiffwairak tappe
 teem tikkuma-usraugeem no jauna uswehlehts us
 lauschu dsihwofchanas labbi luhkoht un teem ne ko
 ne laut, kas prahta, zilwekeem ne klahjahs. Un
 wiffa walsts tappe laimiga un wiffi klausija schim
 Kehninam sawu muhschu dsihwodami.

M a h z i b a.

Schi pasakka no teem 10 tehleem, kautschu ta
 tikkai no gudrineeka isdohmata irr, behrnu firdi
 eelihgsmoht un winnu prahtu muddinahrt, tatschu
 kad apdohma, bes labbahm mahzibahm ne irr.

1. Weens labs Walditais, kas tainu teesu kobj un par wiffahm kauschu kahrtahm un winnu aplaimofchanas ruhpejahs, irr ta augstaka Deewa dahwana — un tahds peln muhsu firdsmihlestibu un pilnigu paklaufifchanu.
2. Brihscham leekahs kahda waldifchanas pawehlefchana gruhta, kas tatschu ar labbu sinnu dohta un pehz wiffai semmei par labbu nahk: kà tee tikkuma·usraugi. Sawalneekem tas gan ne patikke, bet jif labbu tee ne padarrija pee wiffas tautas, kas jaur to turri-ga un laimiga tappe.
3. Kad Sappora waldifchanas·eesahkumà tee tikkuma·usraugi masaf tappe behdati, nahze fuhdsefchanas par gruhteem laikeem. Bet ne tee gaddi, ne tee laiki pee ta wainigi, bet kauschu besprahtiba un leeka tehrefchana. Jo wairak wiffas kauschu·kahrtas augstmannigai tehrefchanai jeb plihrefchanai un lep-nai buhfchanai padohdahs, jo drihsaf teem sahk peetruhkt — tee parradòs eefriht un pehdigi isgaist. Woi pee ta tee laiki, jeb tee gaddi, jeb pats Deews, jeb tee Kungi, jeb ta waldifchana wainigi? Arrig muhsu semme, pilfatòs kà pa semmi, muischàs kà fehtàs, tahdu usraugu wajaga, kas plihrefchanai, augstmannigai tehrefchanai un lep-nai gresnofchanai wallas ne lauj, un wiffus tohs fohda, kas aplam parradus darra un wiffadu muldefchanu eemihl un daschu mih-

Iu beenu negantà wihsé, ittin kà Deewam, few pascham un teem sawejeem, ja wissai semmei nosohg — par to man ne peenahkabs teefah. Tas waldineeku sinna stahw. Bet to es firdi pahrlleezinahts esmu — ka tad labbaki laiki nahks, Deewa swehtiba un pahrtifschana wissur rahdisees un tahs neleetigas fuhdseschanas no few pascha no stahfees.

4. Sappora, to desmitu tehlu eegribbedams, wissas gruhtibas, kas winnam pretti nahje, ne behdaja — tas irr behrneem labba mahziba; kad fo labbu, kas gohdu un laimi spehj doht, eewehle, tad par tahm gruhtibahm, kas klah rohnahts, ne jabehda, bet ne apnizzigi pee labbas apnemfchanas japaleek. Gals tad ar gohdu puschkohts buhs. Ta Sappors gallà ar to wissdahrgaku mantu, fo winsch eefahkumà ne dohmaja, aplaimohts tappe, prohti ar mihtu feewinu.
-

XXV.

K u n n a

weena Kroächtes basniz-kunga, fo winsch tai
 trescha karra, starp Wahzu-Keisaru Jahsepu
 un Pruhſchu-Kehninu Pridriku, 1778 gad-
 dá us to karra-pulku sawas tautas un kad
 jau patlabban abbi karra-pulki gattawi us
 kauschanu weens ohtram pretti stahweja, run-
 najs. Taggad Latweeschu wallodá pahr-
 tulkohs.

Deems! mihtotais ta meera, kam kauschana,
 affins-isleeschana un wissas tahs breefmas reebj,
 fo tas pasauls-bende, tas karsch, dsemde; pawehli
 katrai karra-leesmai, kas pa semmes wirfu rah-
 pahs, peepeschi isdsist. Pawehl karra-uggunim,
 kas wehl pelnós grusd, us reisi apstahptees, un
 usturri tai zilwezibai, usturri mums to selta-
 meeru. Amen.

Karsch, mihti draugi! weens breefmigs
 wahrds! Breefmigs tam meerigam namneekam,
 furra darboschana tikkai meera-laikâ sell. Breef-
 migs tam flussam semmes-kohpejam, kas sawas
 druwas tikkai drohschibas-kleypi apstahdabt
 spehj. Breefmigs arridsan tam prahrigam karra-
 wihram, kas to wehrtibu sarou assinu, sawu wes-
 fetu lohjekku un sawas dsihwibas jeenihht proht:

ne eekahrsts no lepnaš gohda. kahrošchanas, nei negohdigas tihkošchanas us laupijamu dehl. Bet ja tas wahrds karsch ween muhs jau beede, kahdas baidas pats karsch, ta breefmgaka stary wifsham semmes.likstahm, ne peeweddihs! Manni kauli trihz, wiffa meefa nodrebb, kad es ta karra wiffa sawa bahrgumâ eedohmajohs. kaujeet man, mihli draugi, jums to breefmas. bildi, fo manna dwehfele no karra eenehmufees, preeksch ajzim likt; ne ween jums tahs karra. breefmas tannis semmes, us fo schis breefmigs swehrs kriht, skaidri isteikt, bet arridsan to karra. pulku dehl, kas ar weenu kaudamees apkarrojahs.

Man schè ne irr tahs, weenam kreetam tehwu. semmes mihlotajam, neklahjamas dohmas, juhfu karrošchanas. drohshibu schkeebt. Jums manna tehwu. semmes mihkošchana gan sinnama, un tas man aridsan pee jums ne mas ne laime. tohs: jo kas spehtu, juhs firdigi karra. wihri, juhs eeballeht! Es jums tikkai tapehz karra. baidetus gribbu preekschturreht, ka es jums reeb. schanu prett wiffem nedarbeem, warras. darri. schanu un kauschu. eewainošchanu eespeestu, juhs us zilweku mihkošchanu un awschelošchanu par juhfu newainigeem brahteem muddinadams, kâ arridsan to augstu waijadshibu par to usturrešchanu ta meera Deewu luhgt, itt samannigi un tuwu jums pee firds likdams. Tas muhschigs Deews un tehws wiffu zilweku gribbetu mannam padoh. mam labbas welknes doht pehz sawas schelasti. bas. Amen.

Rahds pohsta - swehrs rahdahs mannam gar-
 ram! Nifnas badda - draufmas fà sibbeni no
 winna azzim ischaujahs. Sobbus greesdams
 no winna luhpahm nahwigas seekalas putt. Lab-
 bà rohka winsch durramu sohbinì, no ka wehl sil-
 tas zilweku affinis kuhp. Tai kreisà eedegguschu
 lahpu, kurras leefma tà peh3 muhru - pillim ka
 peh3 falmu - grausteem leekahs flosht. Winna
 wifkin atplehsta rihkle aprihst wiffu semmes - krah-
 jumu un semneeka sweedrus. Schis badda - kah-
 fis aprih3 to meddijumu lauka, tohs putnus ap-
 pakfch debbes un lohpu - pulkus gannibàs. Ap-
 pakfch winna smaggeem fohsteem nowihst fehjumi,
 dahrsa un lauka - augti isgaist. Us kurrenes ween
 winna pohsta - zeffch greeschahs, fahdschas tohp ee-
 dedsinatas, pilfati pelnòs fagruiifchi, zeetas pillis
 beedinatas un apfarrotas, winnu eedsihwotaji brih-
 scham baddà nomehrdeti, brihscham ar sohbins-
 afmini nofisti. Zè, ak tè, wiff padohms un
 gruhts nopelnuminsch dascha turriga namma - teh-
 wa, duhmòs uskaph. Schè wiffur nelaines un
 famaitafchanas isplafchahs. Buhs man wehl
 jums to wahrdu fcha pasauls - pohstitaja minneht?
 Karsch irr winna pohsta - wahrds. Ak tu Deewa
 fohdiba! Kà bailiga effi tu tahm walstim, par
 kurreem tu steepjees. Bet wehl zitta pufte irrald,
 no kurrenes tu man tikpat bailigs isfkattees.

Es eestattohs kaufchanas lauku. Rahda
 breefmas skattifchana! Lihki us lihkeem weldes
 gullifchus! Zehwi kas fihkus beheninus par bah-
 rineem pamettufchi — weenigi dehli, balstes un

usturretaji firmu un nabbagu wezzafu — wihri, laipnigu seewinu weeniga laime un eepreezeschana. Jaunekti, seedoschi kà kohki, dihgli par nahkoscheem balsteem tahs tehwu-semmes, zaur swinnu un soh-bini pee semmes steepti, no besdeewigahm roh-fahm sawu drehbu aplaupiti, plikki gullam, no straumehm sawu dahrgu affinu aptezzinati. Es eeraugu mirrejus, nestundà nahwigàs wahctis wahctidamees: es klausohs winnu waimanu un klergschanu. Ak glahbeet, glahbeet! luhdsahs weens — nokaujeet man, luhdsahs ohtrs. Nohst manna ajs, nohst no schahm schauschallas pilnahm skattischanahm, no scheem breefmigeem karr-augteem!

Zah! no kaufchanas-lauka — tumshâ preek-schibà eetehrpts, es eeskattohs zittu notiffchanu, kas, kautschu tee us tahdu augstu wihsi breefmigi newaid, tatschu mihsstai zilweku-firdi ne warr weenalgà buht. Es eeraugu frohptus, kas ap-paksch nastas ta truhkuma nospeesti, ir daschureisi no teem beedreem ta badda un wahrgoschanas pawadditi, ar tahdu meesu, kas wairs us nelahdu tahdu darbu ar ko maisi nopelniht warr ne derr, behdigi un nofkummufchi, aplahrt wasajahs. Slimneekus, kas no teem pehznahkufscheem augteem sawu iszeestu karr-gruhntumu lehnam dilst: wahrgulus, kas no tahm sahpehm sawu wahtu, ko tee karrà nopelnijufchi un kas daudsreis atjaunojahs, grausti un mohziti tohp. Woi pee winneem ne warr skaidri wiffas karr-breesmas eeraudsiht! Ak, tu pohsta-karsch, kà breefmigs effi tu, pat teem karr pulkeem, ko tu us teem, pehz

zilweku affinim isfalkufcheem laukeem ta breefmi-
ga farra. tehwa, (Mars *) weddi.

Un jums, mihi draugi, buhs us fchahm baili-
gahm druwahm sawus fohfus fpert! Jums buhs
teem Istrihteem fohbineem, tam uggunim, teem sib-
binus un nahwi fptaudameem leeleem gabbaleem to
pahwarredamu Pruhfschu-farrotaju, prettiwesteem
tapt. Jums buhs ar to leelu Pridriku, kas tai
isgahjuscha farrà, no puff. Eirohpes. semmes un
winnaas Kehnineem, ne warreja uswarrehts tapt,
jums buhs prett fcho drohfschu un ar fchaujameem
rihkeem eejuffufschu farrotaju, fautees! Woi
juh's winnu redsejuschi, to leelu Kehninu, to ar
gohdu pufchfocu uswarretaju? Woi juh's winna
farra pulkus effeet redsejuschi rihkojuschus? Aug-
ftiba miht tam leelwaldineekam us peeri. Kehni-
na gohdiba, neshaubama taifniba, bet arridsan
augftirdiba, tà fà laipno fchehlaftiba, no winna
azzim fà runnah't runna.

Us sawu gohda. fehdekli winfch lihdsinajahs
tam zittah't dehl sawas mihtprachtibas augfti-teik-
tam Keemeru Keisaram Antonin. Sawà rakftu-
fambari winfch wehl to gudru Juhdu. Kehninu
Salamanu pahfswerr. Sawà farra-pulka preef-
fchà — es ne pasih'tu ne weenu tahdu drohfschprah-
tigu, ar fo winnu falihdsinatu. Kamehr ta pa-
faule winnu pasih't, ta mitrahs zittus drohfschfir-
digus, to leelu Alexanderu, Zeesaru, Pompeju, to

*) Pee teem Keemereem, pirms tee to kristian tizzibu
peenebime, bija paganu - tizziba un donds deewelli at-
robnami. Mars bija sawabi tas farra-deews, tam tee
ihpaschus uppurus nesse.

Sweedru-Rehniu Rahsi, kas tikkai uswarretaji bijufchi, leelus faukt. Winna karrotaji irr stipri wihri, kà tee Eenaks-behri (4. Moys. 13, 29. 34.) Winnu firdiba irr laumu-firdiba. Winnu mihtofchana prett fawu Rehniu, pilnam behru-mihliba prett fawu tehru irr. Eeksch winnu spehziqahm zipslainahm rohkahm tee sohbinini par nahwes iskapteem tohp. No winnu ugguns-stohbreem tee ahtrakti sibbeni ischajahs. Winnu waddoni, tai karra-fohlâ ta wiffleelaka meistera tahs karrofchanas-fohnsties audsinati, ne pasihst bailibas — tee wiffu mahzijschees, kas ween pee karra-buhfchanas waijaga, bes ween to, atpakkat dohteess. Wehl winnu starpâ Gennerahsi atrohnamini, kas winneem drohschprahtrigeem wihreem, ar wahrdeem Schwerin, Winterfelt, Kleist, ne mas ne pakkat stahw. Un schohs buhs jums uswarteht! Meers, selta-meers! kautschu tu no mums ne nowehrtahs!

Ne dohmajeet, mihti brahti, ka manna runna jums neg bailibu firdi eedwaschotu. Ne teefcham. Kam no fawa prettineeka labbas dohmas irr, to par stipru un warrenu turredams, tas jo apdohmigi un drohschaki ar winnu zihkstehs. Neg man arridsan klahjahs, juhs us drohschumu skubbinahst, to waijag man juhsu preekschneekem nowehleht. Tikkai juhs luhgt, gribbu es, ka juhs ar mannim, dehl meera, Deewu luhdseet — ne dehl isputteschanas juhsu eenaidneeku. Kad kristi prett kristiteem Deewu peefauz, kà warretu tas tam tehnam debbesi, kurra behri mehss un winni irr, patikt! Es juhs tikkai pamahziht

gribbu, ka juhs breefmibas ne padarreet, ne laupijeet, ne tahs mahjas to newainigu ar ugguni un sohbini samaitajeet, ne nespehzigus firmus, ne sihdamus behrnus, ne tohs, kurre affinis us debbes brehz, neschehligi kaujeet, ne seewischkai nenoseedsibai warru darrat, ne pahrgalwigi blehdi-bas dsennat, ne to ehdejamu ta namneeka un nabaga semneeka grehzigi samaitajeet, neds few pafcheem zaur nesachtibu un aplanneeka darbeem, flimmibas un waidas padarreet. Kristitam Sal-datam ne buhs sleftawam, mahju. dedsinatajam, lauschu ehdejam, sawalneekam, luttektam nei plehfigam swehram buht.

Juhs wiffi essat tahs wezzas kristigas tizzibas apleezinataji! Ak esseet jel wiffi, ka juhsu tizziba to pawehl, ustizzigi sawam Deewam, padewigi sawam Keiseram, klaufigi saweem karrogeem, ihsti kristigi, pateesi karrotaji. Amen.

Bet tu, neismannijams Deews! kas tu daudsreis teem zilwekeem likki usfaukt: Meers lai irr ar jums! Usfauzi jel teem spehzigeeem tahs semmes, kas rohku pee sohbina likkuschi, ar to balsi tahs wiff-spehzigas, ar ko tu pasauls no ne-neeka likki preekscha nahkt, deewischki fazzidams: Meers lai irr ar jums. Amen. *)

*) Kantschu schis kroahtes basnizlungs dehl scho spred-dika no ra Wirsgenneraka zeetuma us Wihnes-pilsatu nosubtichts tappe: tatschu Wabzu-Keisars te par newainigu noteize un wehl par piis-mahzitaju eezehle.

Scho spreddikfi lassohr un par farra-brees-
 mahm istruhfdamees, gan ikkats augstu Deewu
 par usturrefchanu ta meera peeluhgs, bet sawadi
 wehl Deewam pateifdams preezasees, fa mums
 ta laime tikfusi, appaksch tahs spehzigas Kreewu-
 walstes ktuht, wiffwairaf appaksch tahda Baldi-
 neefa, fa tas mihtprahrigs *ALERSAN-
 DEKS* irr, kas, fa spehzigis arridsan winna
 farra-pulks buhtu, tatschu zilweku affinis zeena
 turr, meeru mekledams. Schahs laimes dehl, lai
 mehs ne fuhdsamees, kad dasch no muhsu brah-
 teem par Rekruthu nobohdams irr, jo mehs to
 dohdam, few un tehwa semmei par drohschibu un
 meera-usturrefchanu us preekschu un lai scheh-
 ligis Deews-dohd, us muhschigeem laikeem.
 Amen.

 XXVI.

P e h z r u n n a.

Scho grahmatinnu beidsis un apdohmadams:
 kahds labbums eeksch tahs rohnahs, zaur fo dasch
 lassitais spehtu atsichschana peenemtees — tad
 man prahra schahwahs few paschu waizadams:
 bet woi tad dauds taudis to pirks un lassihis? Ko
 palihds wiffas gudribas Maggadshnes, kad scho
 prezzi ne weens ne mekle? Ko palihds tee jaukaki
 wahrdi tam kas kurlis irraid, jeb tihfschi leekahs un
 ne gribb dsirdeht nedf peenemt? Ko palihds tahs
 wiffalabbakas grahmatas, kad lustes truhst tahs

lassihht un pahrdohmaht! Tas irr leela skahde —
 un pateesi ta weeniga waina, ka latweeschu tauta
 negohda un wahrgu-buhfchana redsama: jo jeb-
 schu schurp turp lassitaji rohnahs un leekahs wai-
 rotees, un basnizâs dauds tahdi redsami, kas ar
 grahmatahm gresnojahs — tad es tatschu mas au-
 glus nomannu — prahts pee winneem wehl tum-
 schumâ un ar ehrmigahm leekahm tizzibahm pee-
 pildihht rohnahs — ihsta gudriba un prahriba
 wehl retta leeta. Dauds grahmatneeki, mas lassitaji,
 bet jo wairak grahbsitaji. Pahrbauda tik-
 rai, kâ tee lassa, tad tu brihniisees. To, ko fimts-
 reis lassijuschu un dseedajuschu, tee pusslihht is-
 lassa — bet dohd teem jaunu un sweschu grahma-
 tu, tad tee ne no weetâs ne kkuhst; kad dauds, tad
 ar pusswaherdeem un ar peedurfchanu lassa, ko tee
 paschi ne proht neds klausitaji samanna. Ko warr
 tahda lassifchana lihdscht! Schè ja skaidri re-
 dsams, ka tee ne lassa neds mahzahs lassihht, ka
 zaur to gudribâ warr peenemtees, bet kahdas pee-
 speeschanas jeb leekas slawas dehl. Ar labbu ap-
 dohmu un paschâ prahtà tas retti noteef. Wid-
 semmè tà kâ Kursemmè taggad dauds lassitaji, bet
 woi tee jau gudraki ne kâ tee nelassitaji — to leh-
 ti ne atrohn — ja tee paschi eefsch sawallibas, ne-
 behdibas, dserschanas un wisseem nerahnumeem
 daudsreis tee leelakt meisteri irr. Wet no ka tas
 warr nahkt? Woi tad ta lassifchana zilweku ne
 darra gudraku? Pee latweescheem to tà ne reds-
 jo tee ne dsennahs us skaidras lassifchanas, tee ne
 miht tahs grahmatas kâ peenahkâhs — gudriba
 un gohda-buhfchana teem nepatihkama. Ta wezza

buhſchana wiſſâ flinkumâ, dumjibâ un blehdibâ teem wairak tiht. Zo kad tee mahjahs laſſiht, dſeedaht, un pahtarus un tizzibas gabbalus ismahjahs — kad tu dohma, ka winni to darra ſkaidraſas aſſiſchanas, labbaſas tizzibas un gudras ſapraſchanas dehl, tad tu muhſu ſemneekus wehl ſlikti paſiſti. Ne teeſcham. Kungu walla un pawehleſchana, baſniſkungu uſſkubbinaschana to padarra. Labbâ prahtâ jau ne weens ſawu behrunu ſkohlâ ne dohd — ja dauds no teem, ſas ar mohſahm laſſiſchaniu ismahzijuſchees, par ſahdu brihdi to aſkal aiſmirſt un ar luſti un apdohmaſchaniu ne laſſidami un labbas grahmatas ne pirkdami, tee ne maſ gudraki ne tohp. Weetahm laudis gan ir neſpeeſti uſ laſſiſchaniu dſennahs, bet ne zittâ prahtâ kâ ar to leelitees. Zitti dohma zaur to preekſch Deema jau ſwehtaki un preekſch zitteem, ſas ne proht laſſiht, labbaki eſſam. Ta-pehſ arridſan-tahdas grahmatas, ſur ne Deema-wahrđi, dſeeſmas, pahtari jeb tizzibas-mahjibas ne rohnahs, teem ne tiht un neprahtneeki ſakka: tas irr johki — neeki — un ſmahde to, ko tee ne proht, un ne laſſa un ne pehrk to, un paleek ſawâ mihtâ dumjibâ — ſchkiſdami, ka prahtu zillaht, uſ augſtakas gudribas dſihtees, ne ka pee arkla un iſkaptâ waijaga, ſemneekeem ne klahjahs — bet tas labbi klahjahs, brandwiſhnu dſert, un ſawus Kungus wilt.

Par labbu ſaimneeku tas derr,
 Kas kuhtri ſtrahda, dikti dſerr:
 Kas gohdam to ne darra
 Irr teeſcham pintikkis un narra.

Ko nu warr ar tahdeem darriht, kam pahrgrohsichts prahts, kas prahtibu smahde un apdohmigu lassifchanu ne eemihl. Ko wehl tahdeem grahmatas rakstihht un drikkheht — tas ittin tà kà zuhkai pehrles apseet — zuhka paleef zuhka un kaut masgata un jauki puschkota, tuhdat us huhdudubteem atpakkat greesahs. Kas ta ne bija labba grahmata, ta gaddu-grahmata, un par lehtu naudu pirkama! Zik dascha gudra siana tur bija eekschà! kà no wisseem labbeem basniz-kungeem usflawehta! bet ir schi, kà jaunà slohta eefahkumà, pufflihd's tappe pirhta. Tas ohtrais gaddugahjums jau tappe atsmirsts un nepirhts — tà ka grahmatu-drikkeram, kas to no labbas firds tà lehti pahrdewe, leela skahde notikkusi, kad leelaka dalla no tahs pee winna wehl gull, tà tas arridsan dauds zittahm labbahm grahmatahm notizzis, us fo wairs ne dohmaht ne dohma: un jau winna prahts apnizzis latwishtas grahmatas usnemtees drikkheht. Ir ta gohdiga Mihlika skohlas-grahmata wehl tà ne tohp pirhta, kà schi gan na pelna. Bet woi tad man ar sawu grahmatu labbaka laime buhs? Kad latweeschu prahts ne atjaunojahs, us sawu paschu labbumu un kreetu atsihtchanu zaur grahmatahm ne gahdahs — tad ir schi ne fo labbu ne padarrihs. No tahm grahmatahm runnaht, fo mans nelaihs tehws rakstijis, fo wissi gohdigi mahzitaji ar preeku prettnehmuschu un wehl labbà zeenà turr, un kas us winnu paschubbinaschanu no dauds laudim pirhtas tappe, tomehr teefa irr — no laudim tahs tatschu tà ne tohp zeenitas ned's pirhtas, kà tahs gan wehrtas

irraid. Sawabi winna dseefmu-grahmata, ta jaukafa par wiffahm zittahm, wehl maf draudsès rohnahs un teefcham tur ween, fur prahrigi Kungi faderrigi ar saweem bashüzkungeem, tahs draudse usnemt pawehlejusch: un ir schè tas bes kur-neschanas ne palikke, un daudseem wehl ta firds neffahs us to wezzu refnu dseefmu-grahmatu, ko ne winni ne winnu tehwi fapratfuschi un to fleppeni pehrf un mahjäs bruhke. Par ko jel? — Par to, ka tee pee tahs wezzas eeraddusch, un ka ta fwarrigaka irraid — arrig tee wahidi tur flaidraki, un wairaf fapraschanas un gudribas-mahzibas tè eefschà, us to tas neprahneeks ne luhko. Kad winnam tikkai grahmata rohka, jo refnaka, jo labbaka — tad winsch dohma, nu winnam labba manta. Un kas jo flitaks, winsch pee wiffas sawas nesinnaschanas wehl pahrgudrs turrahs un stihdejahs un ne leekahs no prahneeka, nei pat no sawa pascha mahzitaija pahrrunnatees. Tahda stihweschana allaschin sibme leelas negudribas. Un tannis draudsès, fur ta ne irr eewesta, tur ne wahrdu no tahs ne sinna, un kad ar sinna, ne weenam firds ne neffahs to pac sawas firds swehribu walkaht. Ko nu tahs Stendera grahmatas pee tahdas buhschanas daudf jeb maf labbu un wairofchanu tahs atsihschanas pee wiffas latweeschu tantas padarrijuschas — tas ween Deewam sinnams — preefsch zilweku azzim tas gan maf redsams — ja tas leekahs, itt ka schinnis pehdigòs gaddòs tahs lustes us lassifchanu nolaifchahs un grahmatas tohp mafat pirkas. No ka tas zittadi warr nahkt ka no lau-

fchu nefaprafchanas un ka tee no fawas mihtas
 dahrgas dumjibas ne gribb fchirtees, kà fuhdu-
 bambals no faweem mihteem fuhdineem, jeb no
 fahriga, lohpeem lihdfiga prahta, kam ehst, dsert,
 flinkoht, plihteht, labbaki patihk ne kà wiffa
 gudriba. Woi tad brihnums, ka tauna buhschana,
 fuhdsefchana par grubteem darbeem un neaugli-
 geem gaddeem wiffur dsirdama, un latweefchi
 jo dsikkaf negohdà un wahrgofchanà grimst un kà
 lohpeem lihdfigi fawalneeki, ar bahrgumu un kuh-
 lenu walditi tohp. Bet pee ta, ne tas mihtais
 Deews, ne ta waldifchana, ne tee Kungi, ne tee
 mahjitaji, ne ta dsintu-buhschana, ne tee laiki
 wainigi — bet paschu kaufchu kuhtriba us labbu
 un prahta-zillafchanu un fahrumu nowaldifchanu.
 Kamehr fchi waina paliks, ir tas liktens ne warr
 zittahds tapt. Gan muhsu fchehligam Keiseram
 kaufchu apfkaidrofchana un laimofchana firdi
 ruhpi, un tadehl wiffur augstas un semmejas ffoh-
 las eezehlis un arridsan semneeku-ffohblas wiffas
 draudsès dsihrahs eegrohsiht, tahdas, kur bes tahs
 lassifchanas, fo jau fehtàs, kur grahmatneeki roh-
 nahs, jamahzahs, bet jo wairaf dauds zittas sin-
 nafchanas un gudribas tays mahjitas. Du irr
 ta stunda juhfu apgaismoschanas flahtu — nem-
 meet fcho laiku wehra, un fneedseet fchim labbam
 padohmam, paklaufigas rohkas pretti — lohpeet
 kà jauna raddiba — ar jaunu garru peepilditi —
 dsihdamees ar faweem behrneem us freetu mahzi-
 fchanu, un us wiffu to kas labbi peeklahjams irr.
 To fchehlastibas-laiku fmahdedami un fawà rupjà
 nesinnafchanà palikdami — ne pat augstais Deews

jums ne warr lihdseht — tad juhs ne essat schehlo-
 jami, kad jums jo gruhstaki klahsees. Ne, mihti
 draugi, brahti! tas buhtu jums par muhschigu
 kaunu un behrnu behrneem par behdu wairoshanu
 — un weenreis preeksch Deewa teefas, par gruhstu
 atbiledschanu un sohdu. Ne turreet no saweem
 wadditaijeem launas dohmas, itt ka tee tikkai sawu
 un ne juhfu labbumu mekle. Esseet winneem
 padewigi un winnu labbam padohmam wairak
 klausegi un juhs redsefeet, kahdi labbi laiki us
 preekschu buhs nahkami. Lai sawadi jel tahs lustes
 us lassischanu juhfu firdis ne isdsefch, bet doh-
 detees jo wairak us tahs — un walfajeet ir scho
 grahmatinnu par gohdigu islusteschanu un prahta-
 apfohpschanu. Laydas jaunns lustes pee jums
 nomannidami, neg dasch prattigs mahzitais wehl
 daschu labbu grahmatu rakstihis, jeb no wahzu
 wallodas pahrtulkohs. Jeb kas wehl labbak,
 dohderees us Wahzu-wallodas mahzischanu — ka
 zirkahrt Pruhfchu-tauta darrija, kas zaur to,
 Wahzu-tauta, un wiffas Wahzu-gudribas pee-
 nemmiga tappe — tad ir juhs lehtaki pee wiffahm
 labbahm atsihschanahm klusefeet. Juhis widdu
 starp Wahzescheem buhdami to lehti paspehfeet.
 Pilsaros, muishas, basnizas, skohlàs, krogas
 — wiffur Wahzu-walloda skanneht skann. Ta
 ka tee Wahzeschi wiffi kas latwiffi runna no jums
 to wallodu mahzijschees. Ak, kautschu schis laiks
 drihs buhtu nahkams, ka muhsu semme weena
 walloda, weena tauta buhtu, kas to par sawu
 augstaku gohdu turr, prahtneeki, labbi un klau-
 figi tai waldischananai buht. Ka tad muhsu sem-

mes-laime aubsin augs! Ak, fautschu jel Jesus wahrds (Jahn. 10, 16) ir pee mums peepildihst taptu: Un winni dsirdehs mannu balsi un buhs tikkai weenam amju pulkam un weenam gannam buht, tà fà mums weens weenigais augstais Deews, un weens weenigais wirswalditais winna weetneeks irraid, tas dehl sawas labfirdibas tohti teizams Keisars un patwaldineeks wissu Kreewu walstu, Alekanders tas Pirmais.

Swehta laime lai nahk par winnu
un winna Keisara-nammu! Amen.

Weidsiht es wehl scho sinnu greibudoht, fah-
das grahmatas tahs labbakas dehl
lassifchanas irraid:

1. Wiffas Stendera grahmatas jau fà labbas pasihstamas. 2. Bantawa spreddikku-grahmata irr labba gan. 3. Bergmann spreddikki ne irr smahdejami. 4. Maczewsky spreddikku grahmata ta labbaka. 5. Baumbach masa Bihbele un dseefmu grahmata tahs apdohmigas lassifchanas gan wehrti. 6. Ta leela Bihbele paleek allaschin ta wissu zeenijama. 7. Launiz bischu-grahmata, teem blfchu kohpejeem tohti geldiga. 8. Mihlits fkehlas-grahmata dauds labbas mahzibas un gudribas rohnahs. 9. Stobbe grahmatas arridsan labbas, wiffwairak ta gaddu-grahmata, pee fa ir zitti mahzitaji palihdsejufchi. 10. Zihgra ahbołodahsneeks, prohti arridsan no Stobbe Kunga pahrtulkots — tà jauna dahwanu usfkattams. 11. Tee daschadi Kattifmi, behrenu mahzibas un tizzibas, isstahstifchanas wiffi labbi, tam, fas tohs apdohma. 12. Widsemmes grahmatu gan leels pulks rohnahs, bet tahs mums ne irr labbi pasihstamas — un fo meh's pasihstam, mums ta walloda ne flaidri gan leekahs.

Nahditais

Las schinni grahmata rohnahs.

I. La Keisara ALEXANDER flawa	Lappà 7
II. La behafchana	8
III. Sirds - apmeerinafchana	20
IV. Behrenu - dseefma	22
V. Spohku stahstifchana	23
VI. Kappexu - dohmas	27
VII. Dsibwes nodakkas	28
VIII. Lihgsmiba	30
IX. Preezas - dseefma	34
X. Pluhzeet rohses	37
XI. Dsibres - dseefma	38
XII. Jaunibas preeki	39
XIII. Jahna - wakkara - dseefma	40
XIV. Gohda - dseefma	42
XV. Tee mahjas - lohpi	44
XVI. Johks	47
XVII. Mihklas	48
XVIII. Pakahrts Salbats	50
XIX. Schkehrstinsch	55
XX. Las kreetus Sedderts	60
XXI. Trihs dehli us trim sawadeem zelleem	68
XXII. Mihkli isteifschana	79
XXIII. Kurfch laimigs jeb nelalmigs bija?	80
XXIV. Tee desmit tehli	97
XXV. Runna	117
XXVI. Pehzurma	124

